

MĀRSNĒNU PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2006. - 2018. AR GROZĪJUMIEM

I SĒJUMS „TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI”

Pasūtītājs: Mārsnēnu pagasta padome

Izpildītājs: SIA “Reģionālie projekti”

2009

SATURS

Ievads	5
1. Atļauto izmantošanu definīcijas un jēdzienu skaidrojumi	6
2. Pamatnostādnes un skaidrojumi.....	13
2.1. Vispārīgie noteikumi.....	13
2.2. Zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss	13
2.3. Esošie neatbilstoša izmantojuma zemesgabali.....	14
2.4. Esošās ēkas un būves, uzsāktā projektēšana un būvniecība	14
2.5. Izņēmumi un papildinājumi	14
2.6. Detālplānojumu izstrādāšana	14
3. Mārsnēnu pagasta teritorijas zonējums.....	16
3.1. Teritoriju izmantošanas veidi un to apzīmējumi.....	16
3.2. Apzīmējumu lietošana.....	18
3.3. Robežas.....	18
4. Noteikumi visām teritorijām	19
4.1. Pielietojums.....	19
4.2. Visās teritorijās atļautās izmantošanas.....	19
4.3. Visās teritorijās aizliegtās izmantošanas.....	19
4.4. Piekļūšanas noteikumi	19
4.5. Teritoriju izmantošanas veidu maiņa	20
4.6. Jaunu zemesgabalu veidošana.....	20
4.7. Prasības ēkas, būves vai to daļu funkcionalitātes maiņai.....	21
4.8. Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai	21
4.9. Prasības ēku un būvju rekonstrukcijai, restaurācijai un remontam	21
4.10. Pagalma noteikumi	22
4.11. Apbūvi raksturojošie rādītāji	22
4.12. Apbūves atbilstība zemesgabala robežām	24
4.13. Redzamības trīsstūri	24
4.14. Speciāli pasākumi cilvēkiem ar kustību traucējumiem	24
4.15. Attālumi starp ēkām un būvēm	25
4.16. Insolācijas prasības	25
4.17. Apgaismojuma prasības	25
4.18. Ugunsdrošības attālumu prasības	25
4.19. Attālumi no bērnu pirmskolas iestādēm un vispārizglītojošām skolām	25
4.20. Attālumi no lopkopības fermām	25
4.21. Attālums no dzīvojamās mājas.....	26
4.22. Attālumi no ceļiem	26
4.23. Ēku un būvju augstums, stāvu skaits	26
4.24. Žogi.....	27

4.25. Fasādes, jumti, notekcaurules	28
4.26. Skatlogi, reklāmas, markīzes	28
4.27. Ielu nosaukumu, ēku numerācijas un māju nosaukumu plākšņu izvietošana.....	28
4.28. Apgaismes ķermeņi.....	29
4.29. Kioski, nojumes, paviljoni u.c. mazās arhitektūras formas.....	29
4.30. Aizsardzība pret trokšņiem un smakām	30
4.31. Inženiertehnisko komunikāciju būvniecība, rekonstrukcija un uzturēšana.....	30
4.32. Inženiertehniskās komunikācijas un objekti	30
4.32.1. Ūdensapgāde.....	30
4.32.2. Kanalizācija.....	31
4.32.3. Elektroapgāde.....	32
4.32.4. Sakari, radiotranslācija un televīzija.....	32
4.32.5. Siltumapgāde un gāzes apgāde.....	32
4.33. Prasības atkritumu apsaimniekošanai.....	32
4.34. Attālumi no inženierkomunikācijām līdz ēkām un būvēm.....	33
4.35. Attālumi starp inženierkomunikācijām	33
4.36. Ēkas un būves mājlopiem	33
4.37. Saimniecības ēkas vai būves	34
4.38. Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana	34
4.39. Pazemes telpas	34
4.40. Meži, apstādījumi, atsevišķi koki un augi.....	34
4.41. Apstādījumi	34
4.42. Koku un to sakņu sistēmas aizsardzība.....	34
4.43. Aizsargājamie koki	34
4.44. Attālums no ēkām, būvēm un inženiertīkliem līdz kokiem un krūmiem	35
4.45. Koku ciršana	35
4.46. Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība	36
4.47. Grāvju un dabīgo noteču saglabāšana.....	36
4.48. Dīķu un grāvju ierīkošana	36
4.49. Stihiju postījumu atjaunošana.....	36
4.50. Ēku un citu būvju nojaukšana	36
4.51. Prasības derīgo izrakteņu ieguvei	37
4.52. Riska teritorijas un piesārņotās teritorijas.....	37
5. Prasības degvielas uzpildes staciju un transporta līdzekļu novietošanai.....	38
5.1. Noteikumi degvielas uzpildes staciju (DUS) izvietojumam.....	38
5.2. Noteikumi garāžām un slēgtām autostāvvietām.....	38
5.3. Noteikumi autostāvvietām, velosipēdu novietnēm.....	39
5.4. Noteikumi automašīnu novietņu piebraucamajiem ceļiem.....	39
5.5. Vispārīgas prasības velosipēdu un automašīnu novietošanai.....	39
6. Kultūras pieminekļu aizsardzība.....	40

6.1. Vispārīgie noteikumi.....	40
6.2. Aizsargājamie kultūras pieminekļi.....	40
7. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti.....	41
7.1. Aizsargājamās dabas teritorijas.....	41
7.2. Aizsargājamie dabas objekti.....	41
7.3. Ainavas saglabāšana un būvniecība.....	41
8. Aizsargjoslas.....	42
8.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas.....	42
8.2. Eksploatācijas aizsargjoslas.....	44
8.3. Sanitārās aizsargjoslas.....	49
8.4. Drošības aizsargjoslas.....	50
8.5. Aprobežojumi aizsargjoslās.....	51
8.6. Tauvas josla.....	51
9. Atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi.....	53
9.1. Ūdeņu teritorijas (Ū).....	53
9.2. Mežsaimniecības teritorijas (M).....	54
9.3. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas (L).....	55
9.4. Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas (Ln).....	57
9.5. Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS).....	58
9.6. Tūrisma un rekreācijas teritorijas (A).....	60
9.7. Lauku apbūves teritorijas (LA).....	62
9.8. Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD).....	64
9.9. Jauktas darījumu un sabiedriskās nozīmes apbūves teritorijas (JDS).....	66
9.10. Ražošanas objektu apbūves teritorijas (R).....	68
9.11. Komunālo un tehnisko objektu apbūves teritorijas (T;K).....	70
9.12. Līnijbūvju teritorijas (TL).....	71
10. Būvniecības īstenošanas kārtība.....	75
11. Spēkā esošo detālplānojumu saraksts.....	76

IEVADS

Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojums (2006.-2018.) ar 2009. gada grozījumiem ir Mārsnēnu pagasta administratīvās teritorijas plānojums, kurā attēlota teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un apbūves noteikumi.

Pagasta teritorijas plānojums sastāv no šādām sastāvdaļām:

- 1) Paskaidrojuma raksta;
- 2) grafiskās daļas;
- 3) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- 4) pārskata par vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi.

Teritorijas plānojuma saistošās daļas ir teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa.

Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojuma grozījumu izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Mārsnēnu pagasta padomes 2007. gada 1. novembra sēdes lēmumu „Par Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu” (protokola Nr.11-2007. 6.§).

Teritorijas plānojuma izstrādāšana uzsākta saskaņā ar Latvijas Republikas likumu „Teritorijas plānošanas likumu” (12.06.2002.) Ministru kabineta noteikumiem Nr.883. „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” (19.10.2004.), ņemot vērā spēkā esošo Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojumu 2006.-2018. gadam (apstiprināts ar 2006. gada 27. jūlija Mārsnēnu pagasta padomes lēmumu).

Pagasta teritorijas plānojums izstrādāts, izmantojot Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras sagatavoto topogrāfisko karti ar mēroga noteiktību M 1:10000. Teritorijas plānojuma izstrādāšanā izmantotas arī ortofoto ainas un zemes kadastra plāns.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir juridiski noformulētas prasības zemesgabaliem, ēkām un citām būvēm saskaņā ar pagasta teritorijas plānojumu. Tie ir saistoši visiem zemesgabalu īpašniekiem vai to lietotājiem.

Zemes izmantošanas tiesības reglamentē būvtiesības, nosakot, kur un kādam mērķim ir atļauta apbūve. Apbūves noteikumi definē zemes īpašnieku vai lietotāju tiesības attiecībā uz viņu īpašumā vai lietojumā esošā zemesgabala izmantošanu. Ar jautājumiem par apbūves noteikumu prasībām ir jāgriežas Mārsnēnu pagasta padomē un Cēsu rajona pašvaldību apvienotajā Būvvaldē.

1. ATĻAUTO IZMANTOŠANU DEFENĪCIJAS UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS

Šajā nodaļā ir definētas atsevišķu Mārsnēnu pagasta atļautās izmantošanas, kā arī dots svarīgāko pielietoto jēdzienu skaidrojums.

- 1.1. **Aizmugures pagalma dziļums** – mazākais horizontālais attālums starp zemesgabala aizmugures robežu un tuvāko ēkas vai būves sienu.
- 1.2. **Aizmugures pagalmis** – zemesgabala daļa, ko veido teritorijas no zemesgabala aizmugures robežas līdz tuvākajai galvenās būves aizmugures fasādes sienai.
- 1.3. **Aizsargājami dabas objekti** – izcili dabas veidojumi un teritorijas, kam ir sevišķa zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska un sociāla nozīme, un kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā.
- 1.4. **Apbūve** – virszemes būvju, inženierkomunikāciju, kā arī labiekārtojuma kopums.
- 1.5. **Apbūves blīvums** – procentos izteikta apbūvētās teritorijas attiecība pret visa zemesgabala platību.
- 1.6. **Apbūves intensitāte** – procentos izteikta summārā visu stāvu platības attiecība pret visa zemesgabala platību.
- 1.7. **Apbūves laukums** – visa apbūvētās platība, izņemot pazemes būves, piebraucamos ceļus un labiekārtojumu.
- 1.8. **Apbūves noteikumi** – pašvaldības pieņemti saistoši noteikumi – būvnoteikumi, kas juridiski nodrošina un aizsargā fizisko un juridisko personu zemes izmantošanas un būvtiesības, nosakot zemesgabaliem, ēkām un citām būvēm konkrētas prasības.
- 1.9. **Apbūves teritorija** – teritorija, kas attīstības plānā paredzēta apbūvei.
- 1.10. **Apstādījumi** – visas mākslīgi apaudzētas un iekoptas dabas pamatnes teritorijas, kur neiegūst produkciju: parki, košuma dārzi, skvēri, alejas, ielu un ceļu stādījumi, kas ir brīvi pieejami sabiedrībai, un var ietvert arī ar rekreāciju saistītas ēkas, būves un dekoratīvos elementus.
- 1.11. **Apstāšanās redzamības attālums** – attālums, kurā transporta vadītājs spēj apturēt ar atļauto ātrumu braucošu transportlīdzekli līdz ieraudzītājam objektam, kas atrodas uz brauktuves.
- 1.12. **Applūstošā teritorija** – ūdensteces ielejas vai ūdenstilpes ieplakas daļa, kura palos vai plūdus pilnīgi vai daļēji applūst un kuras platums ūdensteces vai ūdenstilpes aizsardzības nolūkos tiek noteikts vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā atbilstoši Aizsargjoslas likuma 7.panta sestajā daļā noteiktajai metodikai.
- 1.13. **Ārējais sānpagalms** – sānpagalms, kas tieši robežojas ar ielu.
- 1.14. **Arheoloģiskie izrakumi** – izpētes zemes darbi, ko veic profesionāla arheologa vadībā, lai izzinātu objekta raksturu, uzbūvi un hronoloģiju.
- 1.15. **Ārstniecības iestāde** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta veselības aizsardzības un medicīnas prakses nolūkiem un ietver poliklīniku, slimnīcu, klīniku, ambulanci, sanatoriju vai citu iestādi šādiem nolūkiem.
- 1.16. **Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta preču vai produkcijas uzglabāšanai brīvā dabā vai būvju vaļējās platībās, kas nav iekļautas sienās un neietver autostāvvietas.
- 1.17. **Atklāta autostāvvietā** – autostāvvietā, kas nav iekļauta ēkā vai tās daļā un kas ir nodalīta vai nožogota automašīnu novietošanai uz laiku.
- 1.18. **Atļautā izmantošana** – zemes, ēkas, būves vai tās daļas izmantošana, saskaņā ar teritorijas plānojumu.
- 1.19. **Auto tirdzniecības iestāde** – izmantošana, kas ietver automašīnu, degvielas, eļļas, smērvielu, riepu, bateriju un rezerves daļu pārdošanu un automašīnu izīrēšanu, kā arī mazgāšanu, tīrīšanu un tādu nelielu remontdarbu veikšanu, kas ir svarīgi automašīnu darbībai.
- 1.20. **Autobusu pieturvietā** – izmantošana, kas ietver būves autobusu satiksmes apkalpes dienesta un pasažieru vajadzībām, kā arī pastāvīgu pieturas vietu autobusiem un to īslaicīgu novietošanu.
- 1.21. **Automašīnu novietošana** – visi automašīnu novietošanas veidi to izmantošanas laikā, neatkarīgi no novietošanas ilguma un citiem apstākļiem, izņemot novietošanu apkopei un remontam.

- 1.22. **Autostāvvietā** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta vienas vai vairāku automašīnu novietošanai uz laiku un ietver arī stāvvietas, piebrauktuves un vertikālās komunikācijas.
- 1.23. **Bērnu un jaunatnes iestāde** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota vai nodomāta mazbērnu novietnei, bērnudārzam vai citai bērnu un jaunatnes specializētai iestādei.
- 1.24. **Brīvā (zaļā) teritorija** – zemesgabala neapbūvētā platība, no kā atskaitīta autostāvvietu un piebraucamo ceļu platība. To raksturo brīvās teritorijas platība procentos no stāvu platības.
- 1.25. **Būtisks piesārņojums** – valsts kompetentu iestāžu noteikta jebkādas kaitīgas vielas maksimāla koncentrācija gaisā, augsnē vai ūdenī, kā arī skaņas līmenis, ko nav atļauts pārsniegt vispār vai kādā konkrētā teritorijā.
- 1.26. **Būve** – arhitektonisks, tehnisks vai konstruktīvs virszemes, pazemes vai zemūdens statisks darinājums, arī ēkas vai ēku kopums, kā arī attiecīgās tehniskās iekārtas.
- 1.27. **Būvētājs** – fiziskā vai juridiskā persona (nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs), kas veic būvniecību.
- 1.28. **Būvlaide** – nosacīta līnija, kas nosaka pieļaujamo attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei, parasti paralēli sarkanajai līnijai.
- 1.29. **Būvnormatīvi** – saistošu normu un noteikumu kopums, kas reglamentē būvniecību un būvju ekspluatāciju, un ir saistoši visiem būvniecības dalībniekiem.
- 1.30. **Būvprojekts** – rasējumu un tekstu materiālu kopums, kas nepieciešams būvniecības ieceres īstenošanai.
- 1.31. **Ceļu un ielu fronte** – zemesgabala vai ainavas daļa, kas pavērsta pret ceļu vai ielu.
- 1.32. **Dabas pamatnes teritorijas** – kopējs nosaukums mežu, parku, skvēru, pļavu, purvu, pludmaļu, upju, ezeru un citu virszemes ūdeņu teritorijām, kur izbūvēm ir sekundāra nozīme.
- 1.33. **Dabas piemineklis** – atsevišķs, savrups dabas veidojums: koks, ala, avots, grava, klints, ūdenskritums, akmens un cits dabas retums, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība.
- 1.34. **Darījumu iestāde** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta banku, apdrošināšanas sabiedrību, viesnīcu, moteli, biroju, kantoru, gadatirgu, izstāžu, kongresu un konferenču centru, kā arī citu komerciāla rakstura iestāžu izvietojumam, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.
- 1.35. **Daudzstāvu daudzdzīvokļu nams** – trīs (3) stāvu dzīvojamā māja, (neskaitot pagrabu), kas plānota, izmantota vai nodomāta vairāk kā 3 dzīvokļiem, ar kopīgu ieeju no zemes līmeņa, kur iedzīvotājiem ir tiesības izmantot kopīgos pagalmus, priekšelpas, kāpnes, palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī.
- 1.36. **Degvielas uzpildes stacija** – zeme, ēka vai būve uz zemesgabala, kas plānota, izmantota vai nodomāta degvielas, eļļas un smērvielu pārdošanai, kā palīgizmantojumu ietverot citu tirdzniecību un pakalpojumus; kafejnīcu, automašīnu mazgāšanu.
- 1.37. **Dzīvoklis kā palīgizmantojums** – ēka vai tās daļa, kas plānota, izmantota, vai nodomāta kā atsevišķa norobežota dzīvojamā platība, kas sastāv no vienas vai vairākām istabām, virtuves un palīgtelpām uz tāda zemesgabala, kur dzīvojamā māja nav galvenais atļautais zemes izmantošanas veids.
- 1.38. **Ēka** – atsevišķa arhitektoniska, tehniska un konstruktīva virszemes, vai arī daļēji pazemes būve.
- 1.39. **Ēkas augstums** – attālums no zemes virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas vai ceļa pusē līdz tai augstākajai ēkas daļai (dzegas vai parapeta virsmalai, jumta malai, mansarda jumtam, kā arī jumta korei, ja jumts stāvēs par 45°), kas aiztur gaismas plūsmu 45° leņķī. Pagalma ēkas augstumu mēra ēkas vidū no pagalma virsmas projektētā vidējā līmeņa.
- 1.40. **Ferma** – izmantošana, kas ietver atsevišķu specializētu, rūpnieciska rakstura lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) mītnes ar nepieciešamajām palīgēkām un pastaigu laukumiem, bet neietver ganības.
- 1.41. **Galvenā būve** – būve vai ēka, kas plānota, izmantota vai nodomāta galvenajai izmantošanai uz zemesgabala.
- 1.42. **Garāža** – ēka vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta pastāvīgai vienas vai vairāku automašīnu novietošanai, un var būt gan privātā, gan sabiedriskā garāža. Ja garāža ir ietverta

- dzīvojamā vai saimniecības ēkā, tad šo apbūves noteikumu izpratnē tā netiek uzskatīta par privātu garāžu.
- 1.43. **Grāvis** – mākslīgi veidota ūdenstece virsūdeņu uztveršanai un novadīšanai, kas iekļauta vienotā noteces sistēmā.
- 1.44. **Ģimenes dārziņš** – teritorija, kur pagaidu lietošanā uz līgumā noteiktu termiņu ir ierīkots sakņu dārzs ģimenes vajadzībām, ar vai bez pagaidu būvēm (dārza inventāra noliktavām).
- 1.45. **Hidrotehniska būve** – inženiertehniska būve ūdens resursu izmantošanai vai ūdenslīmeņa regulēšanai.
- 1.46. **Iedibināta būvlaide** – esošās apbūves frontes veidotā līnija, ja kvartāla robežās vismaz piecos zemesgabalos galvenās būves pie ielas atrodas uz vienas līnijas.
- 1.47. **Iekšējais sānpagalms** – sānpagalms, kas nerobežojas ar ielu.
- 1.48. **Iela** – zeme, būve, vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta satiksmes nodrošināšanai apdzīvotās vietās – ciemos, un vietējās satiksmes pievadīšanai lielceļiem. Iela ietver teritoriju ielu sarkanajās līnijās un krustojumus ar vietējām ielām un piebrauktuvēm, bet neietver krustojumus ar lielceļiem.
- 1.49. **Individuālais darbs** – uzņēmējdarbība, ko fiziskā persona, kas iegādājusies patentu vai izņēmusi reģistrācijas apliecību, veic patstāvīgi saskaņā ar likuma Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu, zemnieka vai zvejnieka saimniecību un individuālo darbu VIII nodaļas noteikumiem, neizmantojot algotu darbaspēku.
- 1.50. **Insolācija (izsauļojums)** – rādītājs, kas norāda iekštelpu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu. To nosaka attiecīgi būvnormatīvi.
- 1.51. **Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta virszemes un pazemes inženiertīkliem un būvēm, lai nodrošinātu apbūves vai citu izbūves teritoriju pieslēgšanu centralizētām apgādes sistēmām, (ūdensvads, kanalizācija, elektroapgāde, siltumapgāde, telekomunikācijas) kas pašas ir šie tīkli un būves.
- 1.52. **Inženiertehnisko komunikāciju objekts** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta valsts vai pagasta inženiertehniskās apgādes un infrastruktūras objektu, (elektropakšstacijas, katlumājas, gāzes sadales stacijas, automātiskās telefonu stacijas, kanalizācijas un lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens atdzelžošanas stacijas) un transporta sistēmas objektu (ceļu, ielu, un dzelzceļa) izvietojumam.
- 1.53. **Īslaicīgas lietošanas būve** – būve, kuras ekspluatācijas laiks nav ilgāks par pieciem gadiem un kas jānojauc līdz minētā termiņa beigām.
- 1.54. **Izbūve** – kopīgs nosaukums plānotai, izmantotai vai nodomātai visu veidu teritorijas izmantošanai, un attīstības pasākumiem, apbūvei, labiekārtojumam un ainavu veidošanai.
- 1.55. **Izglītības iestāde** nozīmē izmantošanu, kas ietver iestādi pamata, vidējās un augstākās izglītības iegūšanai, tajā skaitā speciālās, profesionālās un pieaugušo izglītības iestādi, kā arī iestādi bērnu un jaunatnes brīvā laika nodarbībām.
- 1.56. **Jumta izbūve** – būves daļa, kas atrodas telpā zem jumta konstrukcijas, ja tās platība 2,5 m vai lielākā augstumā ir vairāk par 66% no ēkas pirmā stāva platības.
- 1.57. **Kapsēta** – zeme, kas plānota, izmantota vai nodomāta mirušo apbedīšanai un ar to saistītiem pasākumiem, ietverot arī ēkas un citas būves.
- 1.58. **Klēts** – saimniecības ēka lauksaimniecības produktu, augļu, apģērba, saimniecības inventāra, sadzīves priekšmetu glabāšanai.
- 1.59. **Kompleksā apbūve** – apbūve, kas sastāv no vairākām ēkām, kas klasificējamās kā atsevišķas vienības ar dažādiem lietošanas mērķiem.
- 1.60. **Kokaudzētava** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta augļu koku, ogu krūmu, dekoratīvo augu un meža koku stādu audzēšanai un pavairošanai.
- 1.61. **Krautuve** – laukums, vieta dažādu materiālu (būvmateriālu, kokmateriālu u.c.). nokraušanai un īslaicīgai uzglabāšanai.
- 1.62. **Kultūras iestāde** – zeme, ēka vai būve, kas plānota, izmantota vai nodomāta kultūras centram, teātrim, kinoteātrim, koncertzālei, universālas izmantošanas zālei, muzejam, bibliotēkai, mediju centram vai līdzīgai iestādei.
- 1.63. **Kultūras pieminekļi** – kultūrvēsturiskā mantojuma daļa- kultūrvēsturiskas ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības

- vietas) kā arī atsevišķi kapi, ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība.
- 1.64. **Kūts** – saimniecības ēka mājlopu (aitu, cūku, govju, teļu, zirgu) un mājputnu izmitināšanai.
- 1.65. **Kūtsmēslu glabātava** – zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta kūtsmēslu savākšanai, uzkrāšanai, kompostēšanai, biotermiskai un bioloģiskai apstrādei.
- 1.66. **Lauksaimnieciska izmantošana** – zemes apstrāde graudkopības, sakņkopības, augļkopības, biškopības, lopkopības un citu pārtikas produktu ražošanai neierobežotā daudzumā, lai tos pārdotu ārpus ieguves vietas neapstrādātā vai daļēji apstrādātā veidā, bet neietverot lopkopības fermu.
- 1.67. **Leceks** – iedziļināta sakņu vai dārzeņu dobe ar koka vai betona malām un noņemamiem caurspīdīga materiāla pārsegumiem.
- 1.68. **Lopkopība** – lauksaimnieciskās nozare, kas ietver sevī cūkkopību, zirgkopību, aītkopību, piena lopkopību, lai ražotu pārtikas produktus (pienu, gaļu, olas), izejvielas vieglajai rūpniecībai (vilnu, ādas), nodrošinātu vilcējspēku (zirgus) un lopkopības ražošanas blakusproduktus (kūtsmēslus, vircu) zemes auglības palielināšanai.
- 1.69. **Lopkopības ferma** – zeme, ēka un būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecībai, ietverot arī ganības.
- 1.70. **Mazēka** – vienkārša ēka, kuras apbūves laukums nav lielāks par 25 m².
- 1.71. **Mazstāvu daudzdzīvokļu nams** – dzīvojamā māja, kas, nepārsniedz divus stāvus (neskaitot pagrabu), un ir plānota, izmantota vai nodomāta dzīvokļiem ar kopīgu ieeju no zemes līmeņa, un, kur iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekšelpas, kāpnes, palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, un pagalmus.
- 1.72. **Meliorācijas būves** nozīmē izmantošanu, kas ietver pasākumu sistēmu ūdens režīma regulēšanai un augsnes erozijas novēršanai.
- 1.73. **Meža zeme** – zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, purvi un lauces. Par meža zemi neuzskata valsts, pašvaldību, uzņēmumu un māju esošā ceļa un dzelzceļa zemes nodalījuma joslu normatīvajos aktos noteiktajā platumā, ja ceļš vai dzelzceļš šķērso meža teritoriju, esošas elektrisko tīklu un elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līniju trases normatīvajos aktos noteiktajā platumā, ja trase šķērso meža teritoriju.
- 1.74. **Mežaparks** – cilvēku izmainīta un daļēji apbūvēta meža teritorija, kas tiek intensīvi izmantota dažādiem atpūtas veidiem, un kur nepieciešams augstāka labiekārtojuma līmenis un mākslīga vides uzturēšana, lai tiktu saglabāts meža vizuālais dabiskums.
- 1.75. **Mežs** – ekosistēma visās tā attīstības stadijās, un tajā dominē koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz septiņus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainagu projekcija ir vismaz 20 procenti no mežaudzes aizņemtās platības. Par mežu neuzskata atsevišķi no meža esošu platību, kas atbilst meža nosacījumiem un ir mazāka par 0,1 hektāru, mākslīgas vai dabiskas izcelsmes koku rindas, kuru platums ir mazāks par 20 metriem, augļu dārzus, parkus, kapsētas un kokaudzētavas.
- 1.76. **Mežsaimnieciska izmantošana** – izmantošana, kas ietver ar mežsaimniecību, mežizstrādi, kokmateriālu sagatavošanu saistītos pakalpojumus, un var ietvert arī Ziemassvētku eglīšu un citu meža produktu audzēšanu un izstrādi.
- 1.77. **Neatbilstoša izmantojuma statuss** – zemesgabala izmantošana, kas likumīgi iesākta, pirms teritorijas plānojumā tam noteikts cits izmantojums.
- 1.78. **Nebūtisks piesārņojums** – piesārņojuma līmenis nepārsniedz gaisa, ūdens un augsnes spēju to absorbēt un pārstrādāt.
- 1.79. **Noliktava** – zeme, ēka un būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai paredzēta materiālu, vielu, lietu un preču uzkrāšanai, glabāšanai vai saglabāšanai (saldēšanai).
- 1.80. **Paaugstināta riska objekts** – objekts, kur ir paaugstināta iespējamība radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai, vai īpašumam.
- 1.81. **Pagaidu būve** – būvdarbu veikšanai nepieciešama būve, kas jānojauc pirms būvobjekta nodošanas ekspluatācijā (par pagaidu būvēm netiek uzskatītas īslaicīgas lietošanas būves).

- 1.82. **Pagalms** – ēku, būvju vai stādījumu ierobežots laukums. Apbūves teritorijās, šo saistošo noteikumu nozīmē, termins izmantots arī zemesgabala daļu apzīmēšanai, piemēram, priekšpagalms, iekšējais vai ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms.
- 1.83. **Pagasta ceļš** – zemes izmantošana, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp pagasta teritorijas daļām un apdzīvotām vietām un pieslēgumus valsts autoceļiem. Pagasta ceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā, bet neietver krustojumus ar valsts autoceļiem.
- 1.84. **Pagrabs** – brīvstāvoša, zemē iedziļināta būve, vai arī telpas, kas izvietotas zem ēkas vai būves pirmā stāva.
- 1.85. **Pagrabstāvs** – telpa vai telpu kopums, kas izvietoti zem ēkas vai būves pirmā stāva, un kur griesti atrodas ne augstāk kā 1 m virs zemes līmeņa.
- 1.86. **Palīgizmantošana (papildizmantošana)** – atļautā izmantošana, kas papildina, uzlabo vai veicina atļauto izmantošanu tajā pašā zemesgabalā.
- 1.87. **Pansija** – ēka un cita būve vai tās daļa, kur īpašnieks dzīvo un apgādā citas personas ar dzīvojamo platību (ar maksu par īri un maltīti), bet neietver viesnīcu, slimnīcu vai sanatoriju.
- 1.88. **Parcele** – ar detālo plānojumu vai zemes ierīcības projektu noteikta teritorijas pamatvienība līdz tās ierakstīšanai Zemesgrāmatā.
- 1.89. **Parks** – dabiskas un mākslīgi veidotas teritorijas, ko veido dabas elementu, ēku un citu būvju un mazo arhitektūras formu daudzveidība ar lielu estētisko, sanitāri higiēnisko un rekreācijas nozīmi, un kuru uzturēšanai nepieciešams augsts labiekārtojuma līmenis, mākslīga audžu kopšana un atjaunošana.
- 1.90. **Pārvaldes iestāde** – zeme, ēka un cita būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta nekomerciāliem nolūkiem un ietver valsts, pašvaldības un tās dienestu pārvaldes, militāro un sabiedrisko organizāciju, biedrību, vēstniecību, prokuratūras, tiesu, policijas, ugunsdzēsības un pasta iestādes.
- 1.91. **Patvaļīga būvniecība** – būvdarbi, kas tiek veikti bez akceptēta būvprojekta un būvatļaujas, vai neatbilst būvprojektam.
- 1.92. **Piebraucamais ceļš** – jebkādas izbūves teritorijas daļa piekļūšanai pie zemesgabala vai atsevišķiem objektiem, arī servitūts vai apgrūtinājums.
- 1.93. **Pilns stāvu skaits** – ēkas un citas būves visu virszemes stāvu skaits, kur ieskaitīts:
- 1.94. **Pirmsskolas bērnu iestāde** – zeme, ēka, būve, vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta mazbērnu novietnei, bērnu dārzam vai citai specializētai bērnu iestādei, bet neietver privātu mājas bērnudārzu.
- 1.95. **Pirts** – zeme, ēka vai būve, vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta ķermeņa mazgāšanai un citai sanitārai apkopei.
- 1.96. **Plava** – zeme, uz kuras aug plaujama zāle.
- 1.97. **Priekšdārzs** – zemesgabala daļa visā tā platumā no zemesgabala frontes (sarkanās līnijas) līdz jebkurai galvenās ēkas galvenās fasādes sienai pret ielu vai ceļu.
- 1.98. **Privāts mājas bērnudārzs** – īslaicīgas bērnu aprūpes un uzraudzības nodrošināšana dzīvoklī vai dzīvojamā mājā ar pašvaldības piekrišanu, par atalgojumu vai atlīdzību uz laika periodu ne ilgāku par 24 stundām, ne vairāk par pieciem bērniem (neskaitot aprūpētāja bērnus) vecumā līdz 10 gadiem.
- 1.99. **Putnkopība** – lopkopības nozare mājputnu (vistu, pīļu, zosu, tītaru, fazānu, paipalu) audzēšanai, lai apgādātu iedzīvotājus ar pārtikas produktiem (olas, gaļa), kā arī vieglo rūpniecību ar izejvielām (dūnām, spalvām).
- 1.100. **Reliģiska iestāde** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta jebkuras reliģiskas kopienas nolūkiem un var ietvert kulta celtni, reliģiskas izglītības iestādi vai draudzes bērnudārzu. Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.
- 1.101. **Rindu māja** – vertikāli sadalīta dzīvojamā māja, kas ietver vertikāli trīs un vairākos dzīvokļos sadalītu ēku uz kopīga, vai katru uz sava zemesgabala ar neatkarīgām izejām uz priekšpagalmu un aizmugures pagalmu, kas cieši piekļaujas katra dzīvokļa priekšējai un aizmugures sienai.
- 1.102. **Saimniecības ēka** – ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta kādai saimnieciskai vajadzībai (šķūnis, klēts, kūts u.t.t.). Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.

- 1.103. **Sarkanā līnija** – pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļu, ielas vai piebrauktuves (arī inženiertehnisko komunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas (parasti no zemesgabala).
- 1.104. **Savrupmāja** – ēka vai cita būve, kas ietver sevī dzīvojamo māju (1-2 ģimenēm), saimniecības ēku un inženierbūves.
- 1.105. **Siltumnīca** – segta virszemes būve vai tās daļa no stikla, polietilēna vai cita caurspīdīga materiāla ar dabīgu vai mākslīgu mikroklimatu, kas plānota, izmantota vai nodomāta dārzu, puķu, to stādu un sēklas materiālu audzēšanai.
- 1.106. **Sociālās aprūpes iestāde** – zeme, ēka un cita būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta sociālās aprūpes nolūkiem, un var ietvert sociālās aprūpes centru, internātu, pansionātu, invalīdu namu vai citu iestādi līdzīgiem nolūkiem.
- 1.107. **Specializēta lopkopības ferma** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta atsevišķai specializētai rūpnieciska tipa lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecībai, neietverot ganības, bet tikai pastaigu laukumus.
- 1.108. **Sporta būve** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta sporta spēļu vai fizisko nodarbībām, ietverot sēdvietas skatītājiem, kā arī sporta būves dzīvojamās un citās teritorijās, kur tās kalpo kā palīgizmantošana.
- 1.109. **Šķūnis** – ēka vai būve, kas plānota, izmantota vai nodomāta lopbarības, darbarīku un citu saimniecības materiālu novietošanai.
- 1.110. **Tauvas josla** – sauszemes josla gar visu ūdeņu, (upju, ezeru, kanālu) krastiem, kas paredzēta zvejas, rekreācijas vajadzībām un nodrošina piekļūšanu ūdenim, neatkarīgi no zemes piederības.
- 1.111. **Tehniskās apkopes stacija** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas izmantota vai nodomāta transporta līdzekļu apkopei un labošanai, ietverot remontu, krāsošanu, mazgāšanu un tīrīšanu, kā arī eļļu, smērvielu, antifrīzu, riepu, aizdedzes sveču, akumulatoru un rezerves daļu pārdošanu.
- 1.112. **Telpas individuālā darba vajadzībām** – savrupmājas vai daudzdzīvokļu mājas dzīvokļa daļa, kurā nodarbojas ar individuālo darbu un kura platība nepārsniedz 25% no savrupmājas vai dzīvokļa platības.
- 1.113. **Tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta preču mazumtirdzniecībai (tirdzniecības centrs, universālveikals, veikals, salons, aptieka u.c.) vai banku, viesnīcu, restorānu, bāru, kafejnīcu, izstāžu un konferenču, kā arī sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanai, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.
- 1.114. **Tūrisms** – jebkura veida darbība un aktivitātes, kas ir saistīta ar cilvēku pagaidu ceļojumu (ne īsāku par 24 stundām un ne ilgāku par 1 gadu) ārpus savas pastāvīgās dzīvesvietas brīvā laika pavadīšanas vai lietišķo darījumu nolūkā, ja tas nav saistīts ar algotu darbu apmeklējuma vietā.
- 1.115. **Ūdenssporta būve** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kā arī ūdens akvatorija daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta vienam vai vairākiem ūdenssporta veidiem (airēšanai, vindsērflingam, ūdensslēpošanai u.c.).
- 1.116. **Ūdenstece** – dabīga vai mākslīga gultne ar plūstošu ūdens straumi, kas veidojas kādā apvidū zemes virsmas slīpuma dēļ (upe, kanāls, strauts).
- 1.117. **Ūdenstilpe** – dabīgs vai mākslīgs zemes virsmas pazeminājums – ieplaka, kur uzkrājas ūdens (jūra, ezers, dīķis).
- 1.118. **Vairumtirdzniecības iestāde** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta materiālu, vielu, lietu un citu preču komplektēšanai, iesaiņošanai, pārdošanai, uzkrāšanai un/vai glabāšanai vairumā, izslēdzot jebkādu preču ražošanu, montēšanu vai pārstrādāšanu.
- 1.119. **Veterinārā iestāde** – izmantošana, kas ietver veterinārās prakses nolūkiem domātu iestādi lauksaimniecībai, rekreācijai vai hobijs turētu mājdzīvnieku (mājlopu, suņu, kaķu, putnu u.c.) aprūpei un var ietvert veterināro slimnīcu, konsultāciju, ķirurģisko kabinetu un citu stacionāru iestādi līdzīgiem nolūkiem.
- 1.120. **Vieglās ražošanas uzņēmums** – zeme, ēka, un cita būve vai tās daļa, kas izmantota vai nodomāta produkcijas ražošanai, montēšanai, lai iegūtu mazumtirdzniecības, vairumtirdzniecības vai pakalpojumu galaproduktus, kā arī preču, vielu vai lietu komplektēšanai, iesaiņošanai

- montāžai, izņemot tādas darbības, kas rada būtisku piesārņojumu, kā rezultātā ķīmiskie, fizikālie, radioloģiskie un bakterioloģiskie faktori pārsniedz pieļaujamos higiēnas normatīvus.
- 1.121. **Vietējās nozīmes iela** – izmantošana, kas ietver dzīvojamo ielu, kravas transporta ielu, gājēju ielu un ceļu (gatvi), parka ceļu, piebrauktuvi un veloceļu un nodrošina transporta pieslēgumu maģistrālajām ielām. Vietējās nozīmes iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās, bet neietver krustojumus ar maģistrālajām ielām.
- 1.122. **Virca (šķidro kūsmēslu krātuve)** – iedziļinātas, ūdensnecaurļaidīgas betona vai dzelzsbetona tvertnes, kur novada šķidros kūsmēslus ar pneimatiskām iekārtām, sūkņiem vai paštecējošā ceļā no savākšanas kolektoriem.
- 1.123. **Vispārīgās ražošanas uzņēmums** – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta ražošanas, montēšanas, pārstrādāšanas, remontēšanas, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu vai lietu glabāšanas, uzkrāšanas, komplektēšanas un iesaiņošanas nolūkos.
- 1.124. **Zemes izmantošanas veidi** – pašvaldības teritorijas iedalījums pēc zemes izmantošanas, kas noteikta attīstības plānā.
- 1.125. **Zemesgabala fronte** – horizontālais attālums starp zemesgabala, vai parcelēs sānu robežām pa ielas vai ceļa sarkano līniju.
- 1.126. **Zemesgabals** – juridiski noteikta teritorijas pamatvienība, kuru ieraksta zemesgrāmatā.

2. PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI

2.1. Vispārīgie noteikumi

- 2.1.1. Mārsnēnu pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (turpmāk tekstā – Apbūves noteikumi), ir juridiski noformulētas prasības zemesgabaliem, ēkām un citām būvēm. Prasības teritorijas plānotām (atļautām) izmantošanām noteiktas gan apbūvētām, gan neapbūvētām teritorijām - dabas teritorijām, apdzīvotām vietām - ciemā, gan ārpus apdzīvotām vietām - lauku apvidū. Mārsnēnu pagasta Apbūves noteikumi ir pašvaldības saistošie noteikumi.
- 2.1.2. Apbūves noteikumu prasības ir saistošas visām fiziskajām un juridiskajām personām – zemes īpašniekiem un lietotājiem, veicot jebkādu zemesgabalu sadalīšanu vai apvienošanu, būvju un zemes ierīcības projektēšanu, būvdarbus, restaurāciju, rekonstrukciju, modernizāciju vai nojaukšanu.
- 2.1.3. Apbūves noteikumi neatbrīvo fiziskas un juridiskas personas no nepieciešamības ievērot spēkā esošo valsts likumu un citu tiesību aktu prasības.
- 2.1.4. Jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kura pārkāpj Apbūves noteikumus, ir vainīga šo noteikumu pārkāpumā un sodāma saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 26.pantu. Vainīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai ir pienākums novērst Apbūves noteikumu pārkāpumu.
- 2.1.5. LR Administratīvo pārkāpumu kodeksa noteiktajā kārtībā lēmumu par soda apjomu, atkarībā no pārkāpuma veida, pieņem Mārsnēnu pagasta padome.
- 2.1.6. Pārsūdzība par pagasta pašvaldības lēmuma atbilstību Apbūves noteikumiem, kā arī pārsūdzība būvprojekta akceptēšanas lietā, ir iesniedzama LR Administratīvajā tiesā.
- 2.1.7. Ja tiesa atzīst kādu apbūves noteikumu nodaļu, punktu vai noteikumu par spēkā neesošu, pārējā apbūves noteikumu daļa saglabā spēku.
- 2.1.8. Apbūves noteikumi nosaka, ka jebkurš zemesgabals un būve izmantojami tikai tādā veidā, ka šī izmantošana nerada draudus videi, cilvēka dzīvībai un veselībai, kā arī nepasliktina citu personu dzīves apstākļus, neapgrūrina šo personu īpašuma izmantošanu un nepazemina šo īpašumu vērtību.
- 2.1.9. Tie apbūves noteikumu punkti, kuros ir atsauces uz iespēju noteikt, detalizēt vai precizēt papildus darbības, piemēram, izstrādājot detālplānojumu, uzskatāmi par nosacījumiem un nav klasificējami kā teritorijas plānojuma un šo apbūves noteikumu grozījumi.
- 2.1.10. Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojums ir brīvi pieejams visiem interesentiem. Mārsnēnu pagasta padome regulāri informē par pieņemtajiem teritorijas plānojuma un apbūves noteikumu grozījumiem un papildinājumiem.

2.2. Zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss

- 2.2.1. Ja kāda zemesgabala izmantošana ir likumīgi iesākta, pirms pašvaldība ir pieņēmusi teritorijas plānojumu, kurā šim zemesgabalam tiek noteikts cits izmantošanas veids, tad uz šo zemesgabalu ir attiecināms neatbilstoša izmantojuma statuss.
- 2.2.2. Neatbilstoša izmantojuma statusa zemesgabala īpašnieks ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantošanu, bet jebkura jauna būvniecība, esošo ēku pārbūve, restaurācija vai nojaukšana jāveic atbilstoši apbūves noteikumu prasībām.
- 2.2.3. Ja zemesgabala īpašniekam ir līdz teritorijas plānojuma vai tā grozījumu pieņemšanai akceptēts (saskaņots) būvprojekts, vai izsniegta būvatļauja, un to derīguma termiņi nav beigušies, tad zemesgabalam ir neatbilstoša izmantojuma statuss un īpašnieks ir tiesīgs turpināt iesākto darbību, ja pašvaldība nekompensē īpašniekiem zaudējumus.
- 2.2.4. Visos gadījumos kad mainās zemesgabala īpašnieks, zemesgabals zaudē neatbilstoša izmantojuma statusu un jaunajam zemesgabala īpašniekam ir jāievēro apbūves noteikumu prasības.
- 2.2.5. Ja saskaņā ar šiem apbūves noteikumiem ir jāgroza nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, tad to veic ar brīdi, kad tiek uzsākta jebkura jauna būvniecība vai cita saimnieciskā darbība, kā arī ja nekustamais īpašums tiek pārdots vai atdāvināts.

2.3. Esošie neatbilstoša izmantojuma zemesgabali

- 2.3.1. Esošus zemesgabalus, kuru platība, ielas fronte vai dziļums ir mazāki par noteikto, vai arī to platība ir mazāka par apbūves noteikumos noteikto minimālo zemesgabala platību, drīkst izmantot un uz tiem drīkst būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un citas būves atbilstoši attiecīgās apbūves teritorijas noteikumiem, ar šādiem nosacījumiem:
- a) ja šādiem zemesgabaliem tiek nodrošināta būvnormatīvos noteiktā inženiertehniskā apgāde;
 - b) ja ir ievēroti apbūves noteikumi un visi citi nosacījumi, tai skaitā būvnormatīvi, minimālie noteiktie attālumi starp ēkām un līdz robežām.

2.4. Esošās ēkas un būves, uzsāktā projektēšana un būvniecība

- 2.4.1. Ja šo apbūves noteikumu spēkā stāšanās brīdī esošās ēkas un būves ir likumīgi uzbūvētas, vai arī tiek likumīgi projektētas, būvētas, pārbūvētas vai ierīkotas, taču daži to raksturlielumi neatbilst šiem apbūves noteikumiem, bet esošais zemesgabala zemes izmantošanas veids atbilst apbūves noteikumiem, tad esošās ēkas un citas būves drīkst rekonstruēt, pārbūvēt vai atjaunot, ievērojot nosacījumus, ka:
- a) pārbūvētas vai atjaunotas šīs ēkas vai citas būves atbildīs visiem šo apbūves noteikumu nosacījumiem;
 - b) nekādas pārbūves nedrīkst palielināt neatbilstību apbūves noteikumiem.
- 2.4.2. Esošās ēkas un citas būves drīkst paplašināt, ievērojot nosacījumu, ka:
- a) jebkura ēkas vai citas būves paplašināšana atbilst šiem apbūves noteikumiem;
 - b) paplašināšana, ievērojot citu būvju un zemesgabala izmantošanu, nepalielina neatbilstību apbūves noteikumiem;
- 2.4.3. Likumīgi uzsāktos projektēšanas, būvēšanas, pārbūvēšanas vai ierīkošanas darbus drīkst turpināt, ja pašvaldība nekompensē zaudējumus.

2.5. Izņēmumi

- 2.5.1. Jebkurās izbūves teritorijās pieļaujami izņēmumi, ja tie noteikti apbūves noteikumos.
- 2.5.2. Izbūves teritorijas daļā, kas noteikta kā izņēmums, turpina darboties apbūves noteikumi pēc šādiem nosacījumiem:
- a) ja izņēmuma noteikums ir pretrunā ar kādu saistošo noteikumu, tad tā vietā stājas izņēmuma noteikums;
 - b) ja izņēmuma noteikums nosaka vienu vai vairākas speciāli atļautas izmantošanas, tad tās ir vienīgās izmantošanas, kādās zemi un ēku vai citu būvi drīkst izmantot;
 - c) ja izņēmuma noteikums speciāli atļauj vienu vai vairākas izmantošanas papildus atļautajām izmantošanām, tad visi citi izņēmuma noteikumi attiecas arī uz papildus atļautajām izmantošanām.
- 2.5.3. Apbūves noteikumus papildina un precizē, izstrādājot detālplānojumus.

2.6. Detālplānojumu izstrādāšana

- 2.6.1. Detālplānojumi tiek izstrādāti, pamatojoties uz Mārsnēnu pagasta padomes lēmumu un saskaņā ar teritorijas plānojumu, atbilstoši mēroga noteiktībai nosakot prasības un izmantošanas aprobežojumus katram detālplānojumā noteiktajam teritorijas plānotās (atļautās) izmantošanas veidam.
- 2.6.2. Teritorijai, kurā paredzēta zemes vienību sadalīšana, apvienošana vai jauna būvniecība, detālplānojumu nepieciešams izstrādāt:
- a) vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā paredzētajā teritorijā;
 - b) virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā;
 - c) kompleksai teritorijas apbūvei, ja teritorijā nepieciešama jaunas transporta infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve;
 - d) lauksaimniecībā izmantojamā teritorijā un meža teritorijā, kurā teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana primāri noteikta apbūvei.
- 2.6.3. Pagasta padomei ir tiesības atļaut sadalīt (apvienot) nekustamo īpašumu, nepieprasot detālplānojuma izstrādi, ja:

- e) netiek plānota kompleksa apbūve;
 - f) apbūves teritorija ir nodrošināta ar transporta infrastruktūru un inženierkomunikācijām;
 - g) netiek veidoti vairāk par 3 jaunveidojamiem zemes gabaliem lauksaimniecības teritorijās;
 - h) un citos gadījumos, ciktāl tas nav pretrunā ar pastāvošajām likumdošanas normām.
- 2.6.4. Izstrādājot detālplānojumus konkrētai pagasta teritorijai, ir jānosaka un jāprecizē:
- a) zemesgabalu robežas (proporcijas un izmēri);
 - b) piekļūšana, izplānojot ielu un ceļu tīklu;
 - c) zemesgabala apbūves blīvums un brīvās (zaļās) teritorijas;
 - d) zemesgabala minimālā ielas vai ceļa fronte;
 - e) minimālie attālumi no zemesgabalu robežām līdz ēkām un citām būvēm;
 - f) ēku un citu būvju skaits, to stāvu skaits, apjoms un augstums;
 - g) inženiertehniskā apgāde;
 - h) automašīnu novietošana un piebrauktuves;
 - i) visa veida aizsargjoslas;
 - j) konkrētas prasības katrai parcelei – atļautā izmantošana, ierobežojumi utt.;
 - k) detālplānojumu realizācijas kārtība.
- 2.6.5. Izstrādājot detālplānojumu, nepieciešams parādīt esošo 20 kV un 0,4 kV EPL (gaisvadu un kabeļlīniju) un 20/0,4 kV transformatoru punktu, sadales punktu, sadalņu, esošo un projektējamo ēku pievadu atrašanās vietas, inženierkomunikāciju koridorus ar ēkas funkcionēšanai nepieciešamajām inženierkomunikācijām, jāattēlo esošo un plānoto elektroapgādes objektu aizsardzībai un ekspluatācijai paredzētās un noteiktās aizsargjoslas. Minēto aizsargjoslu attēlošanai izmantot attiecīgo kartes mērogu.
- 2.6.6. Izstrādājot detālplānojumu, konkrētai teritorijai var papildus noteikt arī citas prasības.
- 2.6.7. Līdz ar izstrādātā detālplānojuma stāšanos spēkā, Apbūves noteikumi ir regulāri jāpapildina, uzrādot tajos detālplānojumu nosaukumu, pieņemšanas un spēkā stāšanās datumus, kā arī aprakstot detālplānojumos risinātās teritorijas robežas un norādot šajās robežās ietvertās izbūves teritorijas; atspoguļojot attiecīgo apbūves teritoriju apakšnodaļās detālplānojumu prasības, kas precizē šos apbūves noteikumus, kā arī citus noteikumus, kas izriet detālplānojumiem.
- 2.6.8. Minētie papildinājumi nav uzskatāmi par apbūves noteikumu grozījumiem.

3. MĀRSNĒNU PAGASTA TERITORIJAS ZONĒJUMS

3.1. Teritoriju izmantošanas veidi un to apzīmējumi

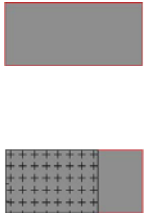
3.1.1. Kartēs „Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018. ar grozījumiem Mārsnēnu pagasta plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana” (M 1:15000), „Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018. ar grozījumiem Mārsnēnu pagasta ciemi plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana” (M 1:5000) ir attēlots spēkā esošā teritorijas plānojuma noteiktais teritorijas zonējums.

1.tabula. Mārsnēnu pagasta teritorijas izmantošanas veidi

Nr p.k.	Teritorija	Apzīmējumi		Galvenie nekustamā īpašuma lietošanas mērķi	
		Burtu	Krāsu	NILM kods	Definīcija
1.	Ūdensteču, ūdenstilpju teritorijas	Ū		0301	Publiskie ūdeņi
				0302	Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošana esošo ūdeņu teritorijas
				0303	Upju un kanālu, ūdens uzkrāšanas, ūdens regulēšanas un krastu nostiprināšanas būvju apbūve
				0501	Zvejniecība un zivsaimniecība, t.sk. zivjaudzētavas
				0106	Dīksaimniecība
2.	Mežsaimniecības teritorijas	M		0201	Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošie meži un pārējā mežsaimniecībā izmantojamā zeme
				0601	Vienģimenes, divģimeņu dzīvojamo māju apbūve
				0602	Vienģimenes, divģimeņu dzīvojamo māju apbūve, ko neizmanto pastāvīgai dzīvošanai
				0301	Publiskie ūdeņi
				0302	Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošana esošo ūdeņu teritorijas
				0303	Upju un kanālu, ūdens uzkrāšanas, ūdens regulēšanas un krastu nostiprināšanas būvju apbūve
				0401	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde
3.	Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas	L		0101	Zemnieku saimniecības, kuru galvenā ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
				0102	Piemājas saimniecības, kuru ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
				0103	Specializētas uzņēmējdarbības, kuru galvenā ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
				0104	Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve
				0105	Pārējā lauksaimnieciskajā ražošanā izmantojamā zeme
				0106	Dīksaimniecība
				0401	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde
4.	Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas	Ln		0101	Zemnieku saimniecības, kuru galvenā ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
				0102	Piemājas saimniecības, kuru ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība

MĀRSNĒNU PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2006. – 2018. AR GROZĪJUMIEM
TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

				0103	Specializētas uzņēmēj sabiedrības, kuru galvenā ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība
				0104	Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve
				0105	Pārējā lauksaimnieciskajā ražošanā izmantojamā zeme
5.	Tūrisma un rekreācijas teritorijas	A		0801	Komercdarbības objektu apbūve
				0301	Publiskie ūdeņi
				0503	Sportam un atpūtai aprīkotās dabas teritorijas
				0302	Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas
				0501	Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa
				0908	Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve
6.	Savrupmāju apbūves teritorijas	DzS		0601	Individuālo dzīvojamo māju apbūve
7.	Lauku apbūves teritorijas	LA		0601	Vienģimenes, divģimeņu dzīvojamo māju apbūve
				0602	Vienģimenes, divģimeņu dzīvojamo māju apbūve, ko neizmanto pastāvīgai dzīvošanai
				0801	Darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve
				1003	Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve
				0106	Dīkšsaimniecība
8.	Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas	DzD		0701	Vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu un pagaidu uzturēšanās māju apbūve
				0702	Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu un pagaidu uzturēšanās māju apbūve
9.	Jauktas darījumu un sabiedriskās nozīmes apbūves teritorijas	JDS		0801	Komercdarbības objektu apbūve
				0901	Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve
				0902	Ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve
				0903	Valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu apbūve
				0501	Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa
				0908	Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve
				0302	Fizisko vai juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas
				0503	Sportam un atpūtai aprīkotās dabas teritorijas
10.	Ražošanas objektu apbūves	R		1001	Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
				1002	Noliktavu apbūve

	teritorijas			0104	Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve
11.	Komunālo un tehnisko objektu apbūves teritorijas Kapsētu teritorijas	T K		0801	Darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve
				0909	Kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve
				1002	Noliktavu apbūve
				1106	Transportlīdzekļu garāžu apbūve
				1107	Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas
				0908	Pārējo sabiedriskas nozīmes objektu apbūve
				1201	Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruļvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve
				1301	Atkritumu izgāztuvju, beigto dzīvnieku apglabāšanas vietu teritorijas
				0303	Upju un kanālu, ūdens uzkrāšanas, ūdens regulēšanas un krastu nostiprināšanas būvju apbūve
12.	Līnijbūvju teritorijas	TL		1101	Zeme zem koplietošanas ceļiem - ielām, šosejām, tuneļiem, tiltiem, estakādēm u.c.
				1102	Zeme zem ceļiem, kas ir personu īpašumā un kuriem nav koplietošanas izmantošanas statusa
				1104	Dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu, upju ostu, kuģojamo kanālu apbūve
				1105	Lidlauku apbūve
				1106	Transportlīdzekļu garāžu apbūve
				1107	Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas
				1108	Daudzstāvu autostāvvietu apbūve
				1201	Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruļvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve

3.2. Apzīmējumu lietošana

- 3.2.1. Punktā 3.1. noteiktie burtu un ciparu apzīmējumi lietoti, lai tekstā un plānos attēlotu apbūves noteikumos atļauto zemes, ēku un būvju izmantošanu.
- 3.2.2. Šie apbūves teritoriju apzīmējumi (ar krāsām) ir ievērojami un pielietojami izstrādājot detālplānojumus un veicot apbūves noteikumu un teritorijas plānojuma grozījumus.

3.3. Robežas

- 3.3.1. Ja rodas neskaidrības par plānos attēloto apbūves teritoriju vai to daļu robežām, tad jāievēro, ka apbūves teritoriju vai to daļu robežas ir ceļu, zemes nodalījuma joslas un ielu sarkanās līnijas, zemesgabalu robežas vai citas dabiskās robežas (grāvji, upes, strauti), vai arī plānotie ceļi un ielas.
- 3.3.2. Ja teritorijas plānojums kādā zemes gabalā paredz vairākus atšķirīgus zemes izmantošanas veidus, bet zonējuma robežas nav iespējams precīzi noteikt, tās ir jānosaka un jāprecizē detālplānojumā.

4. NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM

4.1. Pielietojums

- 4.1.1. Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz visām apbūves un izbūves teritorijām Mārsnēnu pagastā, izņemot gadījumus, kad Apbūves noteikumos noteikts citādi.
- 4.1.2. Izstrādājot zemes ierīcības projektus, detālplānojumus un būvprojektus ir jāņem vērā šīs nodaļas noteikumi, ja darba uzdevumā nav noteiktas speciālas prasības.

4.2. Visās teritorijās atļautās izmantošanas

- 4.2.1. Jebkuru teritoriju, ievērojot Apbūves noteikumus, atļauts izmantot ēku un citu būvju izvietošanai saskaņā ar attiecīgajā teritorijā atļautajām izmantošanām, kā arī vēl:
 - a) apstādījumu ierīkošanai;
 - b) inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošanai, ja to paredz teritorijas plānojums, detālplānojums vai būvprojekts;
 - c) automašīnu (līdz 3,5 t) novietošanai, ja tas nenonāk pretrunā ar vides aizsardzības prasībām;
 - d) ielu, ceļu un piebrauktuviu izbūvi;
 - e) atļautajai palīgizmantošanai.
- 4.2.2. Palīgizmantošanai ir jābūt pakārtota galvenajai izmantošanai, lai to nodrošinātu un papildinātu. Tai jābūt izvietotai tajā pašā zemesgabalā, kur galvenā izmantošana, ēka vai būve.
- 4.2.3. Visās teritorijās ir jānodrošina objektu inženiertehniskā apgāde saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem, kas izriet no teritorijas plānojuma, detālplānojuma vai inženiertehnisko komunikāciju attīstības shēmām.

4.3. Visās teritorijās aizliegtās izmantošanas

- 4.3.1. Nevienā izbūves teritorijā netiek atļauta tāda zemes, ēku, būvju vai kādas to daļas izmantošana, kas rada būtisku piesārņojumu un neatbilst vides aizsardzības un sabiedrības veselības vides kvalitātes prasībām, ko nosaka normatīvie akti.
- 4.3.2. Nevienā apbūves teritorijā, nedrīkst:
 - a) izmantot teritoriju veidos, kas pārkāpj normatīvo aktu prasības;
 - b) izvietot ēkas un būves aizsargjoslās un tauvas joslā, ja tas ir pretrunā ar Aizsargjoslu likumu un Zvejniecības likumu;
 - c) novietot, savākt un glabāt pamestus, nelietojamus motorizētus satiksmes līdzekļus, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota metāllūžņu savāktuvei vai iekļauta ēkā;
 - d) vākt, uzkrāt vai glabāt atkritumus, krāmus, lupatas, metāllūžņus un būvgružus, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija nav noteiktā kārtībā projektēta, ierīkota vai iekļauta ēkā;
 - e) pielietot šajos Apbūves noteikumos atļautām izmantošanām un palīgizmantošanām kuģu, kravas mašīnu, autobusu, vagonu korpusus vai to daļas;
 - f) izmantot jebkādu ceļojumu treilerus un vagoniņus kā dzīvojamās telpas, ēdamtelpas vai guļamtelpas, izņemot gadījumus, ja zemesgabalam ir būvlaukuma statuss vai tas paredzēts detālplānojumā;
 - g) veidot karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai, ja apbūves noteikumos nav noteikts citādi.
 - h) izmantot zemi, ēkas un būves, pirms nav novērsts esošais vides piesārņojums;
 - i) veikt būvniecību piesārņotā teritorijā.

4.4. Piekļūšanas noteikumi

- 4.4.1. Veidojot jaunu zemes gabalu, tam jāparedz piekļūšanas iespēja.
- 4.4.2. Nevienā izbūves teritorijā nedrīkst izmantot jebkādu būvi vai zemesgabalu, kā arī plānot vai ierīkot kādu ēku vai būvi, ja šim zemesgabalam nav nodrošināta tieša piebraukšana, tas ir, ja zemesgabals nerobežojas ar ceļu, ielu, piebraucamo ceļu, vai arī piekļūšanu tam nenodrošina servitūts.

- 4.4.3. Ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai apbūves teritorijās ēkām un būvēm ir jāparedz piebrauktuves, bet perimetrālās apbūves gadījumā - caurbrauktuves. To parametri ir jāpieņem atbilstoši attiecīgo ēku un citu būvju projektēšanas būvnormatīviem.
- 4.4.4. Piebrauktuves apbūves teritorijās un caurbrauktuves ēkās ir jāizvieto ne tālāk par 300 m vienai no otras, bet perimetrālās apbūves gadījumā – ne tālāk par 180 m.
- 4.4.5. Piebrauktuvi un caurbrauktuvi pieslēgumus pie maģistrālo ielu brauktuviem pieļaujams veidot ne tuvāk par 50 m no krustojuma. Dzīvojamo ēku grupām, iestādēm, tirdzniecības un apkalpes centriem piebrauktuves jāparedz ar divām kustības joslām un ietvi, bet savrup izvietotām ēkām – ar vienu kustības joslu un ietvi.
- 4.4.6. Jebkuram dzīvoklim (arī dzīvoklim kā palīgizmantošanai), tirdzniecības vai pakalpojumu objektam ir jānodrošina piekļūšana atsevišķi no citām palīgizmantošanām.
- 4.4.7. Publiskajiem ēdņiem ir jānodrošina vismaz viena publiska piekļūšana, piekļūšanas risinājumu nosakot detālplānojumā vai zemes ierīcības projektā.

4.5. Teritoriju izmantošanas veidu maiņa

- 4.5.1. Lai mainītu teritorijas plānojumā noteikto atļauto teritorijas izmantošanas veidu uz kādu citu, ir nepieciešams izstrādāt teritorijas plānojuma grozījumus likumdošanā noteiktajā kārtībā.
- 4.5.2. Jaunbūvējamo infrastruktūras objektu ierīkošanai (ceļiem, inženiertehniskiem tīkliem, būvēm u.c.), to izbūves teritorija ir jāparedz kā atsevišķs zemes gabals.
- 4.5.3. Plānojot atsevišķu nelielu lauksaimniecības zemju platību apmežošanu, nepieciešams pagasta padomes lēmums. Lauksaimniecības zemes transformācija uz meža zemi jāveic likumdošanā noteiktajā kārtībā.

4.6. Jaunu zemesgabalu veidošana

- 4.6.1. Nekustamā īpašuma sadalīšanu vai apvienošanu atļauts veikt tikai nekustamajiem īpašumiem, kas nostiprināti zemesgrāmatā.
- 4.6.2. Zemesgabalus sadalīt vairākos un izveidot jaunus zemesgabalus (zemes vienības) vai apvienot divus vai vairākus zemesgabalus atļauts tikai saskaņā ar teritorijas plānojumu, detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu, ievērojot šos noteikumus.
- 4.6.3. Aizliegts sadalīt zemes vienību, ja kāda no jaunveidojamām zemes vienībām ir mazāka par konkrētajā Mārsnēnu pagasta teritorijas daļā noteikto minimālo zemes vienību.
- 4.6.4. Minimālā jaunveidojamā zemes gabala platība un apbūves raksturīgais rādītājs (būvju maksimālais augstums metros) nav attiecināmi uz inženiertehniskās apgādes tīkliem un to objektiem.
- 4.6.5. Sadalot/apvienojot zemes gabalus, jā saglabā esošie satiksmes infrastruktūras objekti, kas ir nodrošinājuši piekļūšanu nekustamajiem īpašumiem (zemes vienībām).
- 4.6.6. Tām teritorijām, kurām normatīvie akti būvniecības, vides aizsardzības, reģionālās un telpiskās plānošanas politikas jomā vai vietējās pašvaldības domes (padomes) lēmumi neparedz detālplānojumu izstrādi, var izstrādāt zemes ierīcības projektu.
- 4.6.7. Zemes ierīcības projektu izstrāde veicama saskaņā ar Zemes ierīcības likumu un MK noteikumiem Nr.867 „Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi”.
- 4.6.8. Zemes ierīcības projektu izstrādā šādiem zemes ierīcības darbiem:
 - a) zemesgabalu robežu pārkārtošanai;
 - b) zemesgabalu apmaiņai vai starpgabalu likvidēšanai;
 - c) zemesgabalu (arī kopīpašumā esošo) sadalīšanai;
 - d) zemes konsolidācijai;
 - e) piekļūšanas iespēju nodrošināšanai zemesgabalam;
 - f) pieejas nodrošināšanai publiski izmantojamām zemes platībām (teritorijām);
 - g) uz zemesgabalu attiecināmo teritorijas plānojumā un citos normatīvajos aktos noteikto nekustamā īpašuma apgrūtinājumu konkretizēšanai.
- 4.6.9. Nav pieļaujama zemes gabala sadalīšana vai apvienošana:
 - a) ja to neakceptē visi kopīpašnieki;
 - b) ja zemes gabala kopējais apbūves laukums pārsniedz attiecīgajā teritorijā pieļaujamo;
 - c) ja zemes gabals sadalīšanas rezultātā būs mazāks par attiecīgajā teritorijā pieļaujamo;

- d) ja nav iespējams reāli sadalīt kopīpašumā esošās būves, ko apliecina nepieciešamie dokumenti – katrai ēkai sava tehniskās inventarizācijas lieta, sertificēta speciālista sagatavots tehniskās apsekošanas atzinums par ēku reālu sadales iespēju.
- 4.6.10. Apvienojot zemesgabalus, nedrīkst slēgt esošos pagasta ceļus, ielas, laukumus, piebrauktuves, ja to neparedz detālplānojums.
- 4.6.11. Zemes ierīcības projektu apstiprina vietējā pašvaldība, izdodot administratīvo aktu.

4.7. Prasības ēkas, būves vai to daļu funkcionalitātes maiņai

- 4.7.1. Jebkuru ēku, būvju vai to daļu funkcionalitātes maiņu ir nepieciešams saskaņot Būvvaldē. Ieplānotajai jaunajai funkcijai ir jāatbilst šo Apbūves noteikumu atļautās izmantošanas prasībām un teritorijas plānojumam.
- 4.7.2. Nav pieļaujama tādu funkciju paredzēšana, kas pasliktina apstākļus blakus zemes gabalos, apgrūtina tur piekļūšanu, likumīgi uzsāktu zemes izmantošanu un ēku ekspluatāciju, vai pasliktina vides stāvokli. No jauna plānotā funkcija nedrīkst būt pretrunā ar šiem apbūves noteikumiem vai pārkāpt kādu tās punktu.

4.8. Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai

- 4.8.1. Nekustamā īpašuma īpašniekam vai lietotājam ir pienākums uzturēt kārtībā sava īpašuma teritoriju, kā arī visas uz tā atrodas ēkas un būves. Nav pieļaujama teritorijas piesārņošana, piegružošana un aizaudzēšana ar nezālēm, kā arī apstākļu pasliktināšana blakus esošajos zemes gabalos. Pagalmi ir jāuztur kārtībā, tīri un sausi, nodrošinot lietus ūdeņu novadīšanu no teritorijas, tā lai netiktu applūdināti blakus esošie zemes gabali.
- 4.8.2. Ēkas īpašniekam vai lietotājam ir jānodrošina nekustamā īpašuma estētiskā kvalitāte un jāuztur kārtībā ēkas fasādes, sienas, logi, durvis, jumts, ūdens notekcaurules, renes un citi elementi.
- 4.8.3. Fasādes krāsošana ir jāveic saskaņā ar Būvvaldes būvprojektā akceptētu krāsojumu.
- 4.8.4. Jumti jāizbūvē tā, lai ūdens no tiem netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem. Jānovērš iespēja ledus un sniega kupenu krišanai no jumta uz ietves un kaimiņu zemesgabalos. Katram namam ielas pusē ir jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi.

4.9. Prasības ēku un būvju rekonstrukcijai, restaurācijai un remontam

- 4.9.1. Rekonstrukcija (pārbūve):
 - a) ēkas pārbūve ir pieļaujama, lai uzlabotu plānojuma kvalitāti, paaugstinātu labiekārtojuma tehnisko līmeni, veiktu konstruktīvos uzlabojumus, vai arī pielāgotu tās citai atļautai izmantošanai;
 - b) pārbūvējot vēsturiski nozīmīgas ēkas, nav atļauta to fasāžu arhitektūras vienkāršošana un redzamo arhitektonisko veidojumu (ailu aizpildījums, rustojums, portāli, vitrīnas, logu apmales, sandriki, lizēnas, pilastrī, dzegas, jumta logi u.c.) daļēja vai pilnīga likvidēšana vai pārveidošana. Nav atļauts izmainīt vēsturisko ēku logu un iestikloto ieejas durvju vērtību daļījumu;
 - c) jebkāda ēku rekonstrukcija, arī paplašināšana, nedrīkst pasliktināt esošo ēku izsauļojumu;
 - d) ēkas rekonstrukcijas vai pārbūves veikšanai ir jāsaņem būvatļauja.
- 4.9.2. Restaurācija:
 - a) kultūras pieminekļu restaurācija veicama saskaņā ar Būvvaldē apstiprinātu restaurācijas projektu, kas izstrādāts saskaņā ar Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumiem;
 - b) citu ēku restaurācija veicama saskaņā ar Būvvaldē apstiprinātu būvprojektu.
- 4.9.3. Kārtējais remonts:
 - a) dzīvojamo māju kārtējais remonts jāveic periodiski, kas nodrošina mājas efektīvu ekspluatāciju no tās būvniecības vai kapitālā remonta nobeiguma momenta līdz nākamajam kapitālajam remontam vai rekonstrukcijai;
 - b) dzīvojamās mājas kārtējā remonta izpildes gaitā jānovērš tās elementu un inženierietaišu bojājumi, kas nodrošina mājai noteiktos ekspluatācijas rādītājus;

- c) dzīvojamo māju kārtējā remonta apjomus nosaka, pamatojoties uz to vispārējās apsekošanas rezultātiem. Veicamo darbu sastāvs norādīts attiecīgajā normatīvā;
- d) dzīvojamo māju kārtējais remonts jāveic māju ekspluatācijas organizācijām un māju īpašniekiem saviem spēkiem vai, tām slēdzot līgumus ar būvuzņēmējiem;
- e) dzīvojamo telpu kārtējā remonta veikšanas kārtību un sastāvu nosaka īres līgums;
- f) nedzīvojamo telpu kārtējā remonta veikšanas kārtību un sastāvu nosaka nomas līgums.

4.9.4. Kapitālais remonts un rekonstrukcija:

- a) dzīvojamo māju kapitālā remonta gaitā jānovērš visu noliegtoto mājas elementu un inženierietaišu bojājumi, nepieciešamības gadījumā to atjaunošana vai nomaina, kā arī ekonomiski pamatota mājas modernizācija (telpu plānojuma uzlabošana, iztrūkstošo inženierietaišu ierīkošana u.c.);
- b) veicot dzīvojamo māju rekonstrukciju papildus kapitālā remonta darbiem, var celt virsbūves, piebūves un inženierietaišu ierīkošanu;
- c) dzīvojamo māju atlasītajam remontam vai rekonstrukcijai veic, pamatojoties uz māju vispārējās apsekošanas rezultātiem, projektēšanas organizāciju izstrādātiem slēdzieniem, kur uzrādīti māju fiziskais un morālais nolietojums, diskomfortu kategorijas, kā arī pilsētbūvniecības faktori;
- d) dzīvojamo māju kapitālā remonta vai rekonstrukcijas veikšanai jāizstrādā projekta dokumentācija atbilstoši valsts būvnormatīvu un apbūves noteikumu prasībām;
- e) dzīvojamo māju kapitālais remonts vai rekonstrukcija jāorganizē māju ekspluatācijas organizācijām un māju īpašniekiem vai, slēdzot līgumus ar būvuzņēmējiem;
- f) dzīvojamo māju pārvaldītājiem jārada pārvietojamais dzīvojamais fonds, kas nodrošina īrnieku pārvietošanu uz māju kapitālā remonta vai rekonstrukcijas laiku atbilstoši remonta darbu veikšanas prasībām;
- g) izpildot māju kapitālo remontu vai rekonstrukciju, jāievēro spēkā esošie remontu-celtniecības darbu organizēšanas, veikšanas un pieņemšanas noteikumi, kā arī darbu veikšanas un ugunsdrošības noteikumi.

4.10. Pagalma noteikumi

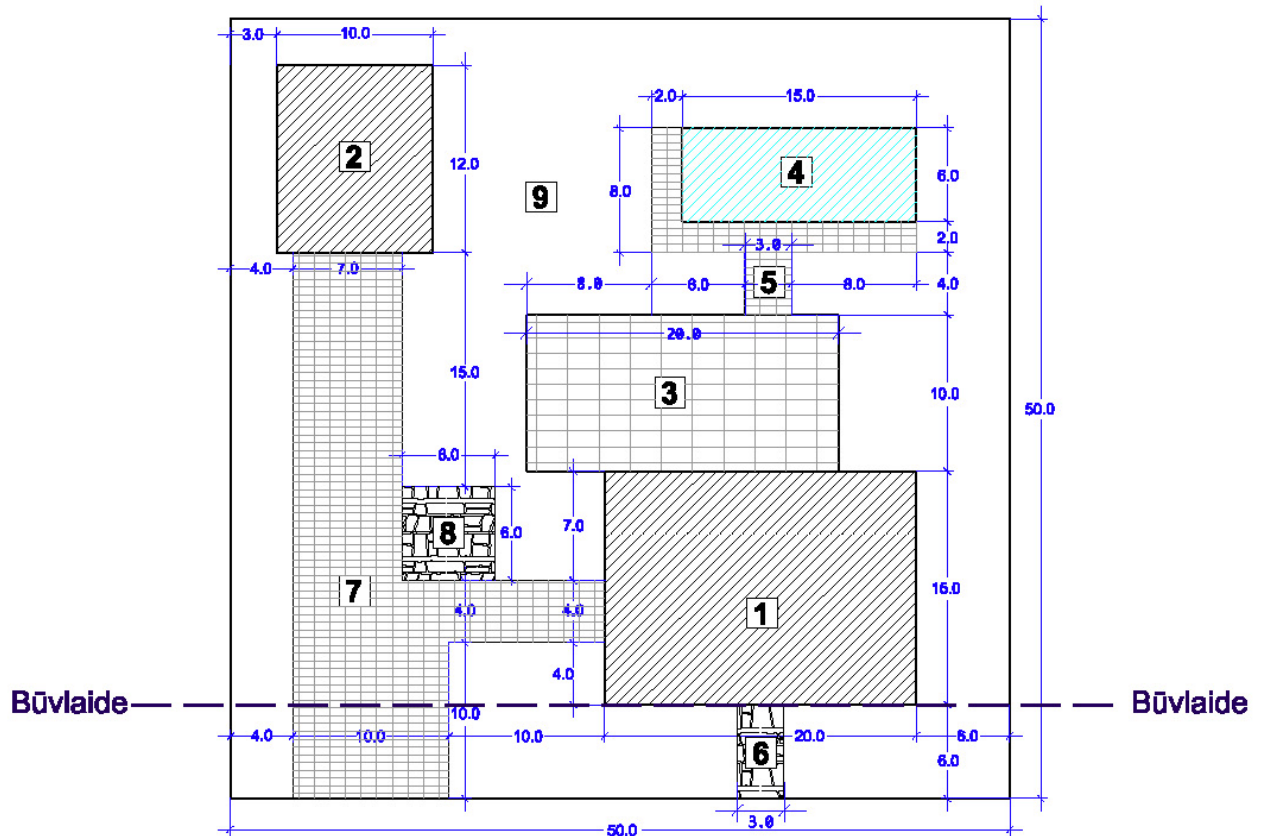
- 4.10.1. Nevienam pagalmam vai citu brīvas ārtelpas daļu, kas nepieciešama jebkurai ēkai vai būvei, nedrīkst uzskatīt par kādai citai ēkai vai būvei līdzīgi piederīgu pagalma vai brīvās telpas daļu.
- 4.10.2. Pagalmu drīkst aizņemt tikai tās ēkas, būves, vai to daļas, kas atļautas attiecīgajā teritorijā, tajā skaitā funkcionālas un dekoratīvas būves, atklātas ugunsdzēsības vai āra kāpnes, (kas projicējas pagalmā ne vairāk par 1,5 m), saulesargus, erkerus, (kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 1 m), balkonus, segtas un atklātas terases (kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 2,5 m).
- 4.10.3. Gar galvenajām ielām un 2. šķiras autoceļiem priekšpagalma platums nedrīkst būt mazāks par 6 m, izņemot jau esošos apbūves gadījumus.
- 4.10.4. Gar piebraucamajiem ceļiem un vietējas nozīmes ielām priekšpagalma platums nedrīkst būt mazāks par 4 m, izņemot esošos apbūves gadījumus.
- 4.10.5. Attālums no zemesgabalu aizmugures un sānu robežas līdz ēkas vai būves tuvākai sienai nedrīkst būt mazāks par 3 m. Šo attālumu drīkst samazināt tikai ar kaimiņu zemes gabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko tas apliecina uz zemesgabala plānojuma lapas. Ja ēka tiek būvēta uz zemes gabala robežas, ir jāveido ugunsdrošs mūris.
- 4.10.6. Daudzdzīvokļu māju koplietošanas pagalmus drīkst apbūvēt tikai ar pagasta padomes un ēkas īpašnieku vai apsaimniekotāju piekrišanu. Koplietošanas pagalmos ir jā saglabā un jāizveido bērnu rotaļu laukumi, pieaugušo atpūtas vietas, saimnieciskie laukumi atkritumu konteineru izvietošanai, kā arī īslaicīgas lietošanas autostāvvietas.

4.11. Apbūvi raksturojošie rādītāji

- 4.11.1. Apbūvi raksturojošie rādītāji ir apbūves blīvums un intensitāte. Katram zemes izmantošanas veidam apbūvi šie rādītāji ir noteikti Apbūves noteikumu 7. nodaļā „Atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi”, atbilstoši konkrētās teritorijas izmantošanai. Katrā apbūves teritorijā ir noteikti arī augstuma ierobežojumi.

- 4.11.2. Apbūves blīvumu nosaka procentos (%), kā apbūvētās teritorijas – apbūves laukuma attiecību pret visa zemesgabala platību.
- 4.11.3. Apbūves intensitāti nosaka procentos (%) kā ēkas virszemes stāvu platības summas attiecību pret zemesgabala platību. Stāva platību nosaka kvadrātmetros (m²) ēkas ārējā perimetra robežās.

1. attēls. Apbūves parametru aprēķināšanas metode

2. tabula. Apbūves parametru aprēķināšanas metode

Numurs zīmējumā	Nosaukums	Platība m ²	%
	Apbūves teritorija	(50×50)= 2500	100
1.2.	Būves, ēkas	20×15 + 10×12= 420	16,8
3.	Terase	20×10 =200	
4.	Baseins	15×6 =90	
5.	Grantēti celiņi	3×4+2×17+2×6= 58	
7.	Piebraucamais ceļš, celiņš, stāvvietas (bruģēti)	(7×21)+(20×4)+(10×10)=327	
8.	Grantēta autostāvvietā	6×6=36	
1.,2.,3.,4	Apbūves blīvums	420+200+90= 710	28,4
1.-4.	Teritorijas kopējais apbūvētais laukums	420+200+90=710	28,4
9.	Brīvā teritorija	2500 – 710=1790	71,6

- 4.11.4. Apbūves rādītāji, kas Apbūves noteikumos ir noteikti attiecīgās apbūves teritorijas zemesgabaliem, neattiecas uz tiem zemesgabaliem, kam atļautā izmantošana ir: inženiertehniskās infrastruktūras objekti, automašīnu novietošana, tehniskās apkopes stacija vai tehniskās apbūves objekts.

- 4.11.5. Ja zemes gabala daļa atrodas sarkanajās līnijās, tad, aprēķinot apbūves intensitāti, brīvās teritorijas un apbūves blīvuma rādītāju, to neskaita zemes gabala platībā.
- 4.11.6. Brīvā teritorija ir zemesgabala neapbūvētā platība, tajā neietilpst arī stāvvietas, piebraucamie ceļi, baseini, terases un citu labiekārtojuma elementu platības. Brīvo teritoriju nosaka procentos (%) visa zemesgabala platības.

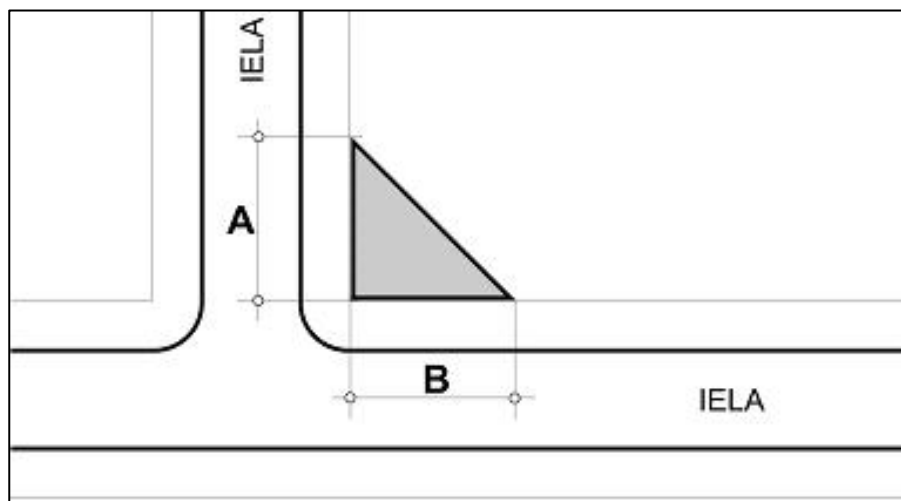
4.12. Apbūves atbilstība zemesgabala robežām

- 4.12.1. Jebkurai ēkai, būvei un to daļām ir jāatrodas attiecīgā zemesgabala robežās. Nevienas ēkas vai citas būves neviena daļa ne uz viena zemesgabala nedrīkst projicēties ārpus zemesgabala robežas, izņemot:
- a) ja būve ir žogs starp zemesgabaliem;
 - b) ja saņemta kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstiska piekrišana.

4.13. Redzamības trīsstūri

- 4.13.1. Lai nodrošinātu ceļu krustojumu un pieslēgumu pārredzamību, uz stūra zemesgabala ir jāievēro sekojoši nosacījumi:
- a) nedrīkst būvēt, pārbūvēt vai izvietot nekādu ēku vai būvi tajā teritorijā, ko veido apstāšanās redzamības attālumi uz abām pusēm no krustojuma vai pieslēguma ass uz galvenās ielas un redzamības attālums uz krustojošās ielas vai pieslēguma. Šie attālumi nosakāmi un precizējami detālplānojumos;
 - b) redzamības trīsstūra robežās nedrīkst atrasties ēkas, būves, mobili objekti (kioski, furgoni, reklāmas stendi un citi vidi veidojoši elementi), koki un krūmi augstāki par 0,5 m;
 - c) ja esošā kapitālā apbūve neļauj izveidot nepieciešamos redzamības trīsstūrus, gājēju un transporta kustības drošība ir jānodrošina ar kustības regulēšanas vai speciālām tehniskām ierīcēm.
- 4.13.2. Redzamības trijstūru attālumi nosakāmi un precizējami detālplānojumos. Tas pats attiecināms uz autoceļa krustojumiem.
- 4.13.3. Redzamības taisnleņķa trīsstūra sānu malu izmēriem jābūt ne mazākiem par:
- a) apstākļos „transports - transports” pie kustības aprēķina ātruma 40 - 60 km/h attiecīgi ne mazākiem par 25 un 40 m;
 - b) apstākļos „kājāmgājējs - transports” pie kustības aprēķina ātruma 25 - 40 km/h attiecīgi: 8×40 un 10×50.

2. attēls. Redzamības trīsstūri ielu un ceļu krustojumos

4.14. Speciāli pasākumi cilvēkiem ar kustību traucējumiem

- 4.14.1. Projektējot pagasta teritoriju izbūvi, izstrādājot detālplānojumus un būvprojektus, ir jāparedz speciāli pasākumi, lai nodrošinātu netraucētu un drošu pārvietošanos cilvēkiem ar kustību traucējumiem, brīvu pieeju un pārvietošanos gan sabiedriskos un apkalpes objektos, gan mājokļos, kā arī publiskajā ārtelpā – ielās, laukumos, parkos.

- 4.14.2. Arhitektūras - plānošanas uzdevumos sabiedriskajiem objektiem paredzētajiem būvprojektiem ir jāizvirza prasība iekārtojot funkcijai atbilstoši pandusus, liftus, pietiekošus telpu platumus, durvju parametrus un to izvietojumu.

4.15. Attālumi starp ēkām un būvēm

- 4.15.1. Minimālie attālumi starp dzīvojamām ēkām, dzīvojamām un sabiedriskām, kā arī ražošanas ēkām ir jāpieņem saskaņā ar izsauļojuma, apgaismojuma un ugunsdrošības prasībām.

4.16. Insolācijas prasības

- 4.16.1. Izsauļojuma prasības jāpieņem saskaņā ar spēkā esošo būvnormatīvu prasībām.
- 4.16.2. Aprēķinot attālumus starp būvēm, jāņem vērā, ka laika posmā no 22. marta līdz 22. septembrim jānodrošina sekojošas insolācijas prasības:
- dzīvojamo un sabiedrisko ēku izvietojumam un orientācijai (izņemot pirmsskolas bērnu iestādes un izglītības iestādes) jānodrošina dzīvojamo telpu un teritoriju nepārtraukta insolācija ne īsāka par 2,5 stundas dienā;
 - Izvietojot izglītības, pirmsskolas izglītības, ārstniecības un atpūtas iestādes, atbilstoši būvnormatīviem jānodrošina nepārtraukta 3 stundu ilga šo telpu insolācija.

4.17. Apgaismojuma prasības

- 4.17.1. Apgaismojuma prasības jāpieņem saskaņā ar Celtniecības normas un noteikumiem II-4-79 „Dabiskais un mākslīgais apgaismojums”.

4.18. Ugunsdrošības attālumu prasības

- 4.18.1. Ugunsdrošības attālumi starp dzīvojamām, sabiedriskām un rūpniecības uzņēmumu palīgēkām jāparedz atbilstoši ugunsdrošības prasībām, bet starp rūpnīcu un lauksaimniecības nozīmes ražošanas ēkām – atbilstoši šo ēku projektēšanas normatīviem (3. tabula).

3. tabula. Ugunsdrošības attālumi

Ēkas ugunsdrošības pakāpe	Attālumi no ēkām atbilstoši to ugunsdrošības pakāpei		
	1, 2	3	3a, 3b, 4, 4a, 5
1,2	6,0 m	8,0 m	10,0 m
3	8,0 m	8,0 m	10,0 m
3a, 3b, 4, 4a, 5	10,0 m	10,0 m	15,0 m

- 4.18.2. Nosakot ugunsdrošības attālumus starp ēkām, jāievēro MK 11.12.2007. noteikumu Nr.866 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-07 „Būvju ugunsdrošība”” un piemērojamo normatīvo aktu prasības.
- 4.18.3. Jānodrošina ugunsdzēsības hidrantu tīkla izbūve un funkcionēšana, atbilstoši MK 01.02.2000. noteikumu Nr.38 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 „Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves” prasībām.

4.19. Attālumi no bērnu pirmsskolas iestādēm un vispārizglītojošām skolām

- 4.19.1. Detālplānojumos un būvprojektos no bērnu pirmsskolas iestādēm un vispārizglītojošām skolām ir jānosaka šādi attālumi:
- līdz ielu sarkanajām līnijām 25 m;
 - līdz dzīvojamo ēku sienām pēc insolācijas un apgaismojuma prasībām.
- 4.19.2. Nosakot ugunsdrošības attālumus, jāievēro „Valsts ugunsdrošības noteikumi” un MK 11.12.2007. noteikumu Nr.866 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-07 „Būvju ugunsdrošība”” prasības.

4.20. Attālumi no lopkopības fermām

- 4.20.1. Detālplānojumos un būvprojektos no lopkopības fermām ir jānosaka šādi minimālie attālumi:
- līdz valsts autoceļiem – 150 m;
 - līdz pagasta ceļiem – 50 m;

- c) līdz dzīvojamai apbūvei – ne mazāk par 300 m.
- 4.20.2. Plānojot apbūvi, ir jāizvērtē valdošo vēju virzieni, kā arī katras fermas specifika- (smakas, trokšņi u.c. faktori), savlaicīgi paredzot nepieciešamos aizsardzības pasākumus.

4.21. Attālums no dzīvojamās mājas

Attālums no dzīvojamās mājas līdz citai ēkai vai būvei nedrīkst būt mazāks par :

- a) kūtij- 50 m,
- b) kūtsmēslu glabātuvei- 50 m,
- c) vircas bedrei- 50 m,
- d) lopkopības fermai - pēc sanitārajām normām,
- e) klētij, šķūnim, nojumei- pēc ugunsdrošības normām,
- f) akai- 10 m.

4.22 Attālumi no ceļiem

4.22.1. Autoceļu lietošanu, pārvaldi, aizsardzību un attīstību reglamentē 11.03.1992. likums „Par autoceļiem”.

4.22.2. Dzīvojamās ēkas un citas būves apbūves līnija no ceļa ass ne tuvāk par:

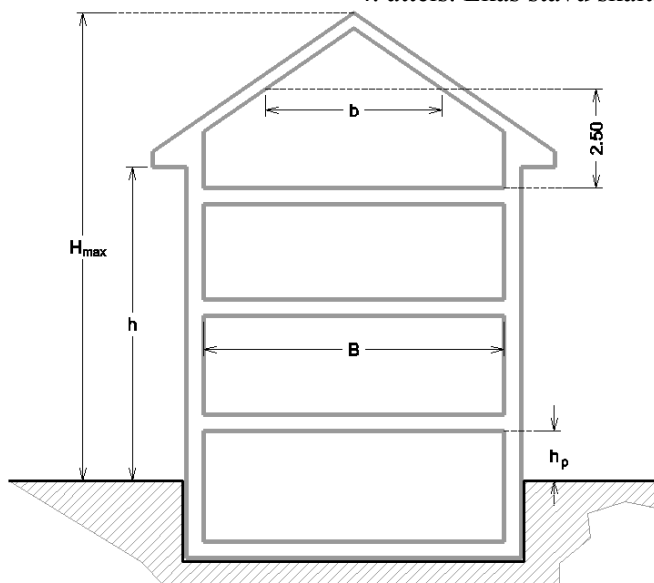
- I tehniskās kategorijas autoceļiem 100 m;
- II tehniskās kategorijas autoceļiem 60 m;
- III tehniskās kategorijas autoceļiem 60 m;
- IV tehniskās kategorijas autoceļiem 30 m;
- V tehniskās kategorijas autoceļiem 30 m

4.22.3. Jebkura jauna saimnieciskā darbība valsts autoceļu aizsargjoslās jāsaskaņo VAS „Latvijas valsts ceļi”.

4.23. Ēku un būvju augstums, stāvu skaits

- 4.23.1. Ēkas un citas būves augstumu mēra ielas vai piebraucamā ceļa pusē no zemes līmeņa līdz jumta korei, vai tai ēkas daļai, kas aiztur gaismas iekļūšanu zem 45° leņķa (dzegai, jumta malai, jumta korei, kas stāvēja par 45°) (4. attēls).
- 4.23.2. Ja dažādās fasādēs ir atšķirīgs stāvu skaits, tad ēkas vai būves stāvu skaitu un augstumu aprēķina no augstākās fasādes puses.
- 4.23.3. Apbūves noteikumos noteiktie ēku un citu būvju augstumi nav attiecināmi uz arhitektoniskām izbūvēm, virsgaismu, skursteni, torni, karoga mastu, radio vai televīziju uztverošu vai pārraidošu iekārtu, vējrādītāju, zibens novadītāju, baznīcas torni vai kupolu.
- 4.23.4. Jumta stāva izbūvi ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja tās platība 2,5 m augstumā pārsniedz 66% no ēkas pirmā stāva platības.
- 4.23.5. Pagrabstāvu ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja pagrabstāva griestu augstums virs zemes līmeņa pārsniedz 1,25 m un pagrabstāva augstums ir 2,5 m.

4. attēls. Ēkas stāvu skaita un augstuma noteikšana

H_{max} - ēkas maksimālais augstums līdz jumta korei.

h - ēkas augstums no ielas līmeņa pie ēkas vidus ielas pusē līdz ēkas daļai, kas aiztur gaismu 45° leņķī (dzegai, jumta malai).

h_p - pagrabstāva augstums no ielas līmeņa pie ēkas līdz pagrabstāva griestiem.

B - ēkas pirmā stāva platums.

b - ēkas jumta izbūves platums 2,5 m augstumā.

4.24. Žogi

4.24.1. Zemesgabalus drīkst iežogot atbilstoši šiem apbūves noteikumiem:

- ielas vai ceļa pusē pa sarkano līniju vai ceļa zemes nodalījuma joslas robežu;
- stūra zemesgabalos pa redzamības trīsstūriem;
- gar ūdenstilpnēm un ūdenstecēm ne tuvāk ūdens objektam par tauvas joslas robežu;
- funkcionālai zemes vienības sadalīšanai tās iekšpusē pēc nepieciešamības;
- pārējos gadījumos pa zemesgabala robežām.

4.24.2. Starp zemesgabaliem žogus būvē īpašniekiem savstarpēji vienojoties. Zemesgabala īpašnieks ceļ un uztur žogu gar ielas malu un tā žoga puse, kas, skatoties no pagalma uz kaimiņu pusi, atrodas labajā pusē.

4.24.3. Žogu stabu atbalstus aizliegts izvietot ielu, ceļu un laukumu teritorijā.

4.24.4. Aizliegts krāsot dabisko akmeni, keramiku un cēlapmetumu žogus.

4.24.5. Žogu minimālā caurredzamība atkarībā no žoga augstuma ir šāda:

- līdz 1 m augstam žogam – bez ierobežojumiem;
- līdz 1,45 m augstam žogam – 30 %;
- līdz 1,75 m augstam žogam – 50 %;
- par 1,75 m augstākiem žogiem – 80 %.

4.24.6. Jābūvē attiecīgajam ciematam raksturīgie žogu tipi. Tiem jābūt stilistiski saskaņotam ar ēku un blakus zemesgabalu žogu arhitektūru.

4.24.7. Ja blakusesošo zemes īpašumu īpašnieki nevar vienoties par robežžoga veidu un augstumu, to ar lēmumu nosaka Mārsnēnu pagasta padome.

4.24.8. Aizliegta dzeloņstiepļu un surogātmateriālu (piemēram, metāllūžņu vai plastmasas atgriezum) izmantošana žogu būvniecībā;

4.24.9. Aizliegts nožogot esošo daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo namu koplietošanas pagalmu teritorijas.

4.25. Fasādes, jumti, notekcaurules

- 4.25.1. Katra zemesgabala īpašniekam ir jāuztur kārtībā ēkas fasādes, ūdens notekcaurules, renes un jumts.
- 4.25.2. Jumti un notekcaurules ir jāizbūvē tā, lai ūdens netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem. Jānovērš iespēja ledus un sniega krišanai uz ietves.
- 4.25.3. Katra daudzdzīvokļu nama ielas pusē, cik tālu tas saskaras ar ietvi, jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei, vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi, ūdens notekcaurules jāizbeidz ne augstāk par 15 cm virs ietves.
- 4.25.4. Ja kaut viens no jumta vai savietotā jumta elementiem (izņemot jumta segumu) būvēts no degošiem materiāliem, ugunsdrošajām sienām jābūt augstākām par jumta segumu vismaz par 60 cm, un vismaz par 30 cm, ja jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no grūti degošiem materiāliem. Ja visi jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no nedegošiem materiāliem, ugunsdrošās sienas var nebūt augstākas par jumta segumu.
- 4.25.5. Nav atļauta patvaļīga satelītantenu novietošana uz jumtiem un balkoniem, virs erkeriem vai to piestiprināšana pie ēku fasādēm.
- 4.25.6. Nav atļauta patvaļīga lodžiju un balkonu pārbūvēšana.

4.26. Skatlogi, reklāmas, markīzes

- 4.26.1. Nav atļauta patvaļīga jaunu skatlogu un durvju ierīkošana esošajās ēkās.
- 4.26.2. Izvietojot reklāmu ir jāievēro Mārsnēnu pagasta saistošie noteikumi, tā jāsaskaņo Būvvaldē. Ja reklāmu atrodas valsts autoceļu aizsargjoslā, ir nepieciešams saskaņojums ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”.
- 4.26.3. Virs skatlogiem – vitrīnām atļauts izbūvēt markīzes, kas neprojičējas brauktuvei tuvāk kā 0,5 m un kuru apakšējā mala ir vismaz 2,2 m virs ietves.
- 4.26.4. Reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskaņojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma, nosaka MK noteikumi Nr.402 „Par reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskaņojama to izvietojuma” (07.06.2005.).

4.27. Ielu nosaukumu, ēku numerācijas un māju nosaukumu plāksņu izvietojuma

- 4.27.1. Ielu nosaukumu plāksnes:
- a) plāksņu izmēri ielu nosaukumiem 160×420 mm, 160×560 mm, 160×700 mm vai 160×840 mm;
 - b) uzrakstiem uz plāksnes jābūt valsts valodā. Ja ielas nosaukums veidots no personas vārda un uzvārda, tad arī ielas nosaukumā tas jāraksta bez saīsinājuma;
 - c) ielas nosaukumu plāksnes jāizvieto uz katras šķērsielas stūra ēkas sienas 30 cm attālumā no ēkas stūra. Ja ēkas atrodas atstatus no ielas, tad ielas nosaukuma plāksnes izvieto uz žogiem vai īpašiem stabiem;
 - d) plāksņu izvietojums pie ēkām, kas ir arhitektūras un kultūras pieminekļi saskaņojams ar Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
 - e) par ielu nosaukumu plāksnēm atbild pagasta padome.
- 4.27.2. Ēku numerācijas plāksnes:
- a) plāksņu izmēri ēku numerācijai 320×220 mm, 320×280 mm;
 - b) uz ēku numerācijas plāksnēm jābūt ielas nosaukumam, ēkas numuram, ēkas īpašnieka iniciāļiem un uzvārdam vai juridiskas personas nosaukumam valsts valodā;
 - c) plāksnes jāuzstāda no 2 – 2,5 m augstumā no zemes;
 - d) ēku numerācijas plāksnes jāpiestiprina pie ēkas sienas uz fasādes, kas vērsta pret ielu. Ja ēkai no ielas ir vairākas ieejas, numerācijas plāksnes jāuzstāda ēkas galos;
 - e) plāksņu izvietojums pie ēkām, kas ir arhitektūras un kultūras pieminekļi saskaņojams ar Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
 - f) par ēku numerācijas plāksņu atbilstību noteikumiem atbild ēku īpašnieki;
 - g) dzīvokļu numerācijas norādes plāksnēm jābūt zaļā krāsā;
 - h) dzīvokļu numerācijas norādes plāksņu izmēri 100×300 mm;
 - i) par dzīvokļu numerācijas plāksnēm atbild namu apsaimniekotājs.

4.27.3. Māju nosaukumu plāksnes:

- a) plāksņu izmēri māju nosaukumiem 180×450 mm. Garumu var palielināt atbilstoši māju nosaukumam;
- b) plāksnes jāuzstāda no 1,8 – 2,4 m augstumā no zemes, pie mājas pievedceļa.

4.28. Apgaismes ķermeņi

- 4.28.1. Ielu apgaismošanai atļauts izmantot virs ielām iekārtus vai arī pie stabiem piestiprinātus apgaismes ķermeņus. Apgaismes ķermeņiem jābūt arhitektoniski saskanīgiem katra vienlaicīgi uzstādāma ielas posma garumā.
- 4.28.2. Apgaismes ķermeņi pieslēdzami pazemes kabeļiem vai kabeļiem ēku sienās.
- 4.28.3. 10 m platās un šaurākās ielās vai piebrauktuvēs atļauts izmantot arī pie būvju fasādēm piestiprinātus apgaismes ķermeņus.
- 4.28.4. Laukumu un skvēru apgaismošanai atļauts izmantot apgaismes ķermeņus uz stabiem. Atļauts dažāds stabu augstums un apgaismes ķermeņu veids, bet tam jābūt saskanīgam katra laukuma vai skvēra robežās. Apgaismes ķermeņi jāpieslēdz pazemes kabeļiem vai kabeļiem būvju sienās. Kabeļi nedrīkst būt redzami būvju fasādēs.
- 4.28.5. Dzīvojamo ēku, sabiedrisko un darījumu iestāžu ieejas, kā arī daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku koplietošanas pagalmus un citas sabiedriskas teritorijas nodrošina ar apgaismojumu.
- 4.28.6. Izvietojot apgaismes ķermeņus sabiedriskās vietās, ievēro, lai to novietojums netraucē satiksmes kustības drošību un nepasliktina iedzīvotāju sadzīves apstākļus.

4.29. Kioski, nojumes, paviljoni u.c. mazās arhitektūras formas

- 4.29.1. Stacionārus un sezonas rakstura tirdzniecības punktus (kioskus, nojumes, standus, paviljonus un citus), neatkarīgi no to piederības, ir atļauts būvēt vai novietot tikai ar būvvaldes akceptu. Ja minētie objekti robežojas ar ielas sarkano līniju, ceļa zemes nodalījuma joslu, atrodas ielas sarkanajās līnijās vai ceļa zemes nodalījuma joslā, ir nepieciešams arī saskaņojums ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”.
- 4.29.2. Ielu, ēku un dzīvokļu numerācijas norādes plāksnītes jāizvieto saskaņā ar speciāliem Mārsnēnu pagasta saistošajiem noteikumiem.
- 4.29.3. Teritorijās, kur nav māju numerācijas, zemesgabala īpašniekam jānodrošina, lai uz ceļa pie iebrauktuves zemesgabalā būtu uzstādīts mājas nosaukums, kas izgatavotas pēc pagasta padomes noteiktās formas.
- 4.29.4. Teritorijās, kur ielām ir nosaukumi, stūra zemesgabala īpašniekam jānodrošina, lai uz žoga vai būves stūra būtu piestiprināta plāksnīte ar ielas (laukuma) nosaukumu valsts valodā, kas izgatavota pēc pagasta padomes noteiktās formas. Plāksnītes attālumam no žoga vai būves stūra jābūt 0,1 līdz 1,0 m. Pie būves fasādes plāksnīti piestiprina 2,5 līdz 3,0 m augstumā no zemes līmeņa.
- 4.29.5. Zemes lietotājiem – uzņēmumiem, iestādēm, organizācijām un iedzīvotājiem ir jānovieto atkritumu tvertnes šim nolūkam speciāli iekārtotās vietās, jāuztur kārtībā piebraucamie ceļi uz atkritumu tvertnēm un jānodrošina pie tām brīva pieeja.
- 4.29.6. Tiem zemesgabalu īpašniekiem, uz kuru zemesgabala ir izvietots kāds mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts (darījumu iestāde, pārvaldes iestāde, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, kultūras iestāde, zinātnes iestāde, nevalstiskas organizācijas iestāde, reliģiska iestāde, autoosta, sporta un atpūtas objekts) vai daudzstāvu daudzdzīvokļu nams, ir jānodrošina, lai pie katras ieejas šādā iestādē būtu uzstādīta atkritumu urna, un jāseko, lai tā būtu tīra, savlaicīgi nokrāsota un salabota. Atbilstoši noteikumiem sadzīves atkritumi regulāri jāizved.
- 4.29.7. Zemesgabala īpašnieka pienākums ir pie būves galvenās fasādes piestiprināt karoga turētāju vai uzstādīt brīvi stāvošu, balti krāsotu karoga mastu valsts karoga uzvilkšanai.

4.30. Aizsardzība pret trokšņiem un smakām

- 4.30.1. Pieļaujamo trokšņa līmeni dzīvojamām mājām un sabiedriskiem objektiem un to teritorijām nosaka LR MK noteikumi Nr.598 „Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo māju un publisko ēku telpās” (13.07.2004.).
- 4.30.2. Trokšņa samazināšanas līdzekļu efektivitātes aprēķina metodiku, kā arī galvenās prasības projektēšanai nosaka atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tai skaitā atbilstoši LR MK noteikumu Nr.598 „Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo māju un publisko ēku telpās” (13.07.2004.) un LR MK noteikumiem Nr.597. „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība”.
- 4.30.3. Jaunu dzīvojamo māju un sabiedrisko objektu apbūves teritorijās jāievēro visas prasības, kas noteiktas LR MK noteikumos Nr.598 „Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo māju un publisko ēku telpās” (13.07.2004.).
- 4.30.4. Smaku ierobežošanai jāvadās pēc LR MK noteikumiem Nr.626 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” (27.07.2004.).
- 4.30.5. Lai ierobežotu smaku izplatīšanos, kas rodas dažādu tehnoloģisku procesu vai ar ražošanu saistītu darbību rezultātā jāievēro atbilstošie MK noteikumi. Objekti, kam nepieciešama A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja, izmanto labākās pieejamās tehnoloģijas.

4.31. Inženiertehnisko komunikāciju būvniecība, rekonstrukcija un uzturēšana

- 4.31.1. Visās teritorijās ir jānodrošina objektu inženiertehniskā apgāde saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem, kas izriet no teritorijas plānojuma, detālplānojuma vai inženiertehnisko komunikāciju attīstības shēmām.
- 4.31.2. Veicot detālplānojuma teritorijas apbūvi, pirms atsevišķo zemes gabalu apbūves vispirms veicama ielu un ceļu projektēšana un izbūve kopā ar nepieciešamajiem inženiertīkliem.
- 4.31.3. Inženierkomunikācijas būvē, rekonstruē, ekspluatē atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 28. decembra noteikumu Nr.1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietojumu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās” prasībām. Inženiertehniskās komunikācijas ir jāizvieto ielu sarkano līniju koridoros, pēc iespējas joslā starp sarkano līniju un būvlaidi (apbūves līniju).
- 4.31.4. Inženiertehniskās apgādes nodrošinājuma galvenos objektus (inženierbūves) izvieto tehniskās apbūves teritorijās.
- 4.31.5. Inženierkomunikāciju būvniecības darbos ietilpst arī teritorijas sakārtošana un ceļu, ielas, ietves seguma un zaļo stādījumu atjaunošana.
- 4.31.6. Inženierkomunikāciju īpašnieks vai būvniecības pasūtītājs nodrošina iebūvēto inženierkomunikāciju uzmērīšanu un iesniedz būvvaldē topogrāfisko plānu un izbūvēto tīklu izpildshēmu digitālā un izdrukas veidā.
- 4.31.7. Pēc inženierkomunikāciju pārbūves vai rekonstrukcijas neizmantojamās inženierkomunikāciju sistēmas daļas (izņemot kabelus) tiek demontētas.
- 4.31.8. Par inženierkomunikāciju uzturēšanu ir atbildīgs šo tīklu īpašnieks vai nomātājs saskaņā ar noslēgto līgumu. Ja avāriju gadījumā radušās sekas, kas skar trešās personas un to īpašumus, inženierkomunikāciju turētāja pienākums ir novērst visas sekas un kompensēt zaudējumus.

4.32. Inženiertehniskās komunikācijas un objekti

- 4.32.1. Ūdensapgāde.
- Esošajās apbūves teritorijās, vietās, kur nav centralizēta ūdensapgāde vai nav iespējams veidot pieslēgumus pie tās, pieļaujama lokālu ūdens ieguves vietu ierīkošana. Šīs būves būvē saskaņā ar vides aizsardzības un vides veselības normatīviem.
 - Ūdensapgādi iedala trīs daļās: dzeramais ūdens, saimnieciskais ūdens un ugunsdzēsības ūdens.
 - Ūdens resursi izmantojami atbilstoši likumam „Par zemes dzīlēm”.
 - Visa veida ūdens ņemšanas vietu apkārtnē ir jābūt labiekārtotai un novērstām notekūdeņu infiltrācijas un piesārņošanas iespējām.
 - Izbūvējot grodu akas, to minimālo augstumu virs zemes paredz 0,8 m. Apkārt grodu un cauruļveida akām 1-2 m platā joslā jāparedz betona vai bruģējuma apmale, ar slīpumu 0,1

m no akas. Ap akām jāizveido māla aizsargkārtā 0,5 m platumā un 1,5 līdz 2 metru dziļumā no zemes virsmas.

- f) Grodu akas maksimāli attālina no iespējamiem ūdens piesārņojuma avotiem (izsmeljamajām kanalizācijas bedrēm, kūstmēslu novietnēm un komposta kaudzēm).
- g) Par artēzisko urbumu ierīkošanu, apsaimniekošanu un likvidāciju atbild urbuma īpašnieks. Urbumus, kuru turpmākā izmantošana dažādu iemeslu dēļ nav iespējama, nepieciešams likvidēt, nodrošinot pazemes ūdens resursu aizsardzību. Urbumu likvidāciju var veikt uzņēmēj sabiedrība, kurai ir Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras izsniegta licence šāda veida darbu veikšanai.
- h) Izmantotajiem urbumiem ir nepieciešams ierīkot stingrā režīma aizsargjoslu, novērst urbuma un stingra režīma aizsargjoslas teritorijas applūšanas vai piegružošanas iespēju, nodrošināt urbuma atveres hermetizāciju un aizsardzību no tā fiziskas bojāšanas.
- i) Artēzisko aku stingrā režīma aizsargjosla saskaņojama ar Valsts aģentūru „Sabiedrības veselības aģentūra” Valmieras filiāli.
- j) Pirms atkārtotas urbumu izmantošanas atsākšanas vēlams veikt tā tehniskā stāvokļa pārbaudi un ūdens atsūkņēšanu, kā arī ūdens paraugu ņemšanu tā kvalitātes pārbaudei.
- k) Katram ūdens apgādes urbumam jābūt Urbuma pasei.
- l) Ja vidēji diennaktī tiks iegūts 10m³ un vairāk pazemes ūdens vai arī ūdensapgādes pakalpojumiem tiks nodrošinātas vairāk nekā 50 fiziskas personas, tad saskaņā ar likumdošanas prasībām, reģionālajā vides pārvaldē jāsaņem ūdens resursu lietošanas atļauja.
- m) Ja pazemes ūdeņus izmanto centralizētās ūdensapgādes nodrošināšanai vai fasēšanai un tirgošanai cilvēku patēriņam, nepieciešams veikt hidroģeoloģiskās izpētes darbus, lai aprēķinātu pazemes ūdens krājumus, noteiktu bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu un akceptētu tos Pazemes ūdens krājumu akceptācijas komisijā, kā arī saņem Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā pazemes ūdens atradnes pasi un zemes dziļu izmantošanas licenci.
- n) Ugunsdzēsības hidrantu tīkla izbūve un funkcionēšana, jānodrošina atbilstoši MK 01.02.2000. noteikumu Nr.38 Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 „Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves” prasībām.
- o) Veicot jaunu ārējo ūdensapgādes sistēmu projektēšanu vai esošo sistēmu rekonstrukciju nodrošināt LR MK Nr.38 Noteikumu par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 „Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves” (01.02.2000.) un to grozījumu prasības.

4.32.2. Kanalizācija.

- a) Veicot jaunu vai esošo ārējo kanalizācijas sistēma projektēšanu vai rekonstrukciju, jāņem vērā LR MK Nr.214 (15.06.1999.) „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-99 „Kanalizācijas ārējie tīkli un būves””, kā arī LR MK noteikumu Nr.1069 „Noteikumi par notekūdeņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli” prasības.
- b) Esošajās un plānotajās apbūves teritorijās, vietās, kur nav izbūvēti maģistrālie kanalizācijas tīkli, pieļaujama rūpnieciski izgatavotus krājrezervuārus (monoblokus) vai lokālu bioloģisko attīrīšanas iekārtu izbūve. Šīs būves izbūvē saskaņā ar vides aizsardzības un vides veselības normatīviem, to būvniecību saskaņo attiecīgajās valsts un pašvaldības institūcijās.
- c) Izsmelamo kanalizācijas bedru sienām ir jābūt no ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem, gāzu un izgarojumu novadīšanai ierīkojams vēdkanāls.
- d) Vircas bedrēm un mēslu krautuvēm jābūt betonētām, ūdensnecaurlaidīgām.
- e) Mēslu krātuves, vircas bedres un komposta kaudzes Mārsnēnu pagasta teritorijā izvietojamas iekšpagalmā vai aizmugures pagalmā, iespēju robežās mazinot to redzamību no galvenajiem ceļiem.
- f) Attālums no dzīvojamām un sabiedriskā rakstura ēkām līdz notekūdeņu pazemes filtrācijas laukiem ar caurlaidi 15 m³ diennaktī nedrīkst būt mazāks par 15 m, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti.
- g) Notekūdeņu filtrācijas laukus drīkst ierīkot ja dziļums no filtrācijas drenām līdz gruntsūdens līmenim ir vismaz 1m.

- h) Pie mazākas dziļuma starpības par 1 metru starp filtrācijas drenām un gruntsūdens līmeni, virs zemes jāierīko vajadzīgajā augstumā uzbērti smilts – grunts filtri. Uzbēruma malas attālums līdz dzīvojamām un sabiedriskā rakstura ēkām nedrīkst būt mazāks par 25 m, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti.
 - i) Izmantojot krājrezervuārus, kā arī sausās tualetes, nepieciešama organizēta apkalpošana, izvedot uz atbilstošu kanalizācijas savākšanas punktu.
- 4.32.3. Elektroapgāde
- a) Elektroapgādes būvju būvniecība ir speciālā būvniecība. Būvniecības kārtību enerģijas ražošanas, pārvades un sadales būvēm, kā arī kārtību, kādā ierīkojami jauni elektroapgādes komersantu objekti, nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.841 „Elektroapgādes būvju būvniecības kārtība” (08.11.2005.).
 - b) Apdzīvotā teritorijā izvietojamās apakšstacijas ar 16 MVA un lielākas jaudas transformatoriem un gaisvadu – kabeļu līniju pārejas punkti jāparedz slēgtā tipa;
 - c) Izvietojot atsevišķus 6-20 KV sprieguma sadales punktus un apakšstacijas ne vairāk kā diviem KVA un lielākas jaudas transformatoriem un, izpildot prasības aizsardzībai pret troksni, attālums no tiem līdz dzīvojamo un sabiedrisko ēku logiem jāpieņem ne mazāks par 10 m;
- 4.32.4. Sakari, radiotranslācija un televīzija
- a) Sakaru, radiotranslācijas un televīzijas, ugunsdrošības un apsardzes signalizācijas, inženieriekārtu dispečeru sistēmas uzņēmumu, ēku un būvju izvietojums ir jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām.
 - b) Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas un būvniecības kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.256 „Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas un būvniecības kārtība” (04.04.2006.).
 - c) Sakaru būves un to apgādes infrastruktūru atļauts izvietot visa veida apbūves teritorijās.
 - d) Uz mobilo sakaru būvēm nav attiecināmi augstuma ierobežojumi plānotajā izmantošanas teritorijā, cik tālu tie nav ierobežoti no LR normatīvo aktu puses.
- 4.32.5. Siltumapgāde un gāzes apgāde
- a) Siltumapgādes un gāzes apgādes komunikāciju un objektu izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām.
 - b) Mārsnēnu pagasta teritorijas apdzīvotajās vietās, veicot autoceļu un ielu rekonstrukciju, projektējot jaunus autoceļus un ielas, kā arī esošo autoceļu nodalījuma joslā (aizsargjoslā) un ielu sarkanajās līnijās nepieciešamības gadījumā ir jāparedz iespējamā augstā un vidējā spiediena sadales gāzesvadu novietne, atbilstoši MK noteikumiem un spēkā esošajam „Aizsargjoslu likumam”.

4.33. Prasības atkritumu apsaimniekošanai

- 4.33.1. Atkritumu apsaimniekošanā visām fiziskām un juridiskām personām jāievēro likumu un normatīvo aktu prasības. Prasības atkritumu apsaimniekošanai pagasta teritorijā tiek reglamentētas ar Mārsnēnu pagasta padomes saistošajiem noteikumiem.
- 4.33.2. Notekūdeņu dūņas apsaimniekošanas atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.362 „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli” (02.05.2006.) nosacījumiem, nododot tās apsaimniekošanā attiecīgajā jomā licencētai organizācijai atbilstoši savstarpēji noslēgtā līguma nosacījumiem. Pirms nodošanas apsaimniekotājam dūņu sērijai noteicama dūņu kvalitāte.
- 4.33.3. Nepieciešamo sadzīves atkritumu šķirošanas punktu izvietojumu galvenokārt plāno tehniskas apbūves teritorijās.
- 4.33.4. Dzīvnieku izcelsmes atkritumu utilizāciju veic, noslēdzot līgumu ar specializētu atkritumu apsaimniekošanas organizāciju.

4.34. Attālumi no inženierkomunikācijām līdz ēkām un būvēm

4.34.1. Horizontālais attālums no pazemes komunikācijām līdz ēku un būvju pamatiem jāpieņem ne mazāks, kā norādīts 4. tabulā. Tabulā norādītos attālumus drīkst samazināt, ja tas tehniski pamatots.

4. tabula. Attālumi no pazemes komunikācijām līdz ēku un būvju pamatiem

Ūdensvads, kanalizācijas spiedvads	5 metri
Saimniecisko, fekālo un lietus notekūdeņu paštecē kanalizācija	3 metri
Drenāža	3 metri
Līdztekus drenāža	0,4 metri

Piezīme: no siltuma vadiem, kuru ielikšanai izmantots bezkanāla paņēmieni, attālums līdz ēkām un būvēm jāpieņem kā no ūdensvada.

4.34.2. Dzīvojamo ēku fasādēm, logiem, balkoniem un lodžijām jāatrodas ne tuvāk kā 1,5 m attālumā no gaisvadu elektrisko līniju vadiem vistuvākā pievīrējumā.

4.34.3. No gaisvadu elektrisko tīklu vadiem līdz būvēm, zemes un ūdens virsmai noteiktos minimālos attālumus reglamentē Latvijas elektrotehnikas komisijas izdotie normatīvi.

4.35. Attālumi starp inženierkomunikācijām

4.35.1. Horizontālie attālumi starp paralēlām blakus izvietotām pazemes inženierkomunikācijām jāpieņem pēc spēkā esošajiem būvnormatīviem. Ja blakus izvietotu cauruļvadu dziļuma starpība ir lielāka par 0,4 m, tad attālumi jāpalielina, ņemot vērā tranšeju nogāžu stāvumu, bet tiem jābūt ne mazākiem par tranšejas dziļumu.

4.35.2. 4. tabulā norādītos attālumus var samazināt, ja tas ir tehniski pamatots.

4.35.3. Attālumi starp inženierkomunikācijām un no tām līdz ēkām un būvēm noteikti MK noteikumos Nr.1069 „Noteikumi par ārējo inženierkomunikāciju izvietošanu pilsētās, ciemos un lauku teritorijās”.

4.36. Ēkas un būves mājlopiem

4.36.1. Mājlopiem paredzētās saimniecības ēkas un citas būves drīkst izvietot tikai tajās teritorijās, kur mājlopu turēšana atļauta, ievērojot veterinārās prasības.

4.36.2. Blīvi apdzīvotās vietās, ja tur ir atļauta mājlopu turēšana, dzīvniekiem paredzētu saimniecības ēku nedrīkst ierīkot:

- a) priekšpagalmā un ārējā sānu pagalmā;
- b) tuvāk par 50 m no tādas apbūves teritorijas, kurā mājlopu turēšana aizliegta;
- c) tuvāk par 20 m no kaimiņu dzīvojamo telpu logiem.

4.36.3. Kūtsmēslu krātuvēm ir jābūt ar betonētiem pamatiem ar 0,8 – 1,0 m augstām malām, apkārt jābūt nobetonētam grāvītim uz vircas bedri. Kūtsmēslu krātuvēm jābūt valdošo vēju virzienā no fermas, kūts un dzīvojamām ēkām un zemākā reljefa vietā. Nokrišņu ūdens un vircas uztveršanai apkārt krātuvei jāizveido 0,3 – 0,4 m plats un 0,3 m dziļš grāvītis. Mēslu krātuves abos galos jāizveido cieta seguma iebrauktuves. Virs kūtsmēslu krātuvēm jāierīko nojumes.

4.36.4. Vircas bedrēm jābūt betonētām un tās jānosedz.

4.36.5. Fermas teritorijā jāparedz ceļi, vieta dzīvnieku pastaigu aplokiem, palīgēkām, veterinārajiem objektiem un barības noliktavām.

4.36.6. Ja ražošanas objektu kaitīgā ietekme izplatās ārpus to teritorijas, tad nepieciešams veidot funkcionālo aizsargjoslu, kurā veicami pasākumi šīs ietekmes novēršanai. Šī funkcionālā aizsargjosla pieskaitāma pie attiecīgā ražošanas objekta teritorijas, nosakot izmantošanas ierobežojumus.

4.36.7. Mārsnēnu pagasta teritorijā nav atļauts ierīkot cūku fermas ar dzīvnieku skaitu virs 300.

4.37. Saimniecības ēkas vai būves

- 4.37.1. Saimniecības ēku vai būvi nedrīkst ierīkot priekšpagalmā, vai stūra zemesgabala gadījumā - ārējā sānu priekšpagalmā.
- 4.37.2. Saimniecības ēku nedrīkst ierīkot tuvāk kā 1,0 m no zemesgabala sānu vai aizmugures robežas. Šo minimālo attālumu var samazināt vai būvēt uz robežas tikai ar noteikumu, ka a) saņemta kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstiska piekrišana, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas un minimālais attālums no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām blakus zemesgabalos nav mazāks par 6 m.

4.38. Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana

- 4.38.1. Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana kā palīgizmantošana nav atļauta:
- a) priekšpagalmā vai, stūra zemesgabala gadījumā, ārējā sānpagalmā;
 - b) tuvāk par 3 m no zemesgabala robežas;
 - c) nevienā autostāvvietā.
- 4.38.2. Lauksaimniecības tehnikas un transportlīdzekļu virs 3,5 t uzglabāšana atļauta tikai lauksaimniecības un mazsaimniecību apbūves teritorijās.

4.39. Pazemes telpas

- 4.39.1. Vietās, kur vietējo apstākļu un ekonomisko apsvērumu dēļ ir lietderīgi izmantot pazemes telpu (pazemi), var paredzēt tās kompleksu izmantošanu, izvietojot pazemes būves.

4.40. Meži, apstādījumi, atsevišķi koki un augi

- 4.40.1. Mežu zemju transformācija veicama normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Privāto, juridisko personu, pašvaldības un valsts mežu izmantošanas un apsaimniekošanas juridiskais pamats ir LR Meža likums un ar to saistītie un izrietošie MK noteikumi.
- 4.40.2. Meža zemesgabali nav nožogojami. Meža īpašniekiem vai lietotājiem jānodrošina brīva mežniecības pārstāvju piekļūšana tiem.

4.41. Apstādījumi

- 4.40.1. Mārsnēnu pagasta apstādījumu apsaimniekošanu (ierīkošanu, kopšanu un uzraudzību) var veikt pašvaldības vai privāti uzņēmumi, pamatojoties uz līgumu ar pagasta padomi. Apsaimniekojamās platības tiek nodotas šiem uzņēmumiem ar aktu, saskaņā ar topogrāfiskiem plāniem.
- 4.40.2. Par apstādījumu platībām, kuras nav nodotas apstādījumu uzņēmumiem apsaimniekošanā, noslēdzot ar tiem līgumus par apstādījumu kopšanu, uzraudzību un apsaimniekošanu savās platībās, ir atbildīgi:
- a) namu īpašnieks vai pārvaldnieks – par pagalmu, iekškvartālu teritorijām;
 - b) uzņēmuma, iestādes un organizācijas vadītājs – par apstādījumiem slēgtajās teritorijās un platībās ārpus tām, par apstādījumiem gar ielu un piestiprinātiem pievedceļiem;
 - c) zemes īpašnieks vai lietotājs – par apstādījumiem viņa zemes īpašumā, vai lietojumā;
 - d) būvētājs – par apstādījumiem teritorijā, kur rit būvdarbi.

4.42. Koku un to sakņu sistēmas aizsardzība

- 4.42.1. Izbūvējot inženiertīklus un veicot būvdarbus koku tiešā tuvumā, ir jāievēro koku un to sakņu sistēmas aizsardzības noteikumi.
- 4.42.2. Apdzīvotās vietās ir saglabājama kokiem raksturīgā zemsedze lapotnes rādiusa attālumā no koka stumbra.

4.43. Aizsargājамie koki

- 4.43.1. Par aizsargājamiem kokiem uzskatāmi ar Vides aizsardzības institūciju lēmumu apstiprināti dižkoki, kā arī savdabīgie un introducētie koki ar ainavisku, ekoloģisku, kultūrvēsturisku nozīmi.
- 4.43.2. Lai nodrošinātu aizsargājamo koku saglabāšanu un to augšanas apstākļus, ap koku aizliegta jebkura saimnieciskā darbība 10 m no vairoga projekcijas.
- 4.43.3. Aizsargājамie koki un koku audzes:

- a) Liepa pie Mazbālķīšiem (vietējas nozīmes)– apkārtmērs 4,25 m;
- b) Lapegle pie Dzeguzēm (vietējas nozīmes)– apkārtmērs 3,04 m;
- c) Ozols pie Ješkām (vietējas nozīmes) – apkārtmērs 4,45 m;
- d) Kadiķu audze pie Smurģiem (vietējas nozīmes);
- e) Kļava pie Dzeguzēm (vietējas nozīmes) – apkārtmērs 3,00 m

4.44. Attālums no ēkām, būvēm un inženiertīkliem līdz kokiem un krūmiem

4.44.1.Minimālie attālumi no ēkām, būvēm, inženiertīkliem un labiekārtojuma elementiem līdz kokiem un krūmiem jāpieņem saskaņā ar 6. tabulu.

6. tabula Attālumi no ēkām, būvēm, inženiertīkliem un labiekārtojuma elementiem līdz kokiem un krūmiem

Ēkas būves, inženiertīkli, labiekārtojuma elementi	Attālums metros līdz	
	koka stumbram	krūmam
Ēkas un būves ārsiena	5,0	1,5
Ietves un gājēju celiņa mala	0,7	3,0
Ielas brauktuves, ceļa nostiprinātās apmales mala, vai grāvja augšmala	2,0	1,0
Tilta, estakādes, apgaismojuma balsts vai stabs	4,0	-
Nogāzes vai terases pamata pēda	1,0	0,5
Atbalsta pamata pēda vai iekšējā mala	3,0	1,0
Pazemes inženierkomunikācijas :		
- gāzes vads , kanalizācija,	1,5	-
- siltumtrase (no ārējā trases gabarīta)	2,0	1,0
- ūdensvads, drenāža,	2,0	-
- strāvas un sakaru kabelis	2,0	0,7
Žogi	2,0	0,7

4.44.2. Norādītie normatīvie attālumi attiecināmi uz kokiem ar lapotnes (kroņa) diametru līdz 5 metriem.

4.44.3.Ēku tuvumā stādāmie koki nedrīkst traucēt dzīvojamo un sabiedrisko telpu insolāciju un izgaismošanu.

4.45. Koku ciršana

4.45.1.Koku ciršanu meža zemēs regulē „Meža likums” (24.02.2000.), „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs” (31.10.2006.) un citi atbilstošie MK noteikumi.

4.45.2.Kārtību koku ciršanai ārpus meža zemes regulē „Meža likums” (24.02.2000.), „Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes” (29.08.2006.) un citi atbilstošie MK noteikumi.

4.45.3. Ja Mārsnēnu pagasta padome ir izdevusi saistošus noteikumus par attiecīgās teritorijas labiekārtošanu, zaļumstādījumu uzturēšanu un aizsardzību, kokus cērt saskaņā ar Mārsnēnu pagasta padomes izdotajiem saistošajiem noteikumiem, ievērojot šajos Ministru kabineta noteikumos noteikto kārtību.

4.45.4.Citas personas koku ciršanu ārpus meža zemes visos gadījumos rakstiski saskaņo ar zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju.

4.45.5.Bez atļaujas drīkst izcirst dabiski izaugušus lapu kokus līdz 8 cm diametrā (1,3 m augstumā no zemes)

4.45.6.Gadījumos, kad būvprojekti un/vai labiekārtojuma projekti paredz koku izciršanu, pirms tiek apstiprināta projekta dokumentācija skiču stadijā, koku izciršana jāsaskaņo ar attiecīgo virsmežniecību. Ja būvprojekts paredz izcirst ainaviski augstvērtīgus, ekoloģiski nozīmīgus un funkcionāli nepieciešamus kokus vai to grupas, ēkas novietni norāda attiecīgās virsmežniecības pārstāvji.

4.46. Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība

- 4.46.1. Izvietojot jebkādu atļauto izmantošanu zemesgabalā un veicot būvdarbus, maksimāli jāsaglabā augsnes virskārta un dabiskais reljefs.
- 4.46.2. Augsnes virskārta pēc būvniecības pabeigšanas jāatjauno.
- 4.46.3. Vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbības veidus aizsargājamās dabas teritorijās nosaka MK noteikumi Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (22.07.2003.).

4.47. Grāvju un dabīgo noteču saglabāšana

- 4.47.1. Lai novērstu pārpurvošanos un gruntsūdeņa līmeņa celšanos, jāsaglabā visi esošie grāvji un dabīgās noteces.
- 4.47.2. Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju ekspluatācija un uzturēšana, kā arī būvniecības projektēšanas sagatavošanas, būvprojektu izstrādāšanas un būvdarbu veikšanas kārtība ir veicama ņemot vērā spēkā esošos MK noteikumus.
- 4.47.3. Zemesgabalu nedrīkst apbūvēt tuvāk par 5 m no pagasta grāvju augšmalas, ja tie atrodas zemesgabala robežās mazstāvu dzīvojamās teritorijās (DzS).
- 4.47.4. Pārējās teritorijās ēkas un citas būves nedrīkst būvēt tuvāk par 10 m no pagasta grāvju augšmalas.

4.48. Dīķu un grāvju ierīkošana

- 4.48.1. Īpašo būvniecības kārtību meliorācijas sistēmām un hidrotehniskajām būvēm veic saskaņā ar MK noteikumiem Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (01.04.1997.) un MK noteikumiem Nr.1018 „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība” (19.12.2006.).
- 4.48.2. Veicot meliorācijas sistēmas vienkāršotu renovāciju vai vienkāršotu rekonstrukciju būvniecības vai būves nojaukšanas iesniegums-uzskaites karte, būvprojekts un būvatļauja nav nepieciešama.
- 4.48.3. Veicot meliorēto zemju apbūvi. Paredzēt meliorācijas sistēmu pārkārtošanu – rekonstrukciju pirms būvdarbu sākšanas.
- 4.48.4. Dīķu ierīkošana valsts autoceļu aizsargjoslā saskaņojama ar VAS „Latvijas valsts ceļi”.
- 4.48.5. Saskaņot ar Ziemeļvidzemes reģionālo lauksaimniecības pārvaldi būvniecības vai būves nojaukšanas iesniegums-uzskaites karte, būvprojekts un būvatļauja nav nepieciešama, ja veic šādus būvdarbus:
- a) iepriekšējās nosusināšanas grāvju (pioniergrāvju) rakšana;
 - b) seklu (līdz 1,2 m) susinātājgrāvju vai kontūrgrāvju rakšana, kuri neveido sistēmu un kuru kopējais garums nepārsniedz 0,5 km;
 - c) raktu dīķu ierīkošana bez līmeņa regulēšanas būvēm, ja dīķa virsmas laukums nepārsniedz 0,1 ha;
 - d) aizsprostu izveide uz atsevišķiem sekliem (līdz 1,2 m) susinātājgrāvjiem vai kontūrgrāvjiem ūdens noteces aizturēšanai purvos un palieņu pļavās, ja to izveide paredzēta īpaši aizsargājamās dabas teritorijas individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos un ja būves apjoms un būvvieta papildus saskaņota ar Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi, Valsts meža dienesta virsmežniecību (darbībai, kas plānota meža zemēs) un ar meliorācijas sistēmas īpašnieku vai tiesisko valdītāju, kā arī ja par to ir informēta attiecīgās pašvaldības būvvalde.

4.49. Stihiju postījumu atjaunošana

- 4.49.1. Īpašnieks ir tiesīgs atjaunot ugunsgrēkā vai dabas stihiju rezultātā nopostītas vai daļēji nopostītas ēkas vai citas būves tajās pašās pamatdimensijās un tajā pašā novietnē, atbilstoši būvprojektam, pēc kura šī ēka vai būve būvēta, vai arī ja būvprojekts nav saglabājies, atbilstoši ēkas vai citas būves jaunākajai inventarizācijas lietai.

4.50. Ēku un citu būvju nojaukšana

- 4.50.1. Ēku un būvju nojaukšanai ir nepieciešama Būvvaldes atļauja.
- 4.50.2. Nojaukto ēku un citu būvju vietas jānotīra un jānolīdzina. Ja nojauktās ēkas vietā 6 mēnešu laikā netiek uzsākta jauna būvniecība, teritorija jārekultivē un jāapzaļumo.

4.50.3. Ja ēka vai būve atrodas avārijas stāvoklī, apdraud cilvēkus vai būtiski degradē ainavu un vidi, pašvaldība var uzdot tās īpašniekam ēku nojaukt. Ja īpašnieks neņem vērā atkārtotus brīdinājumus, pašvaldība ir tiesīga tādu būvi nojaukt, piedzenot no īpašnieka darbu izmaksas.

4.51. Prasības derīgo izrakteņu ieguvei

4.51.1. Derīgo izrakteņu ieguve veicama saskaņā ar likumu Par zemes dzīlēm, MK noteikumiem Nr.779 „Derīgo izrakteņu ieguves kārtība”, noteikumi Nr.280 „Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” un tiem pakārtotajiem MK noteikumiem.

4.51.2. Mārsnēnu pagastā atrodas šādas valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes: „Cīruļi” kvarca smilts atradne.

4.51.3. Veicot jaunu izpēti, noteiktie atradņu laukumi ir uzsākami izstrādāt likumdošanā noteiktajā kārtībā, un saņemot padomes atļauju (ja nav pretrunu ar teritorijas plānoto izmantošanu – sabiedrisko apbūvi, uzsāktu vai pabeigtu ēku celtniecību, nav apdraudētas sabiedriski nozīmīgas teritorijas, aizsargājamās teritorijas).

4.51.4. Atbilstoši normatīvo aktu norādījumiem, kūdras atradnēm, kuras mazākas par 5 ha, savām vajadzībām var izmantot to īpašnieks bez Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā izsniegtas licences, bet pārējos gadījumos jāsaņem zemes dziļu izmantošanas licence.

4.51.5. Derīgo izrakteņu ieguvējs nodrošina derīgo izrakteņu ieguves vietas konservāciju, ja ieguves darbus pārtrauc uz laiku, ilgāku par vienu gadu. Derīgo izrakteņu ieguvējs nodrošina ar derīgo izrakteņu ieguvu saistīto dokumentu glabāšanu.

4.51.6. Pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, derīgo izrakteņu ieguves vieta ir jārekultivē. Rekultivācija jāuzsāk gada laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas.

4.52. Riska teritorijas un piesārņotās teritorijas

4.52.1. Ģeoloģiskā riska teritorijas.

a) Upju erozijas un karsta procesu izplatības rajonos būvniecība veicama saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem un būvnormatīvu prasībām.

b) Būvniecība veicama tikai pēc ģeoloģiskās izpētes un pasākumiem, kas garantē iedzīvotāju drošību un vides aizsardzības prasību ievērošanu.

4.52.2. Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datu bāzes piesārņoto vai potenciāli piesārņotās vietas reģistra datiem Mārsnēnu pagastā ir sekojošas potenciāli piesārņotās vietas: I/s firma „Cēsis” DUS „Jāņi” Mārsnēnu ciems, bijusī degvielas uzpildes stacija „Sakaiņi”, bijusī ķīmikāliju un pesticīdu noliktava „Lejasceri”, bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve „Brāzmas”.

4.52.3. Pirms piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu tālākas izmantošanas, tajās ir jāveic renovācijas un sakopšanas pasākumi.

5. PRASĪBAS DEGVIELAS UN GĀZES UZPILDES STACIJU (DUS, GUS) UN TRANSPORTA LĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI

5.1. Noteikumi degvielas un gāzes uzpildes staciju (DUS, GUS) izvietojumam

- 5.1.1. Autoceļu lietošanu, pārvaldi, aizsardzību un attīstību reglamentē 11.03.1992. likums „Par autoceļiem”.
- 5.1.2. DUS un GUS izvietošana (projektēšana, būvniecība, ekspluatācija) nav pieļaujama:
- a) bez Reģionālās vides pārvaldes tehnisko noteikumu saņemšanas un ekspertu atzinuma par grunts, gruntsūdeņu un gaisa piesārņojuma līmeni;
 - b) kultūras pieminekļu aizsargjoslās;
 - c) memoriālu piemiņas vietu, pieminekļu un kulta celtņu tuvumā vai vizuālā saistībā ar tiem;
 - d) īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un objektos;
 - e) ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslās – 10 m platā joslā, ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslās;
 - f) gāzes vada, gāzes noliktavu un krātuvju aizsargjoslās;
 - g) naftas un naftas produktu vada, noliktavu un krātuvju aizsargjoslās; īpaši aizsargājamu dabas teritoriju, augu un dzīvnieku sugu atradņu teritorijās;
 - h) valsts hidrometeoroloģisko novērojumu staciju, posteņu un stacionāro valsts nozīmes monitoringa punktu aizsargjoslās;
 - i) elektrisko tīklu, siltumtīklu, ūdensvadu, kanalizācijas tīklu aizsargjoslās;
 - j) valsts ģeodēzisko atbalsta punktu aizsargjoslās;
 - k) karjeru aizsargjoslās.
- 5.1.3. Degvielas un gāzes uzpildes vietām jābūt segtām.
- 5.1.4. Jāparedz lietus notekūdeņu un izlijušās degvielas savākšana un attīrīšana.
- 5.1.5. Jāparedz novērojumu tīkla izveide pazemes ūdeņu un grunts kvalitātes kontrolei.
- 5.1.6. Jāparedz atgāzu savākšanas sistēma.
- 5.1.7. Jebkuros tehnoloģiskos procesos kaitīgo vielu izmešu koncentrācija DUS un GUS teritorijā, uz robežas un ārpus tās nedrīkst pārsniegt šo vielu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas apdzīvotās vietās.
- 5.1.8. Attālums no DUS ar pazemes rezervuāriem šķidrās degvielas glabāšanai līdz pirmsskolas bērnu iestāžu, vispārizglītojošu skolu, internātskolu, ārstniecības iestāžu ar stacionāru zemesgabalu robežām vai līdz dzīvojamo un sabiedrisku ēku un būvju sienām jāpieņem ne mazāk par 50 m. Šis attālums jānosaka no degvielas pildnēm un degvielas pazemes rezervuāriem.
- 5.1.9. Degvielas uzpildes stacijas tvertnes un pildnes jāizvieto speciālos laukumos ne tuvāk par 50 m no dzīvojamām, sabiedriskām un administratīvām ēkām, 30 m no skuju koku mežu masīviem, 25 m no lapu koku masīviem, 40 m no dzelzceļa malējās sliedes un no gaisa elektropārvades līnijām attālumā, kas vienlīdzīgs 1,5 balsta augstumam.
- 5.1.10. Degvielas tvertnes jāizvieto ne tuvāk par 15 m no kopējās lietošanas ceļiem, 10 m no vadības pults būves un 9 m no pildnēm. Ja tvertnes ir apakšzemes, tad šos attālumus var samazināt par 50 procentiem.
- 5.1.11. Degvielas uzpildes staciju būvniecībā ir pieļaujami tikai plastificēti apakšzemes degvielas rezervuāri. Rezervuāru atrašanās daļēji vai pilnīgi virs zemes pieļaujama tikai atsevišķos gadījumos, ja nav iespējami citi risinājumi. Šādos gadījumos nepieciešams veikt īpašus drošību pastiprinošus pasākumus, kas projektēšanas paredzami projektā.
- 5.1.12. Lai novērstu iespējamo degvielas un gāzes noplūdi, DUS un GUS rezervuāru pārbaudi periodiski jāveic licencētai firmai.
- 5.1.13. Pie DUS un GUS jāierīko sabiedriskās tualetes un sabiedrībai pieejami taksofoni.

5.2. Noteikumi garāžām un slēgtām autostāvvietām

- 5.2.1. Atkarībā no stāvu skaita jāpieņem šādi zemesgabalu izmēri (m² uz vienu mašīnas vietu):
- a) viestāvu garāžām un autostāvvietām - 30 m²;
 - b) divstāvu - 20 m²;

5.3. Noteikumi autostāvvietām, velosipēdu novietnēm

- 5.3.1. Ēka vai cita būve ar autostāvvietām jānodrošina jau pirms nodošanas ekspluatācijā.
- 5.3.2. Autostāvvietas jāizvieto uz tā paša zemesgabala, vai tajā pašā būvē, kuras izmantošanai stāvvietas nepieciešamas.
- 5.3.3. Ja ēka un cita būve vai zemesgabals ietver vairāk kā vienu izmantošanas veidu un katram izmantošanas veidam noteikts savs autostāvvietu normatīvs, tad nepieciešamo autostāvvietu skaitu nosaka katram izmantošanas veidam atsevišķi un summē.
- 5.3.4. Autostāvvietas vienai izmantošanai nevar uzskatīt par stāvvietu jebkādai citai izmantošanai, izņemot, ja šai citai izmantošanai nepieciešams liels skaits īslaicīgas lietošanas stāvvietu un lietošanas laiku iespējams savietot.
- 5.3.5. Zemesgabala lielums vienai vieglās automašīnas izvietošanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem 25 m².
- 5.3.6. Zemesgabala lielums viena pasažieru tūristu autobusa izvietošanai virszemes autostāvvietā jāpieņem 75 m².
- 5.3.7. Zemesgabala lielums viena velosipēda novietošanai virszemes stāvvietā jāpieņem 0,5 m².
- 5.3.8. Iežogotām autostāvvietām ar ietilpību līdz 100 vietām pirms vārtiem jānodrošina ne mazāk kā 6 m plats priekšlaukums, bet autostāvvietām ar lielāku ietilpību – 12 m plats priekšlaukums.

5.4. Noteikumi automašīnu novietņu piebraucamajiem ceļiem

- 5.4.1. Automašīnu novietņu piebraucamo ceļu katrai braukšanas joslai jābūt vismaz 3 m platai.
- 5.4.2. Attālums no iebrauktuves garāžā ir jāpieņem ne mazāks par:
 - a) 50 m no krustojuma ar valsts autoceļu;
 - b) 20 m no krustojuma ar vietējas nozīmes ielu;
 - c) 30 m no sabiedriskā pasažieru transporta pieturvietas.

5.5. Vispārīgas prasības velosipēdu un automašīnu novietošanai

- 5.5.1. Apbūves noteikumu prasības velosipēdu un automašīnu novietošanai neattiecas uz esošu ēku vai citu būvi līdz brīdim, kad tās platība tiek palielināta, vai mainīta izmantošana, vai pieaug nodarbināto skaits, dzīvokļu skaits, vai kāds cits raksturojošs lielums, kas prasītu palielināt transporta līdzekļu novietošanai nepieciešamo laukumu. Tad šāds laukums ir jānodrošina līdz atbilstošam lielumam.
- 5.5.2. Minimālo autostāvvietu skaitu sabiedriskajām iestādēm un ražošanas objektiem nosaka, ievērojot 7. tabulā norādītos autostāvvietu vietējos normatīvus.

7. tabula. Autostāvvietu normatīvi

Ēkas un būves	Aprēķinu vienība	Automašīnu vietas uz aprēķina vienību
Pārvaldes, darījumu un zinātnes iestādes	1 strādājošais	0,3
Ražošanas uzņēmumi	1 strādājošais	0,1
Tirdzniecības centri un veikali ar tirdzniecības zāles platību lielāku par 200 m ²	10 m ² tirdzniecības platības	1
Tirgi	1 tirdzniecības vieta	0,5
Restorāni un kafejnīcas	10 vietas	1,5
Teātri, kinoteātri, koncertzāles, muzeji, izstādes	10 vietas vai vienlaicīgi apmeklētāji	1,5
Viesnīcas	10 vietas	2
Pludmales (apmeklētas), sporta un tūrisma bāzes	10 vienlaicīgo apmeklētāju vietas	0,5

- 5.5.3. Nepieciešamo velosipēdu novietņu, autostāvvietu un garāžu skaitu un to izvietošanu nosaka attiecīgie LR būvnormatīvi un apbūves noteikumi. Ja tie paredz mazāku automašīnu novietņu skaitu kā šajos apbūves noteikumos, t.i., rēķinot vienu autostāvvietu uz katriem 100 m² stāvu platības, tad jāpieņem lielākais nodrošinājums.

6. KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA

6.1. Vispārīgie noteikumi

- 6.1.1. Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem vai citiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts kultūras piemineklis un kultūrvēsturiskā vide kultūras pieminekļa teritorijā un tā aizsardzības zonā. Valsts un vietējās nozīmes pieminekļu izmantošana jānodrošina saskaņā ar likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” un MK noteikumiem 26.08.2003. noteikumiem Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”.
- 6.1.2. Saimniecisko darbību kultūras pieminekļu aizsargjoslās ierobežo „Aizsargjoslu likums” (11.03.1997, ar grozījumiem). Jebkuru saimniecisko darbību kultūras pieminekļu aizsardzības zonās drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu inspekcijas atļauju.
- 6.1.3. Kultūras pieminekļus aizliegts iznīcināt. Nekustamos kultūras pieminekļus drīkst pārvietot vai pārveidot tikai izņēmuma gadījumā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un Mārsnēnu pagasta padomes atļauju.
- 6.1.4. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai ir tiesības apsekt objektus, kuriem ir kultūras vērtība, lai izlemtu jautājumu par to ņemšanu valsts uzskaitē.
- 6.1.5. Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā iekļauj Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Attiecīgais valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors rakstveidā paziņo objekta īpašniekam (valdītājam) par viņa īpašumā (valdījumā) esošā objekta iekļaušanu Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā.
- 6.1.6. Pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai un turpmākie darbi jāpārtrauc.
- 6.1.7. Par kultūras pieminekļu aizsardzības, izmantošanas, uzskaites, restaurācijas un remonta noteikumu neizpildīšanu, kultūras pieminekļu aizsardzības joslas režīma pārkāpšanu un par citiem likumdošanas aktos paredzētajiem pārkāpumiem personas saucas pie kriminālās, administratīvās vai citas atbildības saskaņā ar LR likumdošanas aktiem.
- 6.1.8. Visi darbi kultūras pieminekļos un to aizsardzības zonās saskaņojami ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (VKPAI), Rīgā, Mazā Pils ielā 19 un veicami pēc VKPAI saskaņotajiem projektiem un ar VKPAI izdotajām rakstiskajām atļaujām veikt darbus kultūras piemeklī vai tā aizsardzības zonā.
- 6.1.9. Arheoloģisko pieminekļu teritorijās nav pieļaujama jaunu ēku būvniecība, kā arī ceļu, karjeru un ūdenstilpju izveide.

6.2. Aizsargājamie kultūras pieminekļi

- 6.2.1. Mārsnēnu pagastā saskaņā ar 1998. gada 29. oktobrī Kultūras ministrijas apstiprināto rīkojumu Nr.128 ir 4 valsts nozīmes aizsargājamie kultūras pieminekļi.
- 6.2.2. Visiem kultūras pieminekļiem nosakāma 500 m plata aizsargjosla (8. tabula).

8. tabula. Valsts nozīmes aizsargājamie kultūras pieminekļi Mārsnēnu pagastā

Valsts aizsardzības Nr.	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Pieminekļa atrašanās vieta	Aizsargjosla (m)
493.	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Austriņu viduslaiku kapsēta un kulta vieta	Mārsnēnu pagastā, pie Austriņiem	500
494.	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Dambju viduslaiku kapsēta (mēra kapi)	Mārsnēnu pagastā, pie Dambjiem	500
495	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Plēpju senkapi	Mārsnēnu pagastā, pie Plēpjiem	500
496	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Salu senkapi (Velna klēpis)	Mārsnēnu pagastā, pie Salām	500

7. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

7.1. Aizsargājamās dabas teritorijas

7.1.1. Mārsnēnu pagastā neatrodas īpaši aizsargājamās teritorijas. Mārsnēnu pagastā neatrodas arī kaimiņu pašvaldībās esošas ĪADT, kas robežotos ar Mārsnēnu pagasta robežām.

7.2. Aizsargājamie dabas objekti

- 7.2.1. Mārsnēnu pagasta teritorijā atrodas vietējas nozīmes dižkoki: liepa pie Mazbāļķīšiem – apkārtmērs 4,25 m; Lapegle pie Dzeguzēm – apkārtmērs 3,04 m; Ozols pie Ješkām – apkārtmērs 4,45 m; Kadiķu audze pie Smurģiem; Kļava pie Dzeguzēm – apkārtmērs 3,00 m
- 7.2.2. Valsts nozīmes ģeoloģisko un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi, dižkoku, aizsargājamo dendroloģisko stādījumu un aizsargājamo aleju vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka MK noteikumiem Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (22.07.2003.)

7.3. Ainavas saglabāšana un būvniecība

- 7.3.1. Paredzot būvniecību Mārsnēnu pagasta ainaviski nozīmīgās vietās un teritorijās (ko nosaka pašvaldība), Būvvalde pieprasa būvniecības ierosinātajam būvprojekta ietvaros veikt ainavas analīzi un norāda specifiskas prasības projektējamiem būvapjomiem.
- 7.3.2. Ja paredzamā būvniecība var negatīvi ietekmēt vidi un ainavu, Būvvalde ir tiesīga nodot būvniecības ieceri sabiedriskajai apspriešanai, vai ierosināt veikt konsultācijas par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību.
- 7.3.3. Lai novērstu ainavas degradāciju, pašvaldība ir tiesīga nesakopto teritoriju un ēku īpašniekiem uzlikt sodu, kā arī uzdot nojaukt sabrukušās vai nelikumīgi uzbūvētās ēkas un būves.
- 7.3.4. Paredzot sakaru torņu būvniecību, pašvaldība ir tiesīga pieprasīt ainavu, kuru skar plānotā darbība, analīzi un negatīvas ietekmes (atzinuma) rezultātā, aizliegt torņu būvniecību ciema vai augstvērtīgu ainavu teritorijās.

8. AIZSARGJOSLAS

Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojums nosaka visa veida aizsargjoslas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu. Tā kā kartogrāfiskajā materiālā ar mēroga noteiktību M 1:10000 daudzas aizsargjoslas nav iespējams grafiski parādīt, tās jāprecizē un jāuzrāda detālplānojumos un arī būvprojektos.

Aizsargjoslu robežas jāatzīmē zemes ierīcību projektos un jāieraksta zemesgrāmatā likumā noteiktajā kārtībā. Gadījumos, kad pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu darbība šajās vietās jānosaka ar ieinteresētajām institūcijām.

8.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. To galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

8.1.1. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas

8.1.1.1. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas nosaka ūdenstilpēm, ūdenstecēm un mākslīgiem ūdensobjektiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās teritorijās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu. Aizsargjoslu platumus skatīt 9. tabulā.

9. tabula. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas

Nosaukums	Garums (km)/Platība (ha)	Aizsargjosla (m)
Lisa	32 km	100 m
Miegupe	23,6 km	50 m
Startu ezers	13 ha	50 m
Pārējās pagasta ūdensteces	līdz 10 km	10
Pārējās pagasta ūdenstilpes	līdz 10 ha	10

8.1.1.2. Līdz 10 kilometriem garām ūdenstecēm - ne mazāk kā 10 metrus plata josla katrā krastā.

8.1.1.3. Līdz 10 hektāriem lielām ūdenstilpēm, kā arī visām mākslīgi veidotām ūdenskrātuvēm - ne mazāk kā 10 metrus plata josla katrā krastā.

8.1.1.4. Mākslīgam ūdensobjektam (izņemot gadījumus, kad tas atrodas fiziskās personas īpašuma robežās vai kalpo ūdens novadīšanai no piegulošās teritorijas) - ne mazāk kā 10 metrus plata josla katrā krastā.

8.1.1.5. Virszemes ūdensobjektu 10 m platā joslā aizliegts būvēt un izvietot jebkādas ēkas un būves, tai skaitā nožogojumus (izņemot esošo būvju renovāciju; kultūras pieminekļu restaurāciju; transporta un elektronisko sakaru tīklu būvniecību, ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, ūdens ņemšanas ietaišu un maģistrālo cauruļvadu būvniecību, enerģijas pārvades un sadales būvju būvniecību; peldvietu, eliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātņu būvniecību; valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu staciju un posteņu un citu stacionāru valsts nozīmes monitoringa punktu un posteņu būvniecību, kā arī krastu nostiprināšanu; ostu teritorijā esošo hidrotehnisko būvju, piestātņu, infrastruktūras, inženierkomunikācijas, kā arī citu ar ostu darbību saistītu būvju būvniecību; jahtu ostu un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo būvju un infrastruktūras objektu būvniecību, kā arī Aizsargjoslu likumā 37. pantā 1. daļas 4. un 4.¹ punktā minētajos gadījumos paredzēto teritorijas uzbēršanu.

8.1.1.6. Visi aizsargjoslas noteikumi attiecināmi arī uz teritoriju starp ūdens līmeni un vietu, no kuras mēra aizsargjoslas platumu.

8.1.2. Aizsargjoslas ap purviem

8.1.2.1. Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā.

8.1.2.2. Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojuma grozījumos aizsargjoslas ap purviem netiek uzrādītas, tās ir nosakāmas mežu ierīcības projektos.

8.1.3. Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem

- 8.1.3.1. Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamiem kultūras pieminekļiem.
- 8.1.3.2. Ja aizsardzības zona ap kultūras pieminekli nav noteikta īpaši, tās minimālais platums lauku apvidos ir 500 m (10. tabula).

10. tabula. Valsts nozīmes aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsargjoslas

Valsts aizsardzības Nr.	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Pieminekļa atrašanās vieta	Aizsargjosla (m)
493.	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Austriņu viduslaiku kapsēta un kulta vieta	Mārsnēnu pagastā, pie Austriņiem	500
494.	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Dambju viduslaiku kapsēta (mēra kapi)	Mārsnēnu pagastā, pie Dambjiem	500
495	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Plēpju senkapi	Mārsnēnu pagastā, pie Plēpjiem	500
496	Arheoloģijas Vietējas nozīmes	Salu senkapi (Velna klēpis)	Mārsnēnu pagastā, pie Salām	500

- 8.1.3.3. Valsts aizsargājamajiem kultūras pieminekļiem var tikt izstrādāts individuālās aizsardzības zonas projekts, kurā aizsargjosla (aizsardzības zona) ap kultūras pieminekli var tikt samazināta vai paplašināta atbilstoši konkrētajai situācijai dabā. Tas nav uzskatāms par teritorijas plānojuma grozījumu.

8.1.4. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām

- 8.1.4.1. Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem).
- 8.1.4.2. Ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskas personas), aizsargjoslu nenosaka, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.
- 8.1.4.3. Ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskas personas), aizsargjoslu nenosaka, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.
- stingra režīma aizsargjosla domāta pazemes ūdeņu aizsardzībai no tiešas piesārņojuma iekļūšanas urbumā. To nosaka ņemot vērā ūdens horizonta dabiskās aizsargātības pakāpi;
 - stingra režīma aizsargjoslu, ņemot vērā ūdens horizonta dabiskās aizsargātības pakāpi nosaka:
 - 50 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu neaizsargātam ūdens horizontam, kur nav mazcaurlaidīgu nogulumu;
 - 30-50 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu relatīvi aizsargātam ūdens horizontam, kur mazcaurlaidīgo nogulumu biezums ir 1,0 – 10 m;
 - 10 – 30 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu labi aizsargātam ūdens horizontam, kur mazcaurlaidīgo nogulumu biezums ir 10 – 20 m;
 - 10 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu ļoti labi aizsargātam ūdens horizontam, kur mazcaurlaidīgo nogulumu biezums ir lielāks par 20 m
 - bakterioloģiskā aizsargjosla paredzēta pazemes ūdeņu aizsardzībai no bakterioloģiskā piesārņojuma. Šajā joslā aizliegts izdarīt sanitārās labiekārtošanas pasākumus - ierīkot kanalizācijas ūdeņu nosēdlaukus vai filtrācijas laukus, iekārtot kapus, lopu kapsētas, apūdeņojamos laukus, skābsiena bedres, lopkopības fermas u. c. objektus, kas veicina

pazemes ūdeņu bioloģisko piesārņošanu, kā arī lietot mēslojumus un ķīmiskās indes un veikt rūpniecisku meža izciršanu un citus darbus. To aprēķina tā, lai nodrošinātu mikroorganismu dzīvotspējas izbeigšanos ūdens dabiskās plūsmas laikā līdz ūdens ņemšanas vietai, kur mikroorganismu izdzīvošanas laiks ir noteikts 400 diennaktis, ja nav dabiski aizsargāts ūdens horizonts, un 200 diennaktis, ja ir dabiski aizsargāts ūdens horizonts;

- d) ķīmiskā aizsargjosla paredzēta pazemes ūdeņu aizsardzībai no ķīmiskā piesārņojuma. To aprēķina tā, lai nodrošinātu, ka ūdens ņemšanas vietā ekspluatācijas laikā ķīmiskais piesārņojums nav iespējams.

- 8.1.4.4. Pazemes ūdens ņemšanas vietu bakterioloģiskajā un ķīmiskajā aizsargjoslā papildus iekļauj virszemes ūdenstilpes un ūdensteces, ja tās ir ūdens horizonta infiltratīvās barošanās avots.
- 8.1.4.5. Katram artēziskajam urbumam, atkarībā no patērēta ūdens daudzuma (m^3 /diennaktī) tiek aprēķinātas un noteiktas aizsargjoslas. To veic „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra” un „Sabiedrības veselības aģentūra”.
- 8.1.4.6. Noteiktas (aprēķinātas) aizsargjoslas ap centralizētās ūdensapgādes urbumiem Mārsnēnu pagasta teritorijā ir parādītas 11. tabulā.

11. tabula. Centralizēto ūdensapgādes urbumu aizsargjoslas

Urbums	Aizsargjoslu rādiusi (m) pēc faktiskā patēriņa m^3 /gadā		
	Stingra režīma	Bakterioloģiskā	Ķīmiskā
Mārsnēnu pamatskola, Nr.7188	10	Nav nepieciešama	70/565
„Peņģi”, Nr. 14247	10	Nav nepieciešama	65/260
„Kalnciems”, Nr. 14248	10	Nav nepieciešama	75/280

8.2. Ekspluatācijas aizsargjoslas

Ekspluatācijas aizsargjoslas tiek noteiktas gar transporta līnijām, gar elektronisko sakaru tīkliem un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas.

8.2.1. Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem.

- 8.2.1.1. Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu un autoceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.
- 8.2.1.2. Būvlaidi gar valsts autoceļu nosaka ar detālplānojumu, vai atbilstoši VAS „Latvijas Valsts ceļi” prasībām.
- 8.2.1.3. Mārsnēnu ciemā gar ielām un autoceļiem aizsargjosla noteikta kā sarkanā līnija (esoša vai projektētā ielas robeža) un būvlaide (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei).
- 8.2.1.4. Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojuma kartogrāfiskajos materiālos ir noteiktas un parādītas ir aizsargjoslas gar valsts autoceļiem (12. tabula) un pašvaldības ceļiem.

12. tabula. Aizsargjoslas gar valsts autoceļiem

Indekss	Valsts autoceļi	Aizsargjosla
V-187	Valmiera - Rauna	30 m no ceļa ass uz katru pusi
V-183	Rauna – Mārsnēni - Ķerves	30 m no ceļa ass uz katru pusi
V-323	Liepa - Smiltene	30 m no ceļa ass uz katru pusi

- 8.2.1.5. Pašvaldības autoceļiem ir noteikta aizsargjosla - 30 m no ceļa ass uz katru pusi.
- 8.2.1.6. Māju un uzņēmumu ceļiem, kuriem noteikts servitūta statuss, var paredzēt aizsargjoslu saskaņā ar Civillikumu.
- 8.2.1.7. Papildus vispārīgajiem aprobežojumiem aizsargjoslās („Aizsargjoslu likuma” 35.pants) autoceļu aizsargjoslās aizliegts:

- a) aizliegts veikt jaunu dzīvojamo objektu būvniecību, ja attiecīgās institūcijas nenosaka savādāk.
- b) bez saskaņošanas ar autoceļa īpašnieku, veikt jaunu sabiedrisko, darījumu vai ražošanas objektu būvniecību;
- c) aizliegts veikt darbības, kuru rezultātā samazinās ceļa pārredzamība vai palielinās aizputināmība;
- d) aizliegts veikt jebkurus celtniecības un montāžas darbus bez saskaņošanas ar attiecīgo valsts autoceļu dienestu;
- e) bez saskaņošanas ar autoceļa īpašnieku autoceļa aizsargjoslā aizliegts veikt būvniecības darbus, veikt mehānizētus grunts rakšanas un uzbēršanas darbus un stādīt kokus un krūmus, cirst kokus.

8.2.2. Aizsargjoslas gar elektronisko sakaru tīkliem

- 8.2.2.1 Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības elektronisko sakaru tīkliem un to infrastruktūras būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un to infrastruktūras būvju maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta elektronisko sakaru tīklu droša ekspluatācija, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij.
- 8.2.2.2 Vietās, kur iespējami bieži koku krišanas gadījumi, stigas platums nedrīkst būt mazāks par stādījumu vidējo augstumu katrā elektronisko sakaru tīkla līnijas pusē. Atsevišķi koki vai koku grupas, kas aug stigas malās, nocērtamas, ja to augstums ir lielāks nekā vidējais augstums. Ja elektrisko sakaru tīkla gaisvadu līnija šķērso parkus, dārzus, dabas rezervātus, dabas liegumus vai citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas rezervāta, stingrā režīma, dabas lieguma vai regulējamā režīma zonas vai mikroliegumus, pēc savstarpējās vienošanās ar attiecīgajiem uzņēmumiem, organizācijām vai institūcijām atļauts noteikt mazāku stigas platumu.
- 8.2.2.3 Mārsnēnu pagastā ir noteiktas šādas aizsargjoslas:
 - a) gar pazemes elektronisko sakaru tīklu līnijām un kabeļu kanalizāciju, elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līnijām – zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas elektronisko sakaru tīkla līnijas katrā pusē 2,5 m attālumā no elektronisko sakaru tīkla līnijas vai kabeļu kanalizācijas ass;
 - b) ap virszemes un pazemes elektronisko sakaru tīklu līniju neapkalpojamiem pastiprināšanas un reģenerācijas punktiem, kabeļu sadales skapjiem un kastēm – zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 3 m attālumā no pastiprināšanas punkta, kabeļu sadales skapja vai kabeļu sadales kastes vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes virsmas;
 - c) stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums nav lielāks par 4 metriem, - 2,5 m katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
 - d) stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums ir lielāks par 4 metriem, - 3,5 m katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;
 - e) gar sakaru kabeļiem, kuri šķērso kuģojamās vai plostojamās upes, ezerus, ūdenskrātuves un kanālus, - ūdens platība, ko visā tās dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes, 100 metru attālumā no kabeļa (katrā tā pusē) upēs, ezeros, ūdenskrātuvēs un kanālos;
 - f) ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem un antenu mastiem – zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 m attālumā ārpusē no to nožogojuma vai 5 m attālumā no to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots;
 - g) ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņu un antenu mastu atsaitēm – zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 2,5 m attālumā no atsaites projekcijas uz zemes virsmas un atsaites nostiprinājuma vietas zemē vai citā virsmā.
- 8.2.2.4 Teritorijas plānojumā aizsargjoslas gar sakaru līnijām, antenu mastiem un mobilo sakaru torņiem nav grafiski parādītas, jo to neļauj plānojuma mērogs 1:10000. Tādēļ aizsargjoslas gar

visa veida sakaru līnijām un objektiem un ir jānorāda un jāprecizē detālpārplānojumos, būvprojektos un zemes ierīcības projektos, gadījumos, kad tādi tiek izstrādāti.

8.2.3. Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem

- 8.2.3.1 Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības elektriskajiem tīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību.
- 8.2.3.2 Aizsargjoslas gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ciemos ir zemes gabals, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:
- a) ar nominālo spriegumu līdz 20 kilovoltiem - 2,5 metru attālumā no līnijas ass;
 - b) ar nominālo spriegumu vairāk par 20 kilovoltiem līdz 110 kilovoltiem - 4 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;
 - c) ar nominālo spriegumu vairāk par 110 kilovoltiem - 8 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas.
- 8.2.3.3 Aizsargjoslas gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ārpus ciemiem ir zemes gabals, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:
- a) ar nominālo spriegumu līdz 20 kilovoltiem - 6,5 metru attālumā no līnijas ass;
 - b) ar nominālo spriegumu vairāk par 20 kilovoltiem līdz 110 kilovoltiem - 20 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;
 - c) ar nominālo spriegumu vairāk par 110 kilovoltiem - 30 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas.
- 8.2.3.4 Gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas kabeļu līnijas katrā pusē 1 metra attālumā no kabeļu līnijas ass. Ja kabelis atrodas tuvāk par 1 metru no ēkas vai būves, tad šajā kabeļa pusē aizsargjoslu nosaka tikai līdz ēkas vai būves pamatiem.
- 8.2.3.5 Gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām, kuras zem ūdens līmeņa šķērso virszemes ūdensobjektus, - ūdens platība, ko visā dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes 100 metru attālumā katrā pusē no kabeļu līnijas ass.
- 8.2.3.6 Ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem un transformatoru apakšstacijām - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.
- 8.2.3.7 Aizsargjoslas grafiski ir parādītas ap 330 kV gaisvadu līnijām. Pārējās aizsargjoslas, arī gar transformatoru punktiem ir precizējamas un parādāmas detālpārplānojumos un būvprojektos.
- 8.2.3.8 Neatkarīgi no noteiktā aizsargjoslu platuma saskaņā ar spēkā esošo tiesību aktu prasībām 30 m platā joslā no gaisvadu elektrolīnijas malējā vada darbs ar celšanas mehānismiem pirms tā sākšanas ir jāsaskaņo ar attiecīgo elektrisko tīklu lietotāju;
- 8.2.3.9 Aizsargjoslas robežu zemes robežu plānos atzīmē neatkarīgi no tā, vai aizsargjoslas nosacītā robeža šķērso būves vai aizskar citu īpašumu;
- 8.2.3.10 Detālpārplānojumos aizsargjoslu īpašās informatīvās zīmes plāno:
- 1) līdz 20 kilovoltu gaisvadu elektrolīnijās – trases taisnajos posmos redzamības robežās, bet ne tālāk par 500 m un trases pagriezienu punktus;
 - 2) 110 un 330 kilovoltu gaisvadu elektrolīnijās – uz visiem balstiem;
 - 3) 6 līdz 20 kilovoltu kabeļlīnijās (bez asfalta seguma) – trases taisnajos posmos ik pēc 200 m un trases pagriezienu punktus;
 - 4) taisnajos posmos ik pēc 200 m un trases pagriezienu punktus;
- 8.2.3.11 Elektrisko tīklu īpašniekiem un lietotājiem:
- 1) jāuztur elektrolīniju trases ugunsdrošā stāvoklī;
 - 2) jāuztur gaisvadu elektrolīniju trases mežos šādā platumā:

- līdz 0,4 kilovoltu elektrolīnijām -	5,0 m
- 6 līdz 20 kilovoltu elektrolīnijām-	13 m
- 110 kilovoltu elektrolīnijām-	26 m
- 330 kilovoltu elektrolīnijām	48 m
 - 3) jāuztur kabeļlīniju trases mežos 4,0 m platumā;

4) jāizcērt krūmi un koki elektrolīniju trasēs, kā arī koki, kas aug ārpus trasēm un var krist uz vadiem vai balstiem;

8.2.4. Siltumtīklu aizsargjoslas

- 8.2.4.1. Eksploatācijas aizsargjoslas gar siltumtīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu siltumtīklu, to iekārtu un būvju eksploatāciju un drošību.
- 8.2.4.2. Mārsnēnu pagastā tiek noteikts šāds eksploatācijas aizsargjoslu minimālais platums:
- gar pazemes siltumvadiem, siltumapgādes iekārtām un būvēm - zemes gabals, kuru aizņem siltumvadi, iekārtas un būves, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas 2 metru attālumā katrā pusē no cauruļvada apvalka, kanāla, tuneļa vai citas būves ārmaļas;
 - ap virszemes siltumvadiem, sadales iekārtām un siltuma punktiem - zemes gabals, kuru aizņem siltumvadi, iekārtas un būves, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas 1 metra attālumā katrā pusē no siltumvadu, iekārtu un būvju nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.
- 8.2.4.3. Teritorijas plānojumā siltumtīklu aizsargjoslas nav grafiski parādītas, jo to neļauj plānojuma mērogs 1:10000 un 1:5000. Tādēļ aizsargjoslas gar visa veida sakaru līnijām un objektiem un ir jānorāda un jāprecizē detālplānojumos, būvprojektos un zemes ierīcības projektos gadījumos, kad tādi tiek izstrādāti.

8.2.5. Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm

- 8.2.5.1. Eksploatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču eksploatāciju un drošību.
- 8.2.5.2. Eksploatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm nosaka MK noteikumi Nr.258 no 13.05.2003.
- 8.2.5.3. Mārsnēnu pagastā ap valsts un koplietošanas meliorācijas ūdensnotekām (regulētām vai ierīkotām) tiek noteiktas 10 m platas eksploatācijas aizsargjoslas (13. tabula).

13. tabula. Eksploatācijas aizsargjoslas ap valsts un koplietošanas meliorācijas ūdensnotekām

Ūdensnotekas nosaukums (ŪSIK kods)	Aizsargjosla (m)
Staiduļu grāvis (5238582)	10
Grīviņupīte (52392)	
Muldu – Pilpju grāvis (5239322)	
Miegupe (52394)	
Mīluma (Būtes strauts) (523944)	
Lisa (5242)	
Kaņupīte (52424)	
Liekupe (Braslava) (523932)	
Starti	
Penguri	
Ješkas	
Penguru purvs	
Kalnciems	
Sproģu zemes	
Velliņu kūts drenāža	
Lisa Miegupes pienotava	
Pirmskara drenāža	
Sīmaņi	
Savieļi Mežag.Siguti	
Pintuļi Penguri Dauguļi	
Miegupe Pienotava	

- 8.2.5.3. Ap regulētām ūdensnotekām (maģistrālajiem kanāliem) meža zemēs aizsargjosla tiek noteikta atbērtnes pusē 8 - 10 m attālumā (atkarībā no atbērtnes platuma) no ūdensnotekas kroles.
- 8.2.5.4. Ja ūdensnotekas un ūdenstilpnes krastu veido aizsargdambis, aizsargjoslas robežu nosaka piecu metru attālumā no aizsargdambja sausās nogāzes pakājes.
- 8.2.5.5. Ap liela diametra (30 cm vai lielāks) kolektoru aizsargjosla tiek noteikta 8 m uz katru pusi no kolektora ass līnijas.
- 8.2.5.6. Visas meliorācijas noteku aizsargjoslas ir jāuzrāda un jāprecizē detālplānojumos un būvprojektos, gadījumos, kad tādi tiek izstrādāti.
- 8.2.5.7. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija citos zemes lietošanas veidos (apbūve, dīķu un ūdenskrātuvju ierīkošana, apmežošana un ceļu ierīkošana) jāveic saskaņā ar 20.07.2004. gada Ministru kabineta noteikumiem Nr.619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamo zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas”.

8.2.6. Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem

- 8.2.6.1. Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību.
- 8.2.6.2. Mārsnēnu pagastā noteikts šāds ekspluatācijas aizsargjoslu minimālais platums:
 - a) gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem, ja tie atrodas līdz 2 m dziļumam, - 3 m katrā pusē no cauruļvada ārējās malas;
 - b) gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem, ja tie atrodas dziļāk par 2 m - 5 m katrā pusē no cauruļvada ārējās malas;
 - c) gar pašteses kanalizācijas vadiem - 3 m katrā pusē no cauruļvada ārējās malas.
- 8.2.6.3. Šīs aizsargjoslas kartē nav grafiski parādītas. Tās ir jāuzrāda un jāprecizē detālplānojumos, būvprojektos un zemes ierīcības projektos, gadījumos, kad tādi tiek izstrādāti.

8.2.7. Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem

- 8.2.7.1. Ekspluatācijas aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem nosaka, lai nodrošinātu ģeodēzisko punktu ilgstošu saglabāšanos un stabilitāti.
- 8.2.7.2. Pie ģeodēziskajiem punktiem pieder globālās pozicionēšanas tīkla punkti, triangulācijas tīkla punkti, poligonometrijas tīkla punkti, nivelēšanas tīkla punkti, gravimetriskā tīkla punkti, astronomisko novērojumu punkti.
- 8.2.7.3. Aizsargjoslā ap ģeodēzisko punktu ir vismaz vienu metru plata zemes josla no ģeodēziskā punkta konstrukcijas ārējās malas.
- 8.2.7.4. Aizsargjoslā ap ģeodēziskajiem punktiem iekļaujami tie zemes gabali, kuros atrodas ģeodēziskie punkti, kā arī vismaz vienu metru plata zemes josla ap to robežām.
- 8.2.7.5. Grunts ģeodēziskā punkta aizsargjoslas robeža atrodas 1 m attālumā no aprakumgrāvīša ārējās malas, nožogojuma vai virsbūves pamatiem. Ja šo ārējā noformējuma elementu nav, tad aizsargjoslas robeža atrodas 1 m rādiusā ap punkta centru vietās ar cietu zemes virsmas segumu (asfalts, bruģis u.c.) vai 3 m rādiusā pārējās vietās.
- 8.2.7.6. Sienas ģeodēziskā punkta aizsargjoslas robeža atrodas vertikālā plaknē gar būves sienu 0,5 m attālumā pa horizontāli uz abām pusēm no punkta un 3,1 m uz augšu no sienas repera, 1 m uz augšu un leju no nivelēšanas markas, 0,5 m uz augšu un leju no poligonometrijas sienas zīmes un gravimetriskā punkta markas.
- 8.2.7.7. Ģeodēziskos punktus un to aizsargjoslas kā apgrūtinājumu ietver zemes īpašuma (lietojuma) dokumentos. Ģeodēziskos punktus jāparāda zemes robežu un situācijas plānos, bet ēkās ierīkotos – arī ēku inventarizācijas plānos.
- 8.2.7.8. Mārsnēnu pagastā ģeodēziskie punkti un to aizsargjoslas ir jāparāda un jāprecizē detālplānojumos, kā arī visa veida būvprojektos.

8.2.8. Aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm

- 8.2.8.1. Mārsnēnu pagastu šķērso gāzesvadi ar spiedienu virs 1,6 Megapaskāli (maģistrālais gāzesvads Vireši – Tallina DN 700 mm, maģistrālā gāzesvada atzars uz gāzes regulēšanas staciju (GRS) „Lode” DN 114 mm. Mārsnēnu pagasta teritorijā atrodas pretkorozijas elektroķīmiskās

- aizsardzības stacija Nr.1 (KAS), anodu zemējums, anodu kabelis un 8 m attālumā no maģistrālo gāzesvadu ass atrodas sakaru kabeļi.
- 8.2.8.2. Eksploatācijas aizsargjoslas gar gāzesvadiem veido zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas katrā pusē no gāzesvada ass, gāzesvadam ar spiedienu:
- Līdz 0,4 megapaskāliem – 1 metra attālumā,
 - Vairāk par 0,4 megapaskāliem līdz 1,6 megapaskāliem – 5 metru attālumā,
 - Vairāk par 1,6 megapaskāliem – 15 metru attālumā.
- 8.2.8.3. Maģistrālā gāzes vada trase 3,0 platā joslā uz katru pusi no malējā gāzes vada jāattīra no krūmiem un kokiem, uzturot to ugunsdrošā stāvoklī;
- 8.2.8.4. Aizsargjoslas robežu atzīmē zemes robežu plānos neatkarīgi no tā, vai aizsargjoslas nosacītā robeža šķērso būves vai aizskar citu īpašumu;
- 8.2.8.5. Detālos plānojumos maģistrālo gāzes vadu aizsargjoslu īpašās informatīvās zīmes plāno:
- trases taisnajos posmos – redzamības robežās, bet ne tālāk par 500 m;
 - trases pagrieziena punktos;
 - Vietās, kur gāzes vadus šķērso visu kategoriju ceļi;
 - Lauksaimnieciski izmantojamās platībās – uz apstrādājamās zemes un meža stādījuma robežas;
- 8.2.8.6. Ap gāzes vadu iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm – zemes gabals un telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē no to iežogojuma vai norobežojošām konstrukcijām
- ap kondensāta uzglabāšanas tvertnēm - 25 m;
 - ap gāzes regulēšanas stacijām - 6 m;
 - ap gāzes regulēšanas punktiem ēkās vai skapjos - 10 m;
 - ap gāzes individuālajiem regulatoriem ar gāzes ieejas spiedienu 0,3 megapaskāli - 4 m;
 - ap gāzes individuālajiem regulatoriem ar gāzes ieejas spiedienu 0,6 megapaskāli - 7 m;
 - ap gāzes uzpildes stacijām (GUS) - 100 m;
 - ap gāzes balonu grupu iekārtām - 10 m;
 - ap automobiļu gāzes uzpildes stacijām (AGUS) - 10 m;
 - ap automobiļu dabasgāzes uzpildes kompresoru stacijām (AGKUS) - 25 m;
 - ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām - 10 m;
 - ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes pazemes cisternu (rezervuāru) grupu iekārtām - 10 m;
 - pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības iekārtu anodu zemējumam – 4 m no zemējuma kontūra;

8.3. Sanitārās aizsargjoslas

Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības. To galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.

8.3.1. Aizsargjoslas ap kapsētām

- 8.3.1.1. Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos.
- 8.3.1.2. Ap Mārsnēnu kapsētu daļā tiek noteikta 300 m liela sanitārā aizsargjosla no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas.
- 8.3.1.3. Lai nodrošinātu vides un cilvēka sanitāro aizsardzību, kapsētas aizsargjoslas teritorijā aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas, izņemot gadījumus, ja ir veikti iespējamās dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka iespējams nodrošināt kvalitatīvu dzeramo ūdeni ievērojot MK 05.01.1999. Nr.8 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika” 8.2.apakšpunktā noteiktās prasības.

- 8.3.1.4. Ja kapsēta vai atsevišķa apbedījuma vieta ir kultūras piemineklis, aizsargjosla nosakāma saskaņā ar likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, bet ne šaurāka, kā noteikts šajos noteikumos.
- 8.3.1.5. Kapsētām, kurās apbedīšana ir pārtraukta vismaz 25 gadus, aizsargjosla nav nepieciešama, izņemot kapsētas, kurās apbedīti mēra upuri, un kapsētas vai apbedījuma vietas, kuras ir kultūras pieminekļi. Aizsargjoslu var likvidēt pašvaldība pēc saskaņošanas ar Sabiedrības veselības aģentūru un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju.

8.3.2. Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm, ap izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm

- 8.3.2.1. Sanitārās aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no iespējamās vai esošās negatīvās ietekmes.
- 8.3.2.2. Sanitārās aizsargjoslas platumu ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka atkarībā no izmantotās tehnoloģijas un iekārtas tehniskā raksturojuma:
- a) attīrīšanas ietaisēm ar slēgtu apstrādi visā ciklā (bez vaļējām virsmām notekūdeņu un dūņu uzglabāšanai) ar jaudu virs 5 m³/diennaktī, – 50 m;
 - b) atklātām notekūdeņu apstrādei un slēgtai dūņu apstrādei vai slēgtai to uzglabāšanai – 100 m;
 - c) atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem – 200 m;
 - d) filtrācijas laukiem – 50 m.
 - e) Slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm un to filtrācijas laukiem, kur ietek attīrīts ūdens, ja to jauda nepārsniedz 15 m³/diennaktī, – 2 metri.
- 8.3.2.3. Aizsargjoslas nosaka no objekta ārējās robežas vai ārējās malas.
- 8.3.2.4. Mārsnēnu pagastā ap Mārsnēnu ciema notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm ir noteikta 200 m liela sanitārā aizsargjosla.

8.4. Drošības aizsargjoslas

Drošības aizsargjoslas nosaka ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem, ap aizsprostiem, ap vēja ģeneratoriem, gar gāzesvadiem ar spiedienu virs 1,6 megapaskāliem, gāzes regulēšanas stacijām, dabasgāzes kompresoru stacijām, dabasgāzes savākšanas punktiem, gāzes krātuvju urbumiem, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes noliktavām, krātuvēm un uzpildes stacijām, sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām un tirdzniecības punktiem, automobiļu gāzes uzpildes stacijām, gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus, kā arī gar virszemes siltumvadiem, kuru diametrs ir 400 milimetru un lielāks. Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību.

8.4.1. Gāzesvadu drošības aizsargjoslas

- 8.4.1.1. Drošības aizsargjoslu platums gāzesvadam ar spiedienu $P > 1,6$ MPa (maģistrālais gāzesvads Vireši – Tallina DN 700 mm) – 200 m uz katru pusi no gāzesvada ass..
- 8.4.1.2. Drošības aizsargjoslu platums gāzesvadam ar spiedienu $P > 1,6$ MPa (maģistrālā gāzesvada atzaram DN 114 mm uz GRS „Lode”) – 100 m uz katru pusi no gāzesvada ass.

8.4.2. Aizsargjoslas gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus

- 8.4.2.1. Aizsargjoslas gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas vai produktus apjomos, kas pārsniedz 10 cisternas vai vagonus vienā dzelzceļa sastāvā, nosaka, lai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz cilvēkiem avārijas gadījumā.
- 8.4.2.2. Aizsargjoslu platums katrā pusē dzelzceļam, pa kuru pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas vai produktus, ir no 25 līdz 100 metriem atkarībā no esošā un

plānotā apbūves blīvuma, apkārtnes reljefa, esošām un plānotām aizsardzības ietaisēm un stādījumiem.

8.4.2.3. Mārsnēnu pagastā nav minētās aizsargjoslas.

8.5. Aprobežojumi aizsargjoslās

- 8.5.1. Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojums nosaka visa veida aizsargjoslas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu. Tā kā kartogrāfiskajā materiālā ar mēroga noteiktību M1:15000 daudzas aizsargjoslas nav iespējams grafiski parādīt, tās jāprecizē un jāuzrāda detālplānojumos un arī būvprojektos.
- 8.5.2. Aizsargjoslu robežas jāatzīmē zemes gabalu plānos un jāieraksta zemesgrāmatā likumā noteiktajā kārtībā. Gadījumos, kad pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu darbība šajās vietās jāsaskaņo ar ieinteresētajām institūcijām.
- 8.5.3. Aprobežojumus aizsargjoslās nosaka „Aizsargjoslu likums” no 36. panta līdz 59. pantam.
- 8.5.4. Ja objektam ir noteikta aizsargjosla, tā īpašniekam ir atļauts aizsargjoslā veikt šī objekta ekspluatācijai, remontam, renovācijai un rekonstrukcijai nepieciešamos darbus. Par to rakstveidā jābrīdina zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vismaz divas nedēļas pirms darbu uzsākšanas, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā.

8.6. Tauvas josla

- 8.6.1. Tauvas josla tiek noteikta zvejas, kuģošanas un ar tām saistīto darbību nodrošināšanai gar ūdeņu krastiem neatkarīgi no īpašuma veida saskaņā ar Zvejniecības likumu, bet ne platāka par 40 metriem.
- 8.6.2. Zemes īpašumu plānos tā apzīmējama kā lietošanas tiesību ierobežojums. Tauvas josla gar mākslīgi izbūvētiem kanāliem, hidrotehniskām būvēm un citām būvēm uz ūdens (mākslīgi izbūvēta tauvas josla) nosakāma saskaņā ar šo būvju plāniem. To uztur un apsaimnieko attiecīgie īpašnieki (lietotāji).
- 8.6.3. Tauvas josla nav jānosaka, ja privātie ūdeņi un tiem pieguļošās sauszemes daļa pieder vienam un tam pašam īpašniekam un zvejas tiesības nepieder valstij;
- 8.6.4. Gar upēm un ezeriem tauvas josla nav jānorobežo ar speciālām zīmēm. Zemes īpašumu plānos tā apzīmējuma kā lietošanas tiesību ierobežojums;
- 8.6.5. Piekrastes zemes īpašniekiem ir tiesības lietot tauvas joslu, ciktāl šīs tiesības neierobežo šis likums, citi likumi un normatīvie akti. Tauvas joslas bezmaksas lietošana ir paredzēta kājāmgājējiem, zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai, robežapsardzībai, vides aizsardzībai un ugunsdrošības pasākumu veikšanai.
- 8.6.6. Tikai vides aizsardzības institūciju speciāli norādītās vietās un pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku tauvas joslā ir atļauta:
- a) laivu un kuģu piestāšana, to kravu izkraušana un pagaidu uzglabāšana;
 - b) laivu un kuģu pārziemošana, būve un remonts;
 - c) zvejnieku apmetņu ierīkošana, atpūta, zvejas rīku žāvēšana un citas ar zveju saistītas darbības.
- 8.6.5 Dabiskās tauvas joslas platums ir:
- a) gar privāto ūdeņu krastiem - 4 m;
 - b) gar pārējo ūdeņu krastiem - 10 m.
- 8.6.6 Mākslīgi veidotā ūdensobjekta tauvas joslas platums tiek noteikts attiecīgās būves plānā.
- 8.6.7 Zvejniecības likums norāda, ka ja dabiski mainās ūdenslīnija, atbilstoši jaunajai ūdenslīnijai mainās arī tauvas josla. Gadījumos, kad upes gultni groza ar mākslīgiem regulēšanas darbiem, ja nepieciešams, zemes gabali jaunām gultnēm un tauvas joslai atsavināmi uz vispārēja pamata saskaņā ar nekustamās mantas piespiedu atsavināšanas normām;
- 8.6.8 Tauvas josla gar mākslīgi izbūvētiem kanāliem, hidrotehniskām būvēm un citām būvēm uz ūdens (mākslīgi izbūvēta tauvas josla) nosakāma saskaņā ar šo būvju plāniem. To uztur un apsaimnieko attiecīgie īpašnieki (lietotāji)

- 8.6.9 Zivsaimniecības pārvalde tauvas joslas platumu zvejas vajadzībām un Satiksmes ministrijas Jūrniecības departaments – kuģošanas vajadzībām var noteikt arī šaurāku vai platāku, tomēr tas nedrīkst pārsniegt 40 metrus.
- 8.6.10 Tauvas joslas platums tiek skaitīts :
- a) gar upju un ezeru lēzeniem krastiem – no normālās ūdenslīnijas;
 - b) gar upju un ezeru kraujiem krastiem – no krasta nogāžu augšmalas, turklāt tauvas joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze.
- 8.6.11 Civillikums nosaka, ka tas, kam pieder zvejas tiesības, var lietot tauvas joslu zvejas vajadzībām. Ja tās platums nav noteikts, tas ir jāpieņem 4 m. Zemesgabala īpašnieks nezaudē īpašuma tiesības uz tauvas joslu, tikai viņš nedrīkst to apsēt, apbūvēt un izmantot tādā veidā, kas traucētu kuģniecību vai pludināšanu.

9. ATSEVIŠĶU TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

9.1. Ūdeņu (Ūdensteču un ūdenstilpju) teritorijas (Ū)

9.1.1. Definīcija	Ūdeņu teritorijas ir ūdenstilpes un ūdensteces, kur uzkrājas ūdeņi, ar caurteci vai bez tās. Mārsnēnu pagasta teritorijās plānojumā ir šāds virszemes ūdeņu teritoriju iedalījums: upes, ezeri, dīķi, ūdenskrātuves un meliorācijas grāvji.
9.1.2. Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Zivsaimniecība, zvejniecība. 2) Peldvieta. 3) Sporta nodarbības, rekreācija, makšķerēšana. 4) Ūdenstransports. Šo teritoriju atļautās izmantošanas un to noteikumus, atkarībā no ekoloģiskajiem apstākļiem, pamato ar attiecīgās teritorijas detālo plānojumu. <u>Palīgizmantošana:</u> Atbilstoši šo teritoriju izmantošanas īpatnībām un nepieciešamības, piem., tilti, aizsprosti, laivu piestātnes, peldētavu laipas un citas hidrotehniskas būves.
9.1.3. Citi teritorijas izmantošanas nosacījumi:	1) Ūdeņu teritorijās atļauts veikt laivu piestātņu būvniecību. Visa cita veida ar ūdeņu izmantošanu saistītu objektu apbūve pamatojama ar detālplānojumu, tai skaitā dažādas būves teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai, organizētas peldvietas, glābšanas stacijas un citas ar sportu un rekreāciju saistītās būves. 2) Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība ir veicama saskaņā ar MK noteikumiem Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (01.04.1997.) un MK noteikumiem Nr.1018 „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība” (19.12.2006.). 3) Peldvietas izveidojamas saskaņā ar MK noteikumiem Nr.300 „Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi” (11.08.98.), saskaņojot ar Sabiedrības veselības aģentūru, Reģionālo vides pārvaldi, likumdošanā noteiktajā kārtībā. 4) Ūdenstecēm un ūdenstilpnēm teritorijas plānojumā ir noteiktas aizsargjoslas un tauvas josla. Ierobežojumi, aizsargjoslu uzturēšanas un to stāvokļa kontroles nosacījumi ir spēkā saskaņā ar „Aizsargjoslu likumu” un MK apstiprinātajām aizsargjoslu noteikšanas metodikām, Civillikumu un Zvejniecības likumu. Neatkarīgi no zemes īpašuma formas, tauvas joslai ir jābūt brīvai, lai pa to netraucēti varētu pārvietoties glābšanas dienesti, zivju resursu un kārtības uzraudzības dienesti, tauvas joslu bez maksas drīkst izmantot makšķernieki un pa to var pārvietoties kājāmgājēji. 5) Nav atļauts patvaļīgi izmainīt upju, strautu un ūdenstilpju krasta joslu. Lai novērstu krastu tālāku eroziju, likumdošanā noteiktajā kārtībā ir izstrādājams krastu nostiprināšanas projekts.

9.2. Mežsaimniecības teritorijas (M)

9.2.1. Definīcija	Mežu teritorijas ir zemesgabali vai tā daļas, kas ietver mežu zemes, tai skaitā mežus, izcirtumus, meža pļavas, lauces, purvus, stigas, ceļus, meliorācijas sistēmas, grāvjus u.c. Mežu teritoriju galvenais izmantošanas veids ir mežsaimniecība un ar to saistītās funkcijas.
9.2.2. Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Mežsaimniecība. 2) Būves teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai, tai skaitā ceļi, skatu un novērošanas torņi, meliorācijas sistēmas u.c objekti. 3) Ar tūrismu un rekreāciju saistītas ēkas un būves. 4) Ar mežsaimniecisko darbību, medību saimniecību un medību tūrismu saistītas ēkas un būves. 5) Savvaļas dzīvnieku audzēšanas dārzs. 6) Esošo ēku un būvju renovācija vai rekonstrukcija. 7) Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves. 8) Derīgo izrakteņu iegūšana <u>Palīgizmantošana:</u> 1) Lauksaimnieciska izmantošana. 2) kapsētu ierīkošana
9.2.3. Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	2 ha Jaunveidojamā zemes gabala minimālā platība nav attiecināma uz inženiertehniskās apgādes tīkliem un to objektiem
9.2.4. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums	Kopējā izbūves teritorija tiek noteikta no visa meža nogabala, bet ne vairāk par 5% un tajā tiek ietverts: ēkas un citas būves, piebraucamie ceļi, autostāvvietas, gājēju ceļi, celiņi, takas un skatu laukumi.
9.2.5. Maksimālais stāvu skaits	2 stāvi un bēniņu izbūve.
9.2.6. Būvju maksimālais augstums	9 metri, , izņemot būves, kam augstumu nosaka to funkcija.
9.2.7. Citi teritorijas izmantošanas noteikumi	1) Mežu teritorijas ir izmantojamas mežsaimniecības vajadzībām LR likumos un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un saskaņā ar meža inventarizāciju. Mežu izmantošanu detalizē un nosaka meža ierīcības un apsaimniekošanas plāni, kas izstrādājami likumdošanā noteiktā kārtībā. 2) Apbūve atļaujama, ja tā nepieciešama šīs izmantošanas nodrošināšanai (novērošanas tornis u.tml.). 3) Atļauta meža infrastruktūras attīstība un uzturēšana (ceļi, grāvji – meliorācijas sistēmas). Meža ceļu infrastruktūras attīstība plānota tā, lai vidējais pievešanas attālums līdz ceļam no meža nogabala nepārsniegtu 800 m. 4) Ir atļauts paplašināt meža zemju platības uz iegādāto zemju rēķina (iepirkumi no privātā sektora, apmežojot lauksaimnieciski neperspektīvas zemes), kas tiek noformētas un saskaņotas normatīvos noteiktajā kārtībā. Meža zemju transformācija veicama saskaņā ar MK noteikumu Nr. 806 „Meža zemju transformācijas noteikumi” prasībām
9.2.8. Precizējumi un papildinājumi	Precizējumi un papildinājumi veicami detālplānojumos, ģenplānos, zemes ierīcības projektos, meža ierīcības vai apsaimniekošanas plānos.

9.3. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas (L)

9.3.1. Definīcija	1) Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojumā kā lauksaimnieciskās teritorijas ir noteiktas Mārsnēnu pagasta lauku teritorijā esošās lauksaimniecībā izmantojamās zemes (t.sk. pļavas, ganības, zālāji, tīrumi u.c.).
9.3.2. Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Lauksaimnieciskā darbība. 2) Savrupmāja ar saimniecības ēkām; tajā skaitā, kūts, klēts, šķūnis, dzīvnieku laukumi un nojumes, tehnikas nojume, pirts, siltumnīca, lecekti, pagrabs, pagalms, aka. 3) Dārzenkopība (ar siltumnīcām un lecektīm). 4) Dārzkopība. 5) Lopkopības ferma. 6) Zivju audzētava, dīķsaimniecība. 7) Biškopība. 8) Kokaudzētava. 9) Derīgo izrakteņu iegūšana <u>Palīgizmantošana:</u> 10) Komposta sagatavošana. 11) Pansija, viesnīca, viesu māja. 12) Atpūtas vieta, pirts, sporta komplekss 13) Mežsaimnieciskā izmantošana (apmežošana) 14) Telpas individuālam darbam, tai skaitā privāts mājas bērnu dārzs. 15) lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmums, 16) kokapstrādes darbnīca vai uzņēmums. 17) Palīgsaimniecības. 18) Dendrāriju ierīkošana 19) Zemesgabalos pie ūdeņiem -peldvieta Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves.
9.3.3. Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	2 ha. Jaunveidojamā zemes gabala minimālā platība nav attiecināma uz inženiertehniskās apgādes tīkliem un to objektiem.
9.3.4. Maksimālais stāvu skaits	2 stāvi un bēniņu izbūve.
9.3.5. Būvju maksimālais augstums	12 metri, izņemot būves, kam augstumu nosaka to funkcija.
9.3.6. Dzīvojamo ēku skaits uz viena zemes gabala	2
9.3.7. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums	10%
9.3.8. Būvlaide	10 metri
9.3.9. Ēku un būvju attālums no zemesgabala robežas	Ne tuvāk par 4 m no zemesgabala robežas.
9.3.10. Attālumi starp ēkām un būvēm	Attālums no dzīvojamās mājas līdz citai ēkai vai būvei nedrīkst būt mazāks par : a) kūtij - 50 m; b) mēslu krātuvei - 50 m; c) klētij, šķūnim, nojumei - pēc ugunsdrošības normām; d) akai - 10 m.

9.3.11.Lopkopības fermas un kūtis	1) Lopkopības fermām un kūtīm jābūt noteiktajā attālumā no citām fermām, apdzīvotām vietām, ceļiem un citiem objektiem. (skatīt sadaļu 4.20. „Attālumi no lopkopības fermām”). 2) Prasības mājlopu ēkām un būvēm dotas sadaļā 4.35. „Ēkas un būves mājlopiem”.
9.3.12.Noteikumi viensētām	1) Pieļaujamais dzīvojamo ēku augstums ir 2 stāvi un ne augstāk par 8,0 m no teritorijas izbūvētās vai iekoptās virsmas vidējās augstuma atzīmes. Pieļaujams vertikāls arhitektonisks akcents ne augstāk par 12 m.; 2) Priekšpagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 25 m.; 3) Sānpagalms minimālais platums un attālums līdz zemesgabala aizmugures robežai nedrīkst būt mazāks par 30 m; 4) Aizmugures pagalma minimālais dziļums nedrīkst būt mazāks par 30 m; 5) Izbūvējot uz viena zemesgabala vairākas dzīvojamās mājas, vēlams vienlaicīgi paredzēt zemesgabala sadalīšanas iespējas;
9.3.13.Citi noteikumi	1) Lauksaimniecības zemju transformācija veicama saskaņā ar LR likumdošanas prasībām. 2) Zemes transformācija atļauta saskaņā ar spēkā esošu vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu vai detālplānojumu; 3) Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija par meža zemēm notiek saskaņā ar 2004.gada 20.jūlija noteikumiem Nr.619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas”. 4) Meliorētās teritorijas nav atļauts transformēt uz mežsaimniecisku izmantošanu; 5) Būvniecība aizliegta augstvērtīgās, meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs; 6) Lauksaimniecības zemēs iespējama lauksaimniecības zemju apmežošana, kas veicama saskaņā ar LR likumdošanas prasībām. 7) Lauksaimniecības zemēs iespējama derīgo izrakteņu izpēte un ieguve saskaņā ar LR likumdošanas prasībām. 8) Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība ir veicama saskaņā ar MK noteikumiem Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (01.04.1997.) un MK noteikumiem Nr.1018 „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība” (19.12.2006.). 9) Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācija par meža zemēm notiek saskaņā ar 2004.gada 20.jūlija MK noteikumiem Nr.619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļauju”.

9.4. Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas (Ln)

9.4.1. Definīcija	Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas ir lauksaimniecībā izmantojama zeme, kas neatkarīgi no īpašumu robežām veido nedalītu zemes nogabalu (nogabalā ieskaitāmi pašvaldību, uzņēmumu un māju ceļi un ūdenstilpes ar platību līdz 1 ha), kuru norobežo lauksaimniecībā neizmantojamās zemes, tai skaitā meža zemes, ūdensteces, valsts autoceļi un dzelzceļš, un kur zemes kvalitātes novērtējums nav zemāks par 50 ballēm un nogabala platība nav mazāka par 50 ha.
9.4.2. Atļautā izmantošana	1) Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijās nav atļauta zemes gabalu sadalīšana un transformācija, izņemot gadījumu, ja par to izdots Ministru kabineta rīkojums. 2) Nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemēs jaunveidojamo zemesgabalu minimālā platība nedrīkst būt mazāka par 10 ha. 3) Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas izmantojamās saskaņā ar 14.02.2006. MK noteikumiem Nr.142 „Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām”. 4) Ja nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijai tiek mainīts statuss, tad tai tiek piemēroti Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas (L) nosacījumi, kas doti Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nodaļā 9.3.
9.4.3. Citas prasības	Prasības lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijai par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un transformācijas atļauju izsniegšanas kārtību nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijās nosaka Ministru kabineta 2004. gada 20. jūlija noteikumi Nr.619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas”.

9.5. Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)

9.5.1. Definīcija	Apbūves noteikumos savrupmāju dzīvojamā teritorija (DzS) nozīmē zemesgabalu, kur primārais zemes izmantošanas veids ir savrupmāja, bet atļautas arī citas izmantošanas.
9.5.2. Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) savrupmāja (vienas ģimenes, divu ģimeņu dzīvojamā māja) 2) telpas individuālam darbam, tai skaitā privāts mājas bērnodārzs, pansija, ārsta privātprakse u.c.; 3) personīgā palīgsaimniecība; 4) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti. <u>Palīgizmantošana:</u> 5) sabiedriskais un darījuma objekts; 6) saimniecības ēkas (ne vairāk kā 2 vienā zemes vienībā); 7) pirts, dārza māja; 8) telpas individuālam darbam, tai skaitā privāts mājas bērnodārzs, pansija, ārsta privātprakse u.c.; 9) personīgā palīgsaimniecība; 10) inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti 11) mazumtirdzniecība vai pakalpojumu objekts
9.5.3. Jaunveidojamā zemesgabala minimālā platība	1500 m ² ; Jaunveidojamā zemes gabala minimālā platība nav attiecināma uz inženiertehniskās apgādes tīkliem un to objektiem
9.5.4. Zemesgabala minimālais platums	a) savrupmāju apbūvei - 15 m; b) minimālā ielas vai ceļa fronte - 15 m
9.5.5. Zemesgabala apbūves blīvums	30 %
9.5.6. Minimālā brīvā teritorija	Zemesgabala minimālā brīvo (zaļo) teritoriju nosaka: a) savrupmāju apbūvei – 70% b) pirmsskolas bērnu iestādei – ne mazāka par šīs iestādes stāvu platību.
9.5.7. Būvlaide	Būvlaide - ne mazāk kā 6 m. Iedibinātas būvlaides gadījumā, izvietojot galveno ēku ir jāievēro šī iedibinātā būvlaide.
9.5.8. Ēku skaits uz zemes gabala	Uz zemesgabala ir atļauts izvietot vienu savrupmāju un divas palīgēkas.
9.5.9. Būvju maksimālais augstums	9 metri
9.5.10. Minimālā zemes vienības fronte	20 metri
9.5.11. Stāvu skaits	2 stāvi un bēniņu izbūve Apbūves noteikumos noteiktie ēku un citu būvju augstumi nav attiecināmi uz atsevišķiem akcentiem, kas ir jāpamato ar detālpārplānojumu vai būvprojektu.
9.5.12. Pagalma noteikumi	1) Zemesgabala daļu starp būvlaidi un ielas sarkano līniju nedrīkst apbūvēt; 2) Priekšpagalmā, kas veidojas gar būvlaidi un ielas sarkano līniju, ir ierīkojami dekoratīvie stādījumi vai zālāji; 3) Saimniecības ēkas un palīgēkas nav izvietojamas gar ielas vai ceļa fronti. Izņēmumi jānosaka Plānošanas un arhitektūras uzdevumā.
9.5.13. Citi noteikumi	1) Ēku būvdarbus atļauts uzsākt pēc ielu (ceļu) un inženierkomunikāciju izbūves. Ielas (ceļus) un maģistrālās inženierkomunikācijas izbūvē zemes

vienības īpašnieks par saviem līdzekļiem. Pašvaldība ielas (ceļus) var pārņemt savā apsaimniekošanā pēc to izbūves, vienojoties ar ielas (ceļa) īpašnieku.

2) Jaunas savrupmāju apbūves teritoriju ierobežo sarkanās līnijas.

3) Ēkas un būves drīkst izvietot ne tuvāk kā 3 m no zemesgabala robežām. Ja ir saņemta kaimiņa zemes gabala īpašnieka rakstiska piekrišana, ko tas apliecina ar personisku parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, kā arī tiek ievērotas ugunsdrošības un sanitārās normas, ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, šo attālumu var samazināt.

4) Ja ēka vai būve izvietota tieši pie kaimiņa zemesgabala robežas, tad ēkas vai būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidotai kā pretuguns mūrim ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu ēku vai būvi. Tādā gadījumā jumts jāveido ar kritumu uz sava zemesgabala pusi.

5) Lai nodrošinātu optimālus insolācijas un apgaismojuma apstākļus blakus zemes gabalos, nevienā mājas punktā maksimālais apbūves augstums nedrīkst pārsniegt pusi (0,5) no attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un ielas ass līniju un pusotra (1,5) attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un robežu ar kaimiņu zemesgabalu.

6) Minimālais attālums no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām blakus zemesgabalos nedrīkst būt mazāks par 6 m.

7) Paredzot jebkura veida būvniecību, rekonstrukciju, vai labiekārtošanu apbūves teritorijās, kas atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā,

8) Būvvaldei plānošanas un arhitektūras uzdevumā ir jānosaka papildus prasības arhitektoniskajam risinājumam, krāsojumam un labiekārtojumam.

9) Mārsnēnu pagasta ciemu robežās dzīvojamā apbūve gar autoceļiem veidojama ievērojot ielu sarkano līniju un būvlaidi.

9.6. Tūrisma un rekreācijas teritorijas (A)

9.6.1. Definīcija	Tūrisma un rekreācijas teritorijas ir sabiedrībai brīvi pieejamas teritorijas, kuru izmantošana saistīta ar rekreāciju, sportu, tūrismu vai kvalitatīvas dabas vides nodrošināšanu, un ietver ar rekreāciju saistītās ēkas un būves.
9.6.2. Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Dārzi, parki, skvēri (sabiedriskie zaļumi). 2) Mežaparki. 3) Piemiņas vietas. 4) Sezonas rakstura tūrisma un sporta infrastruktūras objekti. 5) Teritorijas labiekārtojums un ar rekreāciju saistītās būves. 6) Organizētas peldvietas. 7) Laivu piestātnes. 8) Glābšanas stacijas. 9) Specifiskas atrakciju izbūves. 10) Brīvdabas estrādes. 11) Skatu torņi. 12) Spēļu laukumi. 13) Slēpošanas trase. 14) Golfa laukums. <u>Palīgizmantošana:</u> Atsevišķos gadījumos, ja to pamato ar detālplānojumu, ir atļauta autostāvvietu izbūve apmeklētāju vajadzībām. Papildus izmantošana : 15) Inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti. 16) Saimniecības ēka, palīgbūve; 17) Kempings 18) Viesu māja 19) Viesnīca Atsevišķos gadījumos, ja to pamato ar detālplānojumu, ir atļauta autostāvvietu izbūve apmeklētāju vajadzībām.
9.6.3. Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	Atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai
9.6.4. Apbūves blīvums	30 %
9.6.5. Ēku stāvu skaits	2 stāvi
9.6.6. Būvlaide	6 metri
9.6.7. Minimālā brīvā teritorija	70 %
9.6.8. Būvju maksimālais augstums	9 metri, izņemot būves, kam augstumu nosaka to funkcija
9.6.9. Citi teritorijas izmantošanas nosacījumi	1) Gājēju ceļu parametri jāizvēlas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, ceļa platumu pieņemot ne mazāk par 0,75 m. 2) Jānodrošina piekļūšanas un pārvietošanās iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

	3) Veicot būvniecību, maksimāli saglabājama dabiskā veģetācija un reljefs.4) Ierīkojot telšu, kempingu u.c. atpūtas vietas, tās jānodrošina ar iekārtotu ugunsкура vietu, atkritumu tvertnēm5) atpūtas vietas nodrošina ar piebraucamo ceļu atbilstoši ugunsdzēsības tehniskas piebraukšanai un vietām automašīnu novietošanai6) Ūdensobjektu krastus regulāri tīra, tikai vietās, kur paredzēts veidot atvērtu skatu uz ūdensobjektu, labiekārtotu atpūtas vietu t.sk. laivotāju pieturvietu.

9.7. Lauku apbūves teritorijas (LA)

9.7.1.Definīcija	Apbūves noteikumos Lauku apbūves teritorijas nozīmē zemesgabalus, kur primārais zemes izmantošanas veids ir lauksaimniecība, ģimenes māja (savrupmāja) ar piemājas saimniecību, bet papildus atļautas vēl citas izmantošanas.
9.7.2.Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Savrupmāja ar saimniecības ēkām, t.sk. šķūnis, pirts, siltumnīca, lecekti, pagrabs, suņu aploks vai būda, kūts, klēts. 2) Lauksaimnieciskā darbība. 3) Dārzenkopība, sakņkopība. 4) Augļkopība, kokaudzētava, dekoratīvā dārzkopība. 5) Biškopība; 6) Lopkopība, komposta sagatavošana 7) Savrupmāja, telpas individuālam darbam, tai skaitā pansija, privāts mājas bērnudārzs, u.c. 8) Lauku tūrisms, viesu māja, kempings. 9) Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves. <u>Papildizmantošana:</u> a) tirdzniecības vai pakalpojumu objektu; b) vieglās ražošanas objekts; c) moteli vai kempingu; d) ceļa apkalpes objektu - degvielas uzpildes staciju vai gāzes uzpildes staciju, autoremonta darbnīcu u.c. e) sabiedriska objekts, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, sporta būve; f) tūrisma un rekreācijas objekts, darījumu un komerciāla rakstura objekts. inženiertehniskās apgādes tīkli un būves.
9.7.3.Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	0,5 ha Jaunveidojamā zemes gabala minimālā platība nav attiecināma uz inženiertehniskās apgādes tīkliem un to objektiem
9.7.4.Apbūves blīvums	15 %
9.7.5.Zemesgabala minimālā zemes vienības fronte	20 m
9.7.6.Minimālā brīvā teritorija	85%
9.7.7.Stāvu skaits	2 stāvi ar bēniņu izbūvi.
9.7.8.Būvju maksimālais augstums	9 metri, izņemot būves, kam augstumu nosaka to funkcija.
9.7.9.Būvlaide	a) Teritorijās pie valsts autoceļa– 60 m no ceļa ass; b) Teritorijā ar iedibinātu būvlaidi, galveno ēku novieto uz tās, ja risinājums nav noteikts detālplānojumā; c) Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām; pirmsskolas bērnu iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m; d) citos gadījumos - 6 metri, ja risinājums nav noteikts detālplānojumā.
9.7.10.Ēku skaits uz zemesgabala	Divas dzīvojamās mājas un palīgēkas, atkarībā no pieļaujamā apbūves blīvuma.
9.7.11.Ēku un būvju attālums no	Nevienu ēku vai būvi nedrīkst ierīkot tuvāk par pieļaujamo attālumu no autoceļiem un tuvāk par 4 m no zemesgabala robežas.

zemesgabala robežas	
9.7.12. Attālums starp ēkām un būvēm	Attālums no savrupmājas līdz citai ēkai vai būvei nedrīkst būt mazāks par : - Kūtij - 50 m - kūstmēslu glabātuvei - 50 m - vircas bedrei - 50 m - lopkopības fermai - pēc sanitārajām normām - klētij, šķūnim, nojumei - pēc ugunsdrošības normām - akai - 10 m
9.7.13. Precizējumi un papildinājumi	1) Ēku un būvju fasādes krāsojums, apdares materiāli un jumta segums saskaņojams ar būvvaldi vai nosakāms detālplānojumā. 2) Ēku būvdarbus atļauts uzsākt pēc ielu (ceļu) un inženierkomunikāciju izbūves. Ielas (ceļus) un maģistrālās inženierkomunikācijas izbūvē zemes vienības īpašnieks par saviem līdzekļiem. Pašvaldība ielas (ceļus) var pārņemt savā apsaimniekošanā pēc to izbūves, vienojoties ar ielas (ceļa) īpašnieku. 3) Meliorācija paredzama, ņemot vērā iepriekšizveidotās sistēmas. 4) Būvniecība veicama ārpus aizsargājamiem biotopiem, maksimāli saglabājot dabas pamatni, reljefu, zemsedzi un kokus. 6) Lauksaimniecības zemju transformāciju veic tikai zem ēkām, būvēm un ceļiem saskaņā ar MK noteikumu prasībām. 7) Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība ir veicama saskaņā ar MK noteikumiem Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (01.04.1997.) un MK noteikumiem Nr.1018 „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība” (19.12.2006.).

9.8. Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)

9.8.1. Definīcija	Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas ir zemesgabali, kur primārais zemes izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves, bet papildus atļautas vēl citas izmantošanas.
9.8.2. Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Daudzstāvu daudzdzīvokļu nams. 2) Mazstāvu daudzdzīvokļu nams. 3) Dvīņu māja (divas bloķētas ģimenes dzīvojamās mājas) 4) Saimniecības ēka, palīgbūves. 5) Pirmsskolas bērnu iestāde, t.sk. privāts mājas bērnudārzs. 6) Telpas individuālam darbam, tai skaitā privāts mājas bērnudārzs, ārstu prakse u.c. 7) Apstādījumi, bērnu rotaļu laukumi. 8) Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves. <u>Papildizmantošana:</u> Atsevišķā zemesgabalā, ja to paredz detālplānojums, vai daudzdzīvokļu namu pirmajos stāvos atļauts izbūvēt vietējas nozīmes: 1) Pārvaldes iestādi. 2) Kultūras iestāde 3) Nevalstiskās organizācijas iestāde 4) Sociālās aprūpes iestāde 5) Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu. 6) Kultūras iestādi. 7) Ārstniecības iestādi. 8) Sporta būvi. 9) Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves.
9.8.3. Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	3000 m ² Jaunveidojamā zemes gabala minimālā platība nav attiecināma uz inženiertehniskās apgādes tīkliem un to objektiem
9.8.4. Zemesgabala (parceles) minimālā fronte	15 m
9.8.5. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums	Daudzdzīvokļu mājas apbūvei – 40 %. Pārvaldes, tirdzniecības un/vai pakalpojumu iestādei – 40 %. Sporta būvē – 20 %.
9.8.6. Minimālā brīvā teritorija	40% Pirmsskolas bērnu iestādei – ne mazāka par šīs iestādes stāvu platību.
9.8.7. Stāvu skaits	5
9.8.8. Būvju maksimālais augstums	20 metri
9.8.9. Būvlaide	6 m. Iedibinātas būvlandes gadījumā, tiek rekomendēts ievērot šo būvlaidi. Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām pirmsskolas bērnu iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m.
9.8.10. Ēku skaits uz zemesgabala	Netiek noteikts.
9.8.11. Precizējumi un papildinājumi	1) Paredzot atļauto būvniecību, rekonstrukciju, vai labiekārtošanu, apbūves teritorijās, kas atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā, Būvvaldei

	plānošanas un arhitektūras uzdevumā ir jānosaka papildus prasības arhitektoniskajam risinājumam, krāsojumam un labiekārtojumam.
2)	Precizējumi un papildinājumi veicami detālplānojumos, ģenplānos, zemes ierīcības projektos.
3)	Daudzstāvu daudzdzīvokļu ēkās, sabiedriskos tirdzniecības un pakalpojumu objektos nodrošina pieslēgumu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīklam.
4)	Zemes vienībā jāparedz vieta automašīnas novietošanai (stāvvietā vai garāžā) vismaz vienai automašīnai uz katru dzīvokli.
5)	Pie atkritumu konteineru novietnēm piekļūšanai jāparedz ceļš 3 m platumā.
6)	Tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts drīkst atrasties galvenās ēkas pirmajā stāvā; atļauts objekta vajadzībām izmantot zem tā esošo pagrabstāvu.

9.9. Jauktas darījumu un sabiedriskas nozīmes apbūves teritorijas (JDS)

9.9.1. Definīcija	Jauktas darījumu un sabiedriskas nozīmes apbūves teritorijas ir teritorijas, kur galvenais zemes, ēkas vai būves izmantošanas veids ir darījumu un sabiedriskas vai sociālas nozīmes objekti - darījumu iestādes, tirdzniecības vai pakalpojumu objekti, valsts un pašvaldības pārvaldes, reliģijas, izglītības, kultūras, zinātnes, ārstniecības, sociālās aprūpes vai citas līdzīgas nekomerciālas iestādes, bet papildus izmantošana ir ēkas un būves, kas nepieciešamas pamatfunkcijas nodrošināšanai.
9.9.2. Atļautā izmantošana	Teritorijas, kas paredzētas komerciāla rakstura darījumu iestāžu objektu apbūvei un to darbības nodrošināšanai <u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Darījumu un komerciāla rakstura objekts. 2) Tūrisma un atpūtas uzņēmums. 3) Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmums. 4) Tirdzniecības vai pakalpojumu objekts. 5) Autoapkalpes (servisa) uzņēmums. 6) Sporta laukums ar aprīkojumu, stadions, ēkas. 7) Motelis, viesnīca, kempings. 8) Ēkas biroja telpām. 9) Degvielas uzpildes stacija. 10) Kultūras iestāde. 11) Lidlauks. 12) Atklātās un slēgtās sporta būves. <u>Papildizmantošana:</u> 13) Valsts vai pašvaldības pārvaldes iestāde. 14) Ārstniecības iestāde. 15) Viegglās ražošanas uzņēmums. 16) Savrupmāja, dvīņu māja. 17) Dzīvoklis. 18) Saimniecības ēka, garāža. 19) Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti.
9.9.3. Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	Atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai, bet ne mazāk kā 1500 m ² .
9.9.4. Zemesgabala (parceles) minimālā fronte	15 m
9.9.5. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums	45%
9.9.6. Minimālā brīvā teritorija	40% dzīvojamā apbūvē 10 % iestāžu zemesgabalos Pirmsskolas bērnu iestādei – ne mazāka par šīs iestādes stāvu platību.
9.9.7. Stāvu skaits	Netiek noteikts
9.9.8. Būvju maksimālais augstums	12 metri
9.9.9. Būvlaide	6 m. Iedibinātas būvlandes gadījumā, tiek rekomendēts ievērot šo būvlaidi. Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām pirmsskolas bērnu iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m.
9.9.10. Ēku skaits uz zemesgabala	Netiek noteikts. Zemesgabala maksimālā apbūves intensitāte nedrīkst pārsniegt 150 %

9.9.11.Citi noteikumi	1) Pie visām sabiedriskajām ēkām ir jāparedz autostāvvietas, nosakot nepieciešamo stāvvietu skaitu atbilstoši aprēķiniem. 2) Jānodrošina piekļūšanas un pārvietošanās iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
9.9.12.Precizējumi un papildinājumi	1) Paredzot atļauto būvniecību, rekonstrukciju, vai labiekārtošanu, Būvvaldei plānošanas un arhitektūras uzdevumā ir jānosaka papildus prasības arhitektoniskajam risinājumam, krāsojumam un labiekārtojumam. 2) Precizējumi un papildinājumi veicami detālplānojumos, ģenplānos, zemes ierīcības projektos, meža ierīcības vai apsaimniekošanas plānos. 3) Ēku būvdarbus atļauts uzsākt pēc ielu (ceļu) un inženierkomunikāciju izbūves. Ielas (ceļus) un maģistrālās inženierkomunikācijas izbūvē zemes vienības īpašnieks par saviem līdzekļiem. Pašvaldība ielas (ceļus) var pārņemt savā apsaimniekošanā pēc to izbūves, vienojoties ar ielas (ceļa) īpašnieku. 4) Būvprojekta sastāvā jāizstrādā teritorijas labiekārtojuma projekts, 5) Teritorijas aizliegts nožogot, izņemot būves, kam to nosaka būvnormatīvi, vai teritorijas labiekārtojuma projektā paredzēts dekoratīvs žodziņš ne augstāks par 1 metru 6) Jauna darījumu un sabiedrisko objektu apbūve nav veidojama tuvāk par 50 m no valsts galvenā autoceļa nodalījuma joslas un 30 m no 1.šķiras valsts autoceļu nodalījuma joslas, ja attiecīgās institūcijas nenosaka savādāk.

9.10. Ražošanas objektu apbūves teritorijas (R)

9.10.1.Definīcija	Ražošanas apbūves teritorijas ir zemesgabali, kur primārais zemes, ēkas un būves izmantošanas veids ir ražošanas objekti, darbnīcas, noliktavas, vairumtirdzniecības iestādes, transporta uzņēmumi, kam ir uzstādītas īpašas prasības, noteiktas sanitārās vai citas aizsargzonas.
9.10.2.Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Noliktavas, garāžas, katlu mājas. 2) darījumu iestāde 3) mazumtirdzniecības vai pakalpojumu objekts 4) Vairumtirdzniecības iestādes. 5) Tehniskās apkopes stacija, degvielas uzpildes stacija. 6) Sabiedriskās garāžas. 7) Vispārīgās ražošanas uzņēmums, kas nerada būtisku piesārņojumu. 8) Lopkopības ferma. 9) Vieglās ražošanas uzņēmums 10) Kravu stacija 11) Ferma 12) Veterinārā iestāde 13) Sēņu audzētava; 14) Ēkas un būves, kas saistītas ar Biogāzes ražošanu 15) Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves. <u>Papildizmantošana:</u> 1) pārvaldes iestāde; 2) Degvielas uzpildes stacija 3) Tehniskās apkopes stacija 4) Auto tirdzniecības iestāde 5) Sabiedriska garāža 6) Saimniecības ēka 7) Atklāta uzglabāšana 8) Dzīvoklis kā palīgizmantošana 9) Sporta būve kā palīgizmantošana 10) Mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts kā palīgizmantošana Dzīvojamā apbūve šajās teritorijās nav atļauta.
9.10.3.Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	Atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai.
9.10.4.Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums	Zemesgabala maksimālais pieļaujamais apbūves blīvums – no 40% līdz 70%, ir jāprecizē detālplānojumā, ģenerālplānā vai zemes ierīcības projektā atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības un atbilstošiem normatīviem.
9.10.5.Minimālā brīvā teritorija	Tiek noteikta detālplānojumā, vai attiecīgā objekta ģenerālplānā, atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības, bet ne mazāka kā 15%.
9.10.6.Būvlaide	Būvlaide nosakāma ne mazāk par 6 m. Iedibinātas būvlaides gadījumā, ir jāievēro šī iedibinātā būvlaide.
9.10.7.Ēku skaits uz zemesgabala	Atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai, nepārsniedzot blīvuma un minimālās brīvās teritorijas rādītājus
9.10.8.Zemesgabala (parceles) minimālā fronte	15 m
9.10.9.Būvju maksimālais augstums	15 m. Atsevišķos gadījumos pieļaujams paaugstināt, ja to pamato tehniskās iekārtas atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības.

9.10.10. Precizējumi un papildinājumi	1) Būvvaldei plānošanas un arhitektūras uzdevumā ir jānosaka papildus prasības arhitektoniskajam risinājumam, krāsojumam un labiekārtojumam. 2) Precizējumi un papildinājumi veicami detālplānojumos, ģenplānos, zemes ierīcības projektos, meža ierīcības vai apsaimniekošanas plānos. 3) Papildus citiem noteikumiem, atklāta uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, ja tā nav nožogota ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu. 4) Jāveic teritoriju sakārtošana atbilstoši katra konkrētā objekta situācijai (teritorijas sakopšana, bīstamo objektu nojaukšana, atkritumu savākšana un transportēšana u.tml.). 5) Teritoriju sakārtošana veicama saskaņā ar vides aizsardzības institūciju nosacījumiem. 6) Aizsargjoslu (aizsargjoslas) iekļauj funkcionāli nepieciešamajā uzņēmuma teritorijā. 7) Jaunu ražošanas un tehnisko objektu izbūve pieļaujama ne tuvāk par 50 m no valsts galvenā autoceļa A3 un 30 m no 1. šķiras valsts autoceļiem nodalījumu joslām, ja „Latvijas valsts ceļi” teritoriālā nodaļa nenosaka savādāk.
---------------------------------------	---

9.11. Komunālo un tehnisko objektu apbūves teritorijas (T; K)

9.11.1.	Komunālās un tehniskās apbūves teritorijas ir izbūves teritorijas, kurās galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir valsts un pagasta inženierkomunikāciju objekti, kā arī transporta un noliktavu uzņēmumi un iestādes. Dzīvojamā apbūve šajā teritorijā nav atļauta. Pie Komunālajām un tehniskajām apbūves teritorijām atsevišķi ir izdalītas Kapsētu teritorijas (K).
9.11.2. Atļautā izmantošana	<u>Galvenā izmantošana:</u> 1) Darbnīcas. 2) Vairumtirdzniecības iestāde. 3) Kravu stacijas, noliktavas, saimniecības ēkas. 4) Sabiedriskās garāžas. 5) Tehniskās apkopes stacijas, degvielas uzpildes stacijas (tai skaitā gāzes uzpilde). 6) Meliorācijas sistēmas, sūkņu stacijas. 7) Atklāta uzglabāšana. 8) Vispārīgās ražošanas uzņēmumi, kas nerada būtisku piesārņojumu. 9) Kapsētu teritorijas. 10) Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves. <u>Papildizmantošana:</u> Atsevišķos gadījumos, ja to pamato ar detālplānojumu, ir atļauts: 1) Mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts kā palīgizmantošana. 2) Dienesta dzīvoklis kā palīgizmantošana.
9.11.3. Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība	Atbilstoši funkcionālajai nepieciešamībai.
9.11.4. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums	Netiek noteikts
9.11.5. Minimālā brīvā teritorija	20%.
9.11.6. Būvlaide	6 m, ja normatīvo aktu normas nenosaka citādi
9.11.7. Ēku skaits uz zemesgabala	Netiek noteikts.
9.11.8. Būvju maksimālais augstums	1) Maksimālais augstums nosakāms detālplānojumā vai Plānošanas - arhitektūras uzdevumā, atkarībā no konkrētās teritorijas specifikas un ražošanas tehnoloģijas. 2) Netiek atļauta jaunu sakaru torņu izbūve Mārsnēnu ciema teritorijā.
9.11.9. Precizējumi un papildinājumi	1) Kapsētu teritorijas – teritorijas plānotajā (atļautajā) izmantošanas kartē ir izdalītas atsevišķi. 2) Precizējumi un papildinājumi veicami detālplānojumos, ģenplānos, zemes ierīcības projektos, meža ierīcības vai apsaimniekošanas plānos.

9.12. Līnijbūvju teritorijas (TL)

9.12.1. Definīcija	Līnijbūvju teritorijas ir teritorijas, kur primārais izmantošanas veids ir valsts un pašvaldības kopējas izmantošanas transports - ielu un ceļu tīkls, laukumi un ar tiem saistītās būves.
9.12.2. Atļautā izmantošana	1) valsts autoceļš, pašvaldības ceļš, 2) iela, piebraucamais ceļš, saimnieciskais ceļš, 3) auto stāvlaukums, 4) autoosta, 5) inženiertehnisko komunikāciju objekts, 6) inženiertehniskās apgādes tīkli un būves, 7) servisa objekti, 8) degvielas uzpildes stacija.
9.12.3. Ceļi un ielas	Visi ceļi un ielas ir iedalīti valsts ceļos, pagasta ceļos, ielās un piebrauktuvēs. Plānojot blīvu apbūvi ārpus apdzīvotajām vietām, ir jāpieņem tādi pat ceļu (ielu) parametri, kā apdzīvotajās vietās. Ceļu aizsargjoslu platums ciema (apdzīvotās vietas) teritorijā ir atšķirīgs, jo ciemos gar ielām un autoceļiem aizsargjoslu nosaka kā sarkano līniju un būvlaidi. Ceļu aizsargjoslas ir attēlotas kartogrāfiskajā materiālā un aprakstītas sadaļā 8.2.1. „Aizsargjoslas gar ielām un autoceļiem”. Sarkanās līnijas pēc mēroga noteiktības ir attēlotas tikai kartēs „Mārsnēnu pagasta teritorijas plānojums 2007.-2019. Mārsnēnu ciema plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana” (M 1:5000).
9.12.4. Valsts ceļi	Valsts ceļu saraksts ir apstiprināts Ministru kabinetā, un jebkuras darbības valsts autoceļu aizsargjoslā ir jāsaskaņo ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”. Valsts autoceļi ir: V187 Valmiera – Rauna; V 183 Rauna – Mārsnēni – Ķerves; V323 Liepa - Smiltene
9.12.5. Pašvaldības ceļi	Pašvaldības ceļi - savienojošie pagasta ceļi ir tie ceļi, kas savieno apdzīvotās vietas, un nodrošina pieslēgumu valsts autoceļiem. Pašvaldības ceļiem ir noteikta aizsargjosla – 30 m no ceļa ass uz katru pusi.
9.12.6. Vietējas nozīmes ceļi	Pārējie ir vietējas nozīmes ceļi. Tiem noteikta sekojoša zemes nodalījuma josla - 8 m līdz 12 m ar piebraukšanu ne mazāk kā 5 saimniecībām, un - zemes nodalījuma josla - 6 m ar piebraukšanu ne mazāk kā 2 saimniecībām. Uzņēmumu un māju ceļiem zemes nodalījuma josla ir ceļa zemes klātnes platumā (CL, 27.p)
9.12.7. Ielas un piebrauktuves:	Mārsnēnu pagastā, klasificējot ielas pēc nozīmes, ciemos tiek noteiktas: 1) Valsts ceļiem noteiktas sarkanās līnijas 19 m. 2) Pašvaldības ceļiem sarkanās līnijas 15 m 3) Celtnieku iela ar platumu sarkanajās līnijās 10 m
9.12.8. Strupceļi un laukumi	1) Strupceļa garums nedrīkst pārsniegt 150 m. Tā galā jāveido autotransporta apgriešanās laukums ar iekšējo diametru ne mazāku kā 16 m, un ne mazāku kā 30 m, ja jāierīko apgriešanās laukums sabiedriskajam pasažieru transportam. 2) Apgriešanās laukumi nav izmantojami autostāvvietām. 3) Piebrauktuves var veidot vienā līmenī ar ietvēm. Tādā gadījumā piebrauktuves kopējais platums nedrīkst būt šaurāks par 4,2 m.

9.12.9.Ietves	1) Ielām ciemos jābūt ar ietvēm vismaz 1,0 - 1, 5 m platumā. 2) Ietvju augstums pie ielas braucamās daļas nedrīkst pārsniegt 15 cm. Ielu pārejās jāveido uzbrauktuves uz ietves bērnu un invalīdu ratiņiem ar ielas apmales vertikālo daļas augstumu ne lielāku par 2,5 cm. 3) Uz ietvēm pie ieejām ēkās pieļaujams izvirzīt tikai vienu pakāpienu un ne vairāk kā 30 cm, turklāt brīvajam ietves platumam jā saglabājas ne mazākam par 1,2 m. Pakāpienam nedrīkst būt pulēta virsma, ja tajā netiek iestrādāta neslidena josla.
9.12.10.Ielu un ceļu segumi	1) Ielu un piebrauktuvi, kā arī laukumu un ietvju klātnēm jābūt ar cietu segumu. 2) Celiņu klātnēi apstādījumu teritorijās pieļaujami dažādi segumi.
9.12.11.Brauktuvi noapaļojuma rādiusi	1) Ielu un ceļu brauktuvi apmales noapaļojuma rādiusi krustojumos un pieslēgumos ar regulējamās kustības autoceļiem un pagasta ceļiem jāpieņem ne mazāki par 8 m, bet transporta laukumos - ne mazāki par 12 m. 2) Rekonstrukcijas apstākļos un vietējas nozīmes ielu krustojumos un pieslēgumos pieļaujams samazināt noapaļojuma rādītājus attiecīgi līdz 5 un 8 m. 3) Ja brauktuve nav norobežota ar apmales akmeņiem, pagrieziena brauktuves platums abās pusēs jāpaplašina par 2 m.
9.12.12.Veloceliņi	1) Veloceliņi var būt ar vienvirziena un divvirziena kustību, ar ne mazāk kā 0,5 m platām drošības joslām sānos. Šauros apstākļos drošības joslu vietā pieļaujams ierīkot 0,75 m augstas norobežojošas barjeras. 2) Pieļaujams ierīkot velosipēdu joslas ielu un ceļu brauktuvi malās, atdalot tās ar dubultlīnijas marķējumu. Joslas platumam jābūt ne mazākam par 1,2 m transporta plūsmas kustības virzienā un ne mazākam par 1,5 m pretējā virzienā. Joslas platumam, ko ierīko gar ietvi, jābūt ne mazākam par 1,0 m.
9.12.13.Inženierkomunikācijas zem ielu brauktuvi	1) Ja paredzēts rekonstruēt ielas, zem kuru brauktuvi izvietotas pazemes inženierkomunikācijas, un ierīkot jaunu ielas segumu, tad vienlaicīgi jāparedz šo komunikāciju pārlikšana zem ietvēm un sadalošām joslām. 2) Esošo komunikāciju saglabāšana, kā arī jaunu komunikāciju izvietošana kanālos un tuneļos zem brauktuvi, pieļaujama, ja tas ir atbilstoši pamatots. 3) Apbūves teritorijās, kur atļautā izmantošana ir inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti, kuros ietilpst arī telekomunikāciju līnijas, torņi un antenu masti, jaunveidojamā zemesgabala minimālā platība ir 400 m² līdz 600 m² ; 4) Esošajās ielās, kurām nav sadalošo joslu, pieļaujama jaunu inženierkomunikāciju izvietošana zem brauktuvi ar nosacījumu, ka tās izvietotas tunelī vai kanālā. 5) Gāzes vadu izvietošana zem ielu brauktuvi pieļaujama tikai tad, ja tas nepieciešams tehnisku iemeslu dēļ.
9.12.14.Prasības ielu, ietvju un grāvju ierīkošanai un uzturēšanai	1) Pagasta dienestiem ir jāierīko un jāremontē ielas un laukumi to sarkanajās līnijās, pagasta ceļi zemes nodalījuma joslas platumā, kā arī lietus ūdens novadīšanas sistēma, arī pagasta grāvji un caurtekas zem ielām un pagasta ceļiem. 2) Pagasta dienestiem jāuztur kārtībā ielu, laukumu un pagasta ceļu brauktuves, kā arī caurtekas zem ielām un pagasta ceļiem. 3) Zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā ietves, nobrauktuves un pagasta grāvjus gar zemesgabala ielas robežu, kā arī caurtekas un

	pagasta grāvjus sava zemesgabala robežās, atbilstoši pagasta padomes izdotiem noteikumiem. 4) Pagasta dienestiem ir tiesības pārbūvēt grāvjus saskaņā ar detālo plānojumu, kā arī tos tīrīt arī privāto zemesgabalu robežās, savlaicīgi informējot par to zemesgabalu īpašniekus. 5) Ar pagasta padomes atļauju un saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem, zemesgabalu īpašnieki drīkst sava zemesgabala robežās grozīt grāvju virzienus lietūs ūdeņu novadīšanai, kā arī ierīkot caurules (segto drenāžu). 6) Ietvju parametriem jāatbilst ielu un ceļu projektēšanas prasībām – platums līdz 2 m, augstumam pie ielas braucamās daļas jābūt ne vairāk kā 15 cm. 7) Ielu pārejās jāveido uzbrauktuves uz ietves bērnu un invalīdu ratiņiem ar ielas apmales vertikālo daļu ne augstāku par 2,5 cm. 8) Ja, izdarot būvdarbus, nepieciešama ielas vai pagasta ceļa slēgšana, jāsaņem pagasta pašvaldības atļauja. 9) Valsts autoceļi tiek būvēti, remontēti un uzturēti par valsts līdzekļiem. Valsts dienestiem jāierīko, jāremontē un jāuztur kārtībā arī caurtekas zem valsts autoceļiem. 10) Valsts autoceļu zemes nodalījuma joslas zemes ir valsts ceļu dienesta lietojumā. Šajā ceļu zemes nodalījuma joslā ir aizliegts veikt jebkādu darbu bez valsts ceļu dienesta atļaujas.
9.12.15.Meliorācijas sistēmas	1) Meliorācijas sistēmās ietilpst maģistrālie grāvji, dambji, sūkņu stacijas. Meliorācijas sistēmu ekspluatāciju un uzturēšanu reglamentē MK noteikumi Nr.272 „Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi” (08.04.2004.), bet būvniecības kārtību MK noteikumi Nr.1018 „Meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju būvniecības kārtība” (19.12.2006.). 2) Mārsnēnu pagastā ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas sekojošas aizsargjoslas: a) ap valsts un koplietošanas meliorācijas grāvjiem (ūdensnotekām) – 10m no ūdensnotekas kroles uz katru pusi, b) ap liela diametra (30 cm un vairāk) kolektoriem – 8m uz katru pusi no kolektora ass līnijas. 3) Teritorijas plānojumā nav grafiski parādītas visas meliorācijas grāvju ekspluatācijas aizsargjoslas. Tās obligāti ir jāprecizē un jāparāda detaļplānojumos, kā arī būvprojektu situācijas plānos.
9.12.16.Inženiertīkli	1) Visi esošie un plānotie inženiertīkli - telekomunikācijas, elektropārvades līnijas, ūdensvads un kanalizācijas tīkli, kā arī ar tiem saistītās būves ar savām ekspluatācijas joslām teritorijas plānojumā ir noteiktas kā līnijbūvju teritorijas. Plānojot un izbūvējot jaunus inženiertīklus, ieteicams izvietot gar ielām un ceļiem, kā arī veidot kopīgu inženiertīklu koridoru, ievērojot katra aizsargjoslu. 2) Teritorijas plānojumā grafiski ir parādītas aizsargjoslas 330 kV un 20 kV augstsprieguma elektropārvades gaisvadu līnijām. Pārējās aizsargjoslas ir precizējamas un parādāmas detaļplānojumos un būvprojektu situācijas plānos. 3) Jebkādu veida darbība inženiertīklu aizsargjoslu teritorijā ir jāsaņā ar šo tīklu pārvaldes atbildīgo institūciju. 4) Elektrisko tīklu un sakaru tīklu īpašniekiem un lietotājiem jāuztur gaisvadu un kabelīniju līniju trases ugunsdrošā stāvoklī un jāuztur gaisvadu elektrolīniju trases mežos <i>Aizsargjoslu likumā</i> noteiktajā platumā. 330 kV elektrolīniju trases paplašināmas līdz 54 metriem.

	5) Darbi ar celšanas mehānismiem pirms to sākšanas ir jāsaskaņo ar attiecīgo elektrisko tīklu lietotāju. 6) Zemes robežu plānos ir jāatzīmē aizsargjoslas, neatkarīgi no tā, vai aizsargjoslas nosacītā robeža šķērso būves vai aizskar citu īpašumu.
9.12.17.Citi noteikumi	1) Autoceļu lietošanu, pārvaldi, aizsardzību un attīstību reglamentē 11.03.1992. likums „Par autoceļiem”. 2) Blakus zemesgabaliem, ja tie neatrodas ražošanas teritorijā, ir jānodrošina aizsardzība pret trokšņiem un cita veida piesārņojumiem. 3) Ciemu teritorijās mehāniskie transporta līdzekļi virs 3,5 t un lauksaimniecības tehnika drīkst pārvietoties tikai pa īpaši noteiktiem ceļiem, ko apstiprina saskaņā ar Mārsnēnu pagasta saistošajiem noteikumiem. 4) Uzsākot liela apjoma būvdarbus un teritorijas izbūvi, kas paredz intensīvu pagasta ceļu noslogošanu, būvētājam pirms būvatļaujas saņemšanas pašvaldībā ir jāparaksta saistību raksts par pagasta ceļu uzturēšanu kārtībā un radīto bojājumu novēršanu. 5) Jānodrošina piekļūšanas un pārvietošanās iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
9.12.18.Precizējumi un papildinājumi	Precizējumi un papildinājumi veicami detālplānojumos, ģenplānos, zemes ierīcības projektos, meža ierīcības vai apsaimniekošanas plānos.

10. BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

Visu veidu būvju projektēšanas sagatavošanas, būvprojekta izstrādāšanas, būvatļaujas saņemšanas, būvniecību un būvju nodošanu ekspluatācijā, kā arī būvju nojaukšanas procesa kārtību nosaka normatīvie akti būvniecībā.

11. SPĒKĀ ESOŠO DETĀLPLĀNOJUMU SARAKSTS

11.1. Spēkā esošo detālplānojumu sarakstu uztur Mārsnēnu pagasta padome un Cēsu rajona Būvvalde digitālā veidā.

11.2. Detālplānojuma oriģināla eksemplārs glabājas Mārsnēnu pagasta padomē.

11.3. Pēc detālplānojumu apstiprināšanas tie jāreģistrē šo apbūves noteikumu 14. tabulā.

14. tabula. Spēkā esošie detālplānojumi (uz 01.04.2009.)

Nr.	Nosaukums.	Kadastra Nr.	Pieņemšanas datums/lēmuma Nr.	Saistošie noteikumi Nr.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				